

**MASARYKOVA UNIVERZITA
EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA
KATEDRA REGIONÁLNÍ EKONOMIE A SPRÁVY**

**XVI. MEZINÁRODNÍ KOLOKVIUM
O REGIONÁLNÍCH VĚDÁCH**

Sborník anotací
Valtice, 19.–21. června 2013

Brno 2013

**MASARYK UNIVERSITY
FACULTY OF ECONOMICS AND ADMINISTRATION
DEPARTMENT OF REGIONAL ECONOMICS AND
ADMINISTRATION**

**16TH INTERNATIONAL COLLOQUIUM
ON REGIONAL SCIENCES**

Annotation proceedings
Valtice, June 19-21, 2013

Brno 2013

OBSAH

ODRAZ REALITY V KONCEPČNÝCH PŘÍSTUPOCH VYSVĚTUJÍCÍCH REGIONÁLNÍ ROZVOJ	8
<i>doc. Ing. Jozef TVRDOŇ, PhD.</i>	
ROZVOJ A KONVERGENCE REGIONŮ BÝVALÉ NDR A ČESKOSLOVENSKA	9
<i>doc. Ing. Ivana KRAFTOVÁ, CSc.; Ing. Petra APPLOVÁ</i>	
SOCIOEKONOMICKÁ ÚROVEŇ A FAKTORY KONKURENCESCHOPNOSTI REGIONŮ V ČR	10
<i>prof. RNDr. René WOKOUN, CSc.; Ing. Nikola KREJČOVÁ</i>	
VÝVOJ A ADAPTABILITA REGIONÁLNÍCH EKONOMIK V ČESKÉ REPUBLICE V POSTTRANSFORMAČNÍM OBDOBÍ	11
<i>Ing. Petr HLAVÁČEK, Ph.D.</i>	
FAKTORY SOCIOEKONOMICKÉ VYSPĚLOSTI REGIONŮ: ALTERNATIVNÍ PŘÍSTUPY K HODNOCENÍ REGIONŮ	12
<i>Ing. Lenka HORKÁ</i>	
STANOVENIE VZŤAHU MEDZI VYBRANÝMI UKAZOVATEĽMI EKONOMICKEJ VÝKONNOSTI A FINANČNEJ KAPACITY REGIÓNOV NUTS III V SLOVENSKEJ REPUBLIKE	13
<i>Ing. Stanislav KOLOŠTA, PhD.; Ing. Paula BOLCÁROVÁ; Ing. Filip FLÁŠKA, PhD.</i>	
REGIONÁLNÍ HODNOCENÍ KVALITY SOCIÁLNÍHO PROSTŘEDÍ – PŘÍPADOVÁ STUDIE ČESKÉ REPUBLIKY	14
<i>doc. RNDr. Milan VITURKA, CSc.</i>	
LIDSKÝ KAPITÁL JAKO JEDEN Z KLÍČOVÝCH ROZVOJOVÝCH FAKTORŮ	15
<i>PhDr. Dana HŮBELOVÁ, Ph.D.</i>	
THE MONTHLY UNEMPLOYMENT RATE IN REGIONS: EMPIRICAL EVIDENCE FROM THE VISEGRAD GROUP COUNTRIES	16
<i>Mgr. Ing. Michal TVRDOŇ, Ph.D.</i>	
VÝVOJ MEZD V JEDNOTLIVÝCH KRAJÍCH ČESKÉ REPUBLIKY S DŮRAZEM NA KRAJ MORAVSKOSLEZSKÝ	17
<i>Ing. Karin GAJDOVÁ; doc. Ing. Pavel TULEJA, Ph.D.</i>	
FUNCTIONAL REGIONS: CONCEPT AND TYPES	18
<i>Mgr. Pavel KLAPKA, Ph.D.; doc. RNDr. Marián HALÁS, Ph.D.; Mgr. Petr TONEV</i>	
NĚKOLIK POZNÁMEK K HIERARCHII SPOLEČENSKÝCH SYSTÉMŮ	19
<i>doc. RNDr. Milan VITURKA, CSc.; Ing. Vilém PŘÍL</i>	
SLOVÁCI V ČESKÉ REPUBLICE: S DŮRAZEM NA DOJÍŽDKU ZA PRACÍ A DO VYSOKÝCH ŠKOL	20
<i>RNDr. Ondřej ŠERÝ; RNDr. Tatiana MINTÁLOVÁ, Ph.D.; doc. RNDr. Zdeněk SZCZYRBA, Ph.D.; doc. RNDr. Václav TOUŠEK, CSc.</i>	
NODÁLNÍ DOPRAVNÍ REGIONY V JIHOČESKÉM KRAJI: IMPLIKACE PRO REGIONÁLNÍ DOPRAVNÍ POLITIKU	21
<i>RNDr. Stanislav KRAFT, Ph.D.</i>	
VYSOKÉ ŠKOLY JAKO AKTÉR REGIONÁLNÍHO ROZVOJE	22
<i>Mgr. Jan ZVARA; Ing. Petr ŠAŠINKA; Jakub RYBÁŘ; Mgr. Petr HUDEČEK</i>	
KONCEPT KOMPAKTNÍHO MĚSTA: PŘÍSPĚVEK K VÝZKUMU A SPRÁVĚ	23
<i>doc. RNDr. Marián HALÁS, Ph.D.; Mgr. Petr KLADIVO, Ph.D.; Mgr. Pavel ROUBÍNEK</i>	
PROSTOROVÁ SEGREGACE EKONOMICKÝCH AKTIVIT	24
<i>Ing. Vladimír ŽÍTEK, Ph.D.</i>	

KOMPARACE DOPADU SROVNATELNÝCH INVESTIČNÍ AKCÍ NA ROZVOJ REGIONŮ <i>Ing. Pavel ZDRAŽIL; Bc. Aneta HÝBLOVÁ</i>	25
STAV PRIAMÝCH ZAHRANIČNÝCH INVESTÍCIÍ A ICH VPLYV NA TRVALO UDRŽATELNÝ ROZVOJ REGIÓNOV V SLOVENSKEJ REPUBLIKE <i>doc. Ing. Rastislav KOTULIČ, PhD.; doc. Ing. Peter ADAMIŠIN, PhD.; Ing. Ivana VOZÁROVÁ</i>	26
REVITALIZACE EKONOMICKÉ VÝKONNOSTI AUTOMOBILOVÉHO PRŮMYSLU V ČR V PRŮBĚHU HOSPODÁŘSKÉ KRIZE SE ZAMĚŘENÍM NA ÚSTECKÝ KRAJ <i>RNDr. Václav NOVÁK, Ph.D.; Ing. Eva DRDOVÁ</i>	27
HODNOCENÍ INOVAČNÍHO PROSTŘEDÍ POHLEDEM HIGH-TECH FIREM: PŘÍPADOVÁ STUDIE JIHMORAVSKÉHO KRAJE <i>RNDr. Hana SVOBODOVÁ Ph.D.; David ČOUPEK</i>	28
ŠTRUKTURÁLNA KONVERGENCIA REGIÓNOV SR VO VÄZBE NA INOVAČNÚ STRATÉGIU A POLITIKU SR <i>Ing. Paula BOLCÁROVÁ; Ing. Stanislav KOLOŠTA, PhD.; doc. Ing. Radoslav KOŽIAK, PhD.</i>	29
REGIONÁLNÍ INOVAČNÍ STRATEGIE A JEJICH FINANCOVÁNÍ <i>Ing. Barbora BABJAKOVÁ, PhD.; Ing. Petr JIRÍČEK</i>	30
INOVAČNÍ INFRASTRUKTURA V MORAVSKÝCH REGIONECH <i>Ing. Viktorie KLÍMOVÁ, Ph.D.</i>	31
INOVATÍVNY PROFIL A ORIENTÁCIA NA INOVÁCIE. PŘÍPADOVÁ ŠTÚDIA SLOVENSKO <i>doc. Mgr. Ing. Renáta JEŽKOVÁ, PhD.</i>	32
SLUŽBY VE VENKOVSKÝCH REGIONECH ČESKA – KVANTITATIVNÍ HODNOCENÍ ZMĚN V UPLYNULÉM TRANSFORMAČNÍM OBDOBÍ (PŘÍSPĚVEK KE STUDIUM VENKOVA) <i>doc. RNDr. Zdeněk SZCZYRBA, Ph.D.; Mgr. David FIEDOR; RNDr. Josef KUNC, Ph.D.</i>	33
VÝVOJOVÉ TENDENCE VE SPÁDOVOSTI ZA SLUŽBAMI NA PŘÍKLADĚ ZÁZEMÍ BRNA <i>RNDr. Jaroslav MARYÁŠ, CSc.</i>	34
ATTRACTIVENESS OF AREA AS THE SIGNIFICANT DETERMINANT OF LOCALIZATION OF RETAIL <i>Ing. Erika DUDÁŠ PAJERSKÁ</i>	35
VYUŽITÍ FRANCOUZSKÉHO PŘÍSTUPU PRO REGENERACE BROWNFIELDS V ČR <i>Ing. Monika VYŠKOVSKÁ</i>	36
DEVELOPERSKÉ PROJEKTY NA BROWNFIELDS: PŘÍPADOVÉ STUDIE Z BRNA <i>Ing. Alena MALACHOVÁ; RNDr. Josef KUNC, Ph.D.</i>	37
ŠTRUKTURÁLNÍ PROBLÉMY V SEVEROVÝCHODNÍCH ČECHÁCH: ZAMĚŘENO NA BROWNFIELDS <i>Ing. Jakub ČERNÍK</i>	38
VYUŽITÍ BROWNFIELDS PRO ROZVOJ SOLÁRNÍ ENERGETIKY NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY (AKTUÁLNÍ STAV Z POHLEDU INVESTORŮ) <i>Mgr. Petr KLUSÁČEK, Ph.D.; Mgr. Stanislav MARTINÁT; Mgr. Petr DVOŘÁK, Ph.D.</i>	39
GLOBÁLNÍ TRENDY A NOVÉ REGIONÁLNÍ VÝZVY V ROZVOJI VĚTRNÉ ENERGETIKY NA PŘÍKLADU MEXIKA <i>Mgr. Stanislav CETKOVSKÝ</i>	40
DIVERGENTNÍ TRENDY V ZEMĚDĚLSTVÍ A V SEKTORU BIOPLYNOVÝCH STANIC V ČESKÉ REPUBLICE: PŘÍLEŽITOST NEBO HROZBA? <i>Mgr. Petr DVOŘÁK, Ph.D.; Mgr. Stanislav MARTINÁT; Mgr. Petr KLUSÁČEK, Ph.D.; Drs. Dan Van der HORST, Ph.D.; RNDr. Josef NAVRÁTIL, Ph.D.; Mgr. Marián KULLA, Ph.D.</i>	41

BIOPLYNOVÉ STANICE VE VENKOVSKÉM PROSTORU: POZNÁMKY K JEJICH AKCEPTACI MÍSTNÍM OBYVATELSTVEM	42
<i>Mgr. Stanislav MARTINÁT; Bc. Veronika MELNÍKOVÁ; Mgr. Petr DVOŘÁK, Ph.D.; Mgr. Petr KLUSÁČEK, Ph.D.; RNDr. Josef NAVRÁTIL, Ph.D.; Drs. Dan Van der HORST, Ph.D.</i>	
POSTOJE ZEMÍ K JADERNÉ ENERGII: ZMĚNY PO FUKUŠIMĚ	43
<i>RNDr. Josef KUNC, Ph.D.; Bc. Veronika HOLEČKOVÁ; Bc. Jaroslav SEDLÁŘ</i>	
TĚŽBA NEROSTNÝCH SUROVIN V ČR JAKO JEDEN Z FAKTORŮ REGIONÁLNÍHO ROZVOJE	44
<i>doc. RNDr. Irena SMOLOVÁ, Ph.D.; Mgr. Martin SVOBODA</i>	
TEORETICKÁ VÝCHODISKA OVLIVŇOVÁNÍ BARIÉR REGIONÁLNÍHO ROZVOJE	45
<i>Ing. Lucie KOVÁČSOVÁ</i>	
NAPLŇOVÁNÍ STŘEDNĚDOBÝCH CÍLŮ MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE V NÁVAZNOSTI NA REALIZACI REGIONÁLNÍHO OPERAČNÍHO PROGRAMU NUTS II MORAVSKOSLEZSKO 2007-2013	46
<i>Ing. Ivana JANEČKOVÁ</i>	
EVROPSKÉ SESKUPENÍ PRO ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCI JAKO ZPŮSOB PŘESHraniČNÍ REGIONÁLNÍ SPOLUPRÁCE V RÁMCI EVROPSKÉ UNIE	47
<i>Ing. Jiří DUŠEK, Ph.D.</i>	
EVROPSKÝ REGION DUNAJ-VLTAVA: NA CESTĚ K EVROPSKÉMU SESKUPENÍ PRO ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCI	48
<i>Ing. Lukáš KAŇKA; doc. RNDr. Jiří JEŽEK, Ph.D.</i>	
REGIONÁLNÍ ROZVOJ A ROZVOJOVÁ POMOC NA PŘÍKLADU VYBRANÉ ZEMĚ Z OBLASTI BALKÁNU - SRBSKO	49
<i>Bc. Lenka TOMŠÍKOVÁ; doc. Ing. arch. Vladimíra ŠILHÁNKOVÁ, Ph.D.</i>	
DETERMINANTY POZÍCIE OBCE AKO AKTÉRA ROZVOJOVÝCH PROCESOV	50
<i>prof. Ing. Elena ŽÁRSKA, CSc.</i>	
VÝZNAM ÚZEMNÍHO OBVODU ORP PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ A MOŽNOSTI JEHO VYUŽITÍ PŘI SPOLEČNÉM ŘEŠENÍ ÚKOLŮ V SAMOSTATNÉ PŮSOBNOSTI OBCÍ	51
<i>Ing. Marek JETMAR, Ph.D.</i>	
IMIGRACE ANGLICKY MLUVÍCÍCH (RODILÝCH MLUVČÍCH) DO ČESKÉ REPUBLIKY	52
<i>Mgr. Lukáš NEVĚDĚL, Ph.D.; Bc. Sabina ŠTIBOROVÁ</i>	
STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ OBCÍ A MĚST: NOVÉ PŘÍSTUPY A CESTY K JEHO ZEFEKTIVNĚNÍ	53
<i>doc. RNDr. Jiří JEŽEK, Ph.D.</i>	
HODNOCENÍ METODIKY TVORBY VEŘEJNÝCH STRATEGIÍ	54
<i>doc. Ing. Ludmila DŮMEOVÁ, CSc.; Ing. Andrea JINDROVÁ, Ph.D.</i>	
ZVYŠOVANIE KONKURENCIESCHOPNOSTI REGIÓNU NA ZÁKLADE UPLATŇOVANIA INOVATÍVNYCH PŘÍSTUPOV K MARKETINGU – BRANDING NIAGARA REGION	55
<i>Ing. Marica MAZUREKOVÁ</i>	
NÁSTROJE PŘEDINVESTIČNÍ FÁZE PROJEKTU A JEJICH VÝZNAM V INVESTIČNÍM ROZHODOVÁNÍ NA ÚROVNI OBCÍ A MĚST	56
<i>Ing. Renáta VÁCLAVKOVÁ</i>	
ROZPOČTOVÉ HOSPODÁRENIE OBCÍ V SLOVENSKEJ REPUBLIKE A PODMIENKY JEHO PLÁNOVANIA	57
<i>doc. Ing. Radoslav KOŽIAK, PhD.; Ing. Paula BOLCÁROVÁ</i>	
FINANČNÍ KONDICE OBCÍ JIHOMORAVSKÉHO KRAJE	58
<i>Ing. Irena OPLUŠTILOVÁ, Ph.D.; Ing. Petr HALÁMEK, Ph.D.</i>	

HOSPODAŘENÍ A ROZVOJ OBCÍ	59
<i>Ing. Petr ŘEHOŘ, Ph.D.; Šárka ŠEBESTOVÁ</i>	
ÚLOHA POZEMKOVEJ DANE V LOKÁLNEJ POLITIKE	60
<i>Ing. Eva BALÁŽOVÁ, PhD.; doc. Ing. Viera PETRÁŠOVÁ, CSc.</i>	
FINANČNÁ AUTONÓMIA MIESTNYCH SAMOSPRÁV AKO DETERMINANT KVALITY VEREJNÝCH SLUŽIEB	61
<i>Ing. Veronika ČERNÁKOVÁ, PhD.</i>	
ORGANIZACE A SPRÁVA GIS NA KRAJSKÝCH ÚŘADECH	62
<i>RNDr. Aleš RUDA, Ph.D.; Bc. Miroslav MUSIL</i>	
ŠTRUKTÚRA PERSONÁLNEJ VYBAVENOSTI ÚRADOV MIESTNEJ SAMOSPRÁVY V PODMIENKACH SLOVENSKEJ REPUBLIKY	63
<i>Ing. Ivana GECÍKOVÁ, PhD. ; doc. Ing. Viera PAPCUNOVÁ, PhD.</i>	
ZAJIŠŤOVÁNÍ ZÁKLADNÍHO ŠKOLSTVÍ OBCEMI A MĚSTY: VYBRANÉ POSTŘEHY	64
<i>JUDr. Marek STARÝ, Ph.D.; Ing. Zuzana KHENDRICHE TRHLÍNOVÁ, Ph.D.</i>	
HUMAN RESOURCES IN PUBLIC ADMINISTRATION	65
<i>Ing. Libuše MĚRTLOVÁ, Ph.D.; Mgr. Zdeňka DOSTÁLOVÁ</i>	
ZMĚNY VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ	66
<i>Ing. Svatava NUNVÁŘOVÁ</i>	
ZHODNOTENIE ĎALŠEJ ETAPY REFORMY VEREJNEJ SPRÁVY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE	67
<i>Ing. Milena MAJOROŠOVÁ; Mgr. Ivana KOVÁCSOVÁ</i>	
THE RESILIENCE OF CZECH REGIONS TO ECONOMIC CRISIS	68
<i>Ing. Ondřej SVOBODA; Ing. Martin MAŠTÁLKA, Ph.D.</i>	
HODNOCENÍ DOPADŮ VYBRANÝCH PROJEKTŮ DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Z POHLEDU PROSTOROVÝCH NÁROKŮ	69
<i>Ing. Vilém PÁŘIL</i>	
URBÁNNÍ ZELEŇ A JEJÍ VÝZNAM PRO RESILIENCI METROPOLITNÍCH OBLASTÍ	70
<i>Mgr. Michael PONDĚLÍČEK</i>	
VYUŽITÍ SYSTÉMOVÉ DYNAMIKY V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ: NA PŘÍKLADU ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ MĚSTA ZNOJMA	71
<i>Ing. et Ing. Stanislav ČURDA, Ph.D.; Ing. Michal PLAČEK, M.Sc.; Ing. Milan PŮČEK, MBA, Ph.D.</i>	
KONCEPT KVALITY ŽIVOTA V ROZVOJOVÝCH STRATEGIÍCH MIKROREGIONŮ JIHMORAVSKÉHO KRAJE	72
<i>Mgr. Jaroslav BIOLEK; Mgr. Ivan ANDRÁŠKO, PhD.; RNDr. Ondřej ŠERÝ; Mgr. Kamila KLEMEŠOVÁ; Mgr. Pavlína ZRŮSTOVÁ; doc. RNDr. Václav TOUŠEK, CSc.</i>	
DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ VENKOVSKÝCH OBLASTÍ JIHMORAVSKÉHO KRAJE	73
<i>Ing. Ondřej PETR</i>	
UDRŽITELNOST DEMOGRAFICKÉHO RŮSTU A MÍSTNÍ AGENDA 21	74
<i>doc. Dr. Lubomír PÁNA, Ph.D.</i>	
COMPENSATORY GRANT IN POLISH RURAL COMMUNES – MODIFICATION CONCEPT AND ITS IMPACT ON FINANCES OF COMMUNES	75
<i>Jarosław OLEJNICZAK, Ph.D.</i>	
THE ROLE OF THIRD SECTOR ORGANIZATIONS IN RURAL DEVELOPMENT	76
<i>Ing. Gabriela VACEKOVÁ, Ph.D.; Ing. Simona ŠKARABELOVÁ, Ph.D.</i>	
THE ROLE OF MUNICIPALITIES IN RELATION TO NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS: IMPLEMENTATION OF PUBLIC POLICIES TOWARDS NGOs AT THE LOCAL LEVEL	77
<i>Ing. Zuzana PROUZOVÁ, Ph.D.</i>	

KRAJSKÁ MĚSTA V MÉDIÍCH: KVANTITATIVNÍ A KVALITATIVNÍ ASPEKTY <i>doc. Ing. Jan SUCHÁČEK, Ph.D.</i>	78
MEDIÁLNÍ OBRAZ JIHOMORAVSKÉHO A MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE <i>Mgr. Martina MELÁROVÁ; Mgr. Martina STACHOŇOVÁ</i>	79
STAKEHOLDER MAPPING IN SELECTED CZECH REGIONS <i>Ing. Martin LUŠTICKÝ; Bc. Pavla ZAUNMÜLLEROVÁ; Ing. Lucie VÁCHOVÁ; PhDr. Jaroslava KADEŘÁBKOVÁ, CSc.</i>	80
VÝZNAM STRATEGICKÉHO MARKETINGOVÉHO ŘÍZENÍ V PODNICÍCH PRO ZVYŠOVÁNÍ JEJICH KONKURENCESCHOPNOSTI <i>Ing. Zdeněk BEDNARČÍK, Ph.D., MBA</i>	81
EKONOMICKÉ ASPEKTY UDÁLOSTÍ CESTOVNÍHO RUCHU – TEORETICKÉ PŘÍSTUPY K MĚŘENÍ DOPADŮ <i>Ing. Martin ŠAUER, Ph.D.; Ing. Ondřej REPÍK</i>	82
PRÍRODNÝ A KULTÚRNO-HISTORICKÝ POTENCIÁL – KATALYZÁTOR ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU <i>Ing. Janka BERESECKÁ, PhD.</i>	83
ADMINISTRATIVNÍ HRANICE JAKO PŘEKÁŽKA PRO DESTINAČNÍ MANAGEMENT <i>Ing. Andrea HOLEŠINSKÁ, Ph.D.; Pavlína JEZDINSKÁ</i>	84
VYUŽITIE POTENCIÁLU ROZPTÝLENÉHO OSÍDLENIA V CESTOVNOM RUCHU V NOVOBANSKEJ ŠTÁLOVEJ OBLASTI <i>Bc. Lenka ŠUHAJDOVÁ; doc. Ing. Jana JARÁBKOVÁ, Ph.D.; Ing. Marián HAMADA</i>	85
TOURISM INDUSTRY REGIONAL ASPECTS <i>prof. PhDr. Karel LACINA, DrSc.</i>	86
ŘECKO JAKO KULTURNÍ DESTINACE <i>Ing. Patrik KAJZAR, Ph.D.</i>	87

www.econ.muni.cz/kolokvium

ODRAZ REALITY V KONCEPČNÝCH PŘÍSTUPOCH VYSVETLUJÍCÍCH REGIONÁLNÝ ROZVOJ

Reality in the mirror of conceptual regional development approaches

DOC. ING. JOZEF TVRDOŇ, PHD.

*Katedra verejnej správy a regionálneho rozvoja
Národohospodárska fakulta
Ekonomická univerzita v Bratislave*

*Dep. of Public Administration and Reg. Development
Faculty of National Economy
University of Economics in Bratislava*

Anotácia

Príspevok sa zaoberá teoretickými prístupmi k rozvoju v priestore. Poukazuje na význam teoretických prístupov, ktoré vysvetľovali vývoj v priestore a osobitne poukazuje na vývoj myslenia v druhej polovici 20-ého storočia až po súčasnosť. Vývoj teoretického myslenia hodnotí z hľadiska vysvetľovania reality v teoretických koncepciách, zaoberajúcimi sa regionálnym rozvojom. Záver príspevku je zameraný na možné smery vývoja koncepčných prístupov vysvetľujúcich regionálny rozvoj.

Kľúčové slová

rozvoj v priestore, realita v teoretických prístupoch, možné smery myslenia v budúcnosti

Annotation

The paper presents theoretical approaches toward development of space. It points at the importance of theoretical approaches dealing with spatial development especially the development of the second part of the 20 th century until present. Theoretical development is evaluated from the point of view of reality in theoretical regional development concepts. The final part of the paper is devoted to possible ways of development in theoretical approaches explaining regional development.

Key words

spatial development, reality in theoretical approaches, possible ways of thinking in the future

JEL classification: R11

ROZVOJ A KONVERGENCE REGIONŮ BÝVALÉ NDR A ČESKOSLOVENSKA

Development and convergence of the former GDR and Czechoslovakia

DOC. ING. IVANA KRAFTOVÁ, CSc. - ING. PETRA APPLOVÁ

<i>Ústav regionálních a bezpečnostních věd</i>	<i>Institute of Regional and Security Sciences</i>
<i>Fakulta ekonomicko-správní</i>	<i>Faculty of Economics and Administration</i>
<i>Univerzita Pardubice</i>	<i>University of Pardubice</i>

Anotace

Cílem tohoto příspěvku je komparovat úroveň růstu a konvergence regionů bývalé NDR a Československa a zhodnotit, jak se v tomto směru vyvíjí v poslední době s vazbou na finanční podporu EU německé regiony jako součást většího státního celku a české a slovenské regiony jako části samostatných státních útvarů, přičemž je všechny spojuje jejich členství v integračním seskupení EU. Pro komparativní posouzení rozvoje a konvergence NUTS 2 vybraných zemí je zvoleno pět ukazatelů (regionální HDP na obyvatele, míra nezaměstnanosti, zaměstnanosti v high tech sektoru, lidské zdroje ve vědě a technologiích a disponibilní důchod domácností). Zvláště je analyzována alokace finanční podpory EU u sledovaných zemí. Ukazuje se, že začlenění regionů samostatného státu (NDR) do větší, silnější a rozvinutější ekonomiky (SRN) nemusí pro ně nutně znamenat vyšší dynamiku růstu a zvyšování regionální konvergence ve všech směrech.

Klíčová slova

rozvoj regionů, konvergence NUTS 2, ekonomická integrace

Annotation

The purpose of the article is to compare the level of regional growth and convergence of the former GDR and Czechoslovakia. This is delivered by evaluating the recent development of selected EU member-states related to financial support from the EU - firstly the German regions as part of a larger state entity and secondly the Czech and Slovak regions as parts of separate states. Five indicators are selected for comparative assessment of the growth and convergence of the NUTS 2 (regional GDP per capita, unemployment rate, employment in the high tech sector, human resources in science and technologies and disposable household income). The allocation of the EU financial support into the selected countries is analyzed apart. It appears, the inclusion of regions of an independent state (GDR) into larger, stronger and more developed economy (Germany) may not necessarily mean a higher growth rate and increasing regional convergence in all directions.

Key words

regional development, convergence of NUTS 2, economic integration

JEL classification: O57, R11

SOCIOEKONOMICKÁ ÚROVEŇ A FAKTORY KONKURENCESCHOPNOSTI REGIONŮ V ČR

Socio-economic level and regional competitiveness factors of regions in the Czech Republic

PROF. RNDR. RENÉ WOKOUN, CSc. - ING. NIKOLA KREJČOVÁ

Katedra regionálního a lokálního rozvoje | *Department of Regional and Local Development*
Fakulta sociálně ekonomická | *Faculty of Social and Economic Studies*
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí n. Labem | *Jan Evangelista Purkyně University in Ústí n. Labem*

Anotace

Regionální konkurenceschopnost je relativně nové, ale v regionální vědě a ekonomické geografii často diskutované téma. Ve vztahu k celkové socioekonomické úrovni územních celků je konkurenceschopnost vnímána jako schopnost územních celků uspět v soutěži s ostatními, přičemž do hodnocení úspěchu je zahrnuta celá řada podstatných aspektů socioekonomické vyspělosti daného regionu. Cílem tohoto příspěvku je zhodnotit konkurenceschopnost regionů České republiky na základě jejich socioekonomické úrovně a indexu konkurenceschopnosti (RCI) a dále identifikovat klíčové faktory regionální konkurenceschopnosti regionů ČR. Konkurenceschopnost a socioekonomická úroveň regionů je determinována dostupnými ekonomickými a sociálními indikátory za období 2007-2011. Provedené analýzy prokázaly přetrvávající významné rozdíly v socioekonomické úrovni a konkurenceschopnosti mezi regionem Hl. m. Prahy a zbytkem území ČR a potvrdily platnost hlavních faktorů konkurenceschopnosti regionů v České republice.

Klíčová slova

regionální konkurenceschopnost, faktory regionální konkurenceschopnosti, socioekonomická úroveň regionů, HDP, region NUTS II

Anotation

Regional competitiveness is relatively new but often discussed issue in the field of regional science and economic geography. In relation with the overall socio-economic level of regions, competitiveness is considered as the ability of regions to successfully compete with others and many aspects of the socio-economic performance are taken into account in the evaluation. The aim of this paper is to assess competitiveness of regions in the Czech Republic on the basis of their socio-economic performance and the regional competitiveness index (RCI), and then to identify key factors of competitiveness of regions in the Czech Republic. Both the socio-economic level and regional competitiveness are determined by selected economic and social indicators available for the period of 2007-2011. The analysis showed lasting significant disparities between the capital of Prague and the rest of the country and confirmed validity of the main factors of competitiveness of regions in the Czech Republic.

Key words

regional competitiveness, factors of regional competitiveness, socio-economic level of regions, GDP, NUTS II region

JEL classification: R12

VÝVOJ A ADAPTABILITA REGIONÁLNÍCH EKONOMIK V ČESKÉ REPUBLICE V POSTTRANSFORMAČNÍM OBDOBÍ

Development and adaptability of regional economies in the Czech Republic in post-transformation period

ING. PETR HLAVÁČEK, PH.D.

<i>Katedra regionálního a lokálního rozvoje</i>	<i>Department of Regional and Local Development</i>
<i>Fakulta sociálně ekonomická</i>	<i>Faculty of Social and Economic Studies</i>
<i>Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí n.Labem</i>	<i>Jan Evangelista Purkyně University in Ústí n.Labem</i>

Anotace

Ve výzkumu regionálního rozvoje se aktuálně hovoří o významu regionální adaptability, tedy schopnosti regionálního prostředí implementovat nové ekonomické impulsy a tlumit negativní ekonomické a sociální dopady, zvláště v období ekonomické krize. Výzkumným cílem článku je zjistit, zda se divergenční tendence v řadě socioekonomických parametrů projevují i v odlišném inovačním vývoji regionů. Silnější regionální adaptabilita je patrná v Praze, Středočeském a Plzeňském kraji. Moravskoslezský a Ústecký kraj naopak po ekonomické stagnaci v devadesátých letech prochází určitým oživením ekonomik, proto lze považovat adaptabilitu těchto ekonomik za vyšší, než v případě krajů Olomouckého, Vysočiny nebo Karlovarského, kde se projevuje slabší regionální adaptabilita a nižší intenzita vývojových změn.

Klíčová slova

regionální adaptabilita, inovace, regionální ekonomika, Česká republika

Annotation

Capability of the regional environment to implement new economic impulses and to soften negative economic and social impacts is currently considered in the research of the regional development, especially in the time of economic crisis. The research goal of this paper is finding out whether the divergence tendencies seen in social-economic parameters are reflected in different innovation development of regions. Better adaptability of the regions is obvious in Prague, Central Bohemian Region and Plzeň Region. On the other hand, the Moravian-Silesian Region and the Ústí Region, following economic stagnation in the 1990s, revive their economies to a certain extent and therefore, their resilience is much higher than of Olomouc Region, Vysočina Region, Karlovy Vary Region where the regional adaptability is weaker and the intensity of the development changes is lower.

Key words

regional adaptability, innovation, regional economy, Czech Republic

JEL classification: R11, O18, P25

FAKTORY SOCIOEKONOMICKÉ VYSPĚLOSTI REGIONŮ: ALTERNATIVNÍ PŘÍSTUPY K HODNOCE REGIONŮ

**Factors of socioeconomic development of regions:
an alternative approach to an assessment of regions**

ING. LENKA HORKÁ

*Katedra regionální ekonomie a správy | Depart. of Regional Economics and Administration
Ekonomicko-správní fakulta | Faculty of Economics and Administration
Masarykova univerzita | Masaryk University*

Anotace

Cílem tohoto příspěvku je prostřednictvím aplikace statistické vícerozměrné metody, faktorové analýzy, definovat faktory socioekonomické vyspělosti regionů. Socioekonomická vyspělost je jedním z klíčových parametrů úspěšného regionálního rozvoje. Faktorová analýza zahrnuje 18 ukazatelů socioekonomické vyspělosti regionů a je aplikována na 248 NUTS 2 regionů EU. Výstupem analýzy je pět faktorů, jež determinují socioekonomické prostředí v regionu. Na závěr je navržena alternativní metodika hodnocení socioekonomické vyspělosti regionů prostřednictvím kompozitního indikátoru vytvořeného z identifikovaných faktorů. Výsledky indikují rozdíly v socioekonomické vyspělosti mezi sledovanými regiony v rámci jednoho státu (Itálie, Španělsko, Německo), obecně se mezi nejvyspělejší regiony řadí regiony hlavních měst a západní Evropy, jako nejméně vyspělé regiony byly naopak identifikovány regiony východní a jižní Evropy.

Klíčová slova

Evropská unie, faktorová analýza, kompozitní indikátor, region, regionální analýza, socioekonomická vyspělost

Annotation

The aim of the paper is to define factors of socioeconomic development of regions by an application of factor analysis. The socioeconomic development is one of the key parameters of successful regional development. Factor analysis contains 18 indicators of socioeconomic development of regions and it is applied on 248 NUTS 2 regions of the EU. The results of the analysis are five factors that determine socioeconomic environment of the region. Finally, there is proposed an alternative methodology for assessing socioeconomic development of regions by composite indicator made of formerly identified factors. The results indicate differences between regions of single state (Italy, Spain, and Germany). As most advanced have been identified regions of capital cities and regions of western Europe, as least advanced regions of southern and eastern Europe.

Key words

European Union, factor analysis, composite indicator, region, regional analysis, socioeconomic development

JEL classification: R11, R12

**STANOVENIE VZŤAHU MEDZI VYBRANÝMI UKAZOVATEĽMI
EKONOMICKEJ VÝKONNOSTI A FINANČNEJ KAPACITY REGIÓNOV
NUTS III V SLOVENSKEJ REPUBLIKE**

Determination of the relationship between selected indicators of economic performance and financial capacity NUTS III regions in the Slovak Republic

**ING. STANISLAV KOLOŠTA, PHD. - ING. PAULA BOLCÁROVÁ -
ING. FILIP FLAŠKA, PHD.**

<i>Katedra verejnej ekonomiky a regionálneho rozvoja</i>	<i>Dep. of Public Economy and Regional Development</i>
<i>Ekonomická fakulta</i>	<i>Faculty of Economics</i>
<i>Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici</i>	<i>Matej Bel University Banská Bystrica</i>

Anotácia

Cieľom článku bolo stanoviť vzťah medzi vybranými ukazovateľmi ekonomickej výkonnosti a finančnou kapacitou regionálnych samospráv úrovne NUTS III v SR. Medzi vybranými ukazovateľmi existuje stredne silná priama lineárna závislosť. Výsledky čiastkovej analýzy poukázali na potrebu v budúcnosti prešetriť, ktoré faktory vyplývajúce z aktivít regionálnych samospráv najviac ovplyvňujú zložku nedaňových vlastných príjmov vo vzťahu k ekonomickej výkonnosti regiónov NUTS III.

Kľúčové slová

ekonomická výkonnosť, miera sebestačnosti, miera samofinancovania.

Annotation

Aim of this article was to determine the relationship between selected indicators of economic performance and financial capacity of regions at NUTS III level in Slovakia. Between selected indicators there exists moderate direct linear relationship. The results of partial analyze indicated the need of future investigation which factors arising from activities of regional government most affect their own non-tax revenue component in relation to the economic performance of regions.

Key words

economic performance, self-sufficiency rate, self-financing rate.

JEL classification: H71, H72, R11

REGIONÁLNÍ HODNOCENÍ KVALITY SOCIÁLNÍHO PROSTŘEDÍ – PŘÍPADOVÁ STUDIE ČESKÉ REPUBLIKY

Regional evaluation of social environment quality – a case study of the Czech Republic

DOC. RNDR. MILAN VITURKA, CSc.

Katedra regionální ekonomie a správy | *Depart. of Regional Economics and Administration*
Ekonomicko-správní fakulta, | *Faculty of Economics and Administration,*
Masarykova univerzita | *Masaryk University*

Anotace

Cílem článku je představit výsledky hodnocení kvality sociálního prostředí (KSP) za mikroregiony (územní obvody obcí s rozšířenou působností 3. stupně – regiony ORP) a mezoregiony (kraje – regiony NUTS 3) České republiky. Originální metoda hodnocení je založena na vybraných faktorech interpretujících klíčové oblasti sociálního prostředí (sociální, demografickou, urbanistickou, infrastrukturní a environmentální). Na tomto základě byly regiony ORP rozděleny do tří skupin: progresivní, standardní a regresivní regiony. Krajské hodnoty pak byly získány agregací mikroregionálních hodnot vážených příslušnými počty obyvatel. Pro územní rozložení hodnot KSP je charakteristická poměrně nízká úroveň diferenciací a dále byla prokázána tendence k poklesu těchto hodnot směrem k hraničním regionů NUTS 3. Celkově lze konstatovat, že špatná KSP snižuje residenční i investiční atraktivitu regionů a tedy i dlouhodobou udržitelnost jejich rozvoje.

Klíčová slova

regionální rozvoj, sociální prostředí, typologie.

Annotation

The aim of the article is to present the results of evaluation concerning of social environment quality (SEQ) according to micro-regions (territorial districts of municipalities with extended competencies of 3rd degree – MEC regions) and mezo-regions (kraje – regions NUTS 3) of the Czech Republic. The original method of evaluation is based on the selected factors representing key areas of SEQ (social, demographic, urban, infrastructure and environmental area). On this basis the MEC regions were divided into three groups: regions with progressive, standard and regressive SEQ. The NUTS 3 values were then obtained by aggregation of micro-regional values weighted by relevant population. It can be stated that territorial distribution of the SEQ values is characterized by relatively low level of differentiation and further a tendency to decreasing of these values towards to the borders of NUTS 3 regions has been also demonstrated. Overall, it can be concluded that poor SEQ reduces residential and investment attractiveness of the regions and hence long-term sustainability of their development. "

Key words

regional development, social environment, typology.

JEL classification: R11

LIDSKÝ KAPITÁL JAKO JEDEŇ Z KLÍČOVÝCH ROZVOJOVÝCH FAKTORŮ

Human capital as a one of the key development factor

PHDR. DANA HÜBELOVÁ, PH.D.

<i>Ústav demografie a aplikované statistiky</i>	<i>Department of Demography and Applied statistics</i>
<i>Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií</i>	<i>Faculty of Reg. Development and Intern. Studies</i>
<i>Mendelova univerzita v Brně</i>	<i>Mendel University in Brno</i>

Anotace

V druhé polovině 20. století se začínají formovat nové typy kapitálu, mezi nimiž hraje významnou roli také lidský kapitál. Lidský kapitál představuje znalosti, dovednosti, schopnosti a vlastnosti jedince, které usnadňují vytváření osobního, sociálního a ekonomického blaha a stávají se stále důležitějšími pro prosperitu celé postindustriální společnosti. Příspěvek tuto skutečnost dokazuje na příkladech vyspělých zemí světa. Současně dokládá, že velmi významnou součástí lidského kapitálu je vzdělávání, které disponuje tou výhodou, že je měřitelné. Díky tomu je možné sledovat tendence vývoje vzdělávání v České republice a příčiny a důsledky vývojového trendu.

Klíčová slova

lidský kapitál, vzdělávání, postindustriální společnost

Annotation

New types of capital began to emerge in the second half of 20th century. The new capital has also become human resources, which are increasingly important. Human capital is the knowledge, skills, abilities and individual qualities that help create a personal, social and economic well-being, which is important for the prosperity of the post-industrial society. In the contribution it is shown on example of developed countries. There is also analyzes significant part of the human capital - education, which has the advantage that it is measurable. Thus we can follow up trends in education in the Czech Republic and the causes and consequences of the trend.

Key words

human resources, education, post-industrial society

JEL classification: I25

THE MONTHLY UNEMPLOYMENT RATE IN REGIONS: EMPIRICAL EVIDENCE FROM THE VISEGRAD GROUP COUNTRIES

Měsíční míra nezaměstnanosti v regionech: empirická evidence ze zemí Visegrádské čtyřky

MGR. ING. MICHAL TVRDOŇ, PH.D.

Katedra ekonomie | Department of Economics
Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné | School of Business Administration in Karvina
Slezská univerzita v Opavě | Silesian University in Opava

Annotation

Paper deals with the development of the unemployment rate in Visegrad group's regions. Aim of this paper is to evaluate trends in regional disparities at the selected administrative levels during the period 2005-2012. Monthly data were applied for an analysis. These data were collected from national labour market authorities. From the analysis we can see remarkable differences between the regions. Moreover, regional unemployment disparities across Visegrad group countries appear to be characterized by a high degree of persistence. Calculations also confirmed a link between the business cycle and changes in regional disparities.

Key words

regional disparities, unemployment rate, Visegrad group

Anotace

Článek se zabývá vývojem míry nezaměstnanosti v regionech Visegrádské skupiny. Cílem je zhodnotit trendy ve vývoji regionálních disparit ve vybraných administrativních úrovních během období let 2005-2012. V článku byly využity měsíční údaje o míře nezaměstnanosti na regionální úrovni. Tyto údaje byly získány z národních orgánů vedoucích statistiku trhu práce. Z analýzy jsou patrné významné rozdíly mezi regiony. Navíc, rozdíly v nezaměstnanosti napříč zeměmi Visegrádské skupiny přetrvávají. Získaná data také potvrdila obecně známou souvislost mezi vývojem hospodářského cyklu a změnou regionálních rozdílů.

Klíčová slova

míra nezaměstnanosti, regionální disparity, Visegrádská skupina

JEL classification: J14, R10

VÝVOJ MEZD V JEDNOTLIVÝCH KRAJÍCH ČESKÉ REPUBLIKY S DŮRAZEM NA KRAJ MORAVSKOSLEZSKÝ

Development of wages in individual regions of the Czech Republic with the emphasis on the
Moravian-Silesian Region

ING. KARIN GAJDOVÁ - DOC. ING. PAVEL TULEJA, PH.D.

<i>Katedra ekonomie</i>	<i>Department of Economics</i>
<i>Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné</i>	<i>School of Business Administration in Karvina</i>
<i>Slezská univerzita v Opavě</i>	<i>Silesian University in Opava</i>

Anotace

Mezi nejdůležitější faktory ovlivňující fungování ekonomiky se řadí mzdy. Právě problematikou mezd se tento článek zabývá poněkud podrobněji. V úvodní části příspěvku jsou shrnuta důležitá teoretická východiska k celé problematice. Následuje část empirická, která je rozdělena do dvou fází. Nejprve došlo pomocí komparativní analýzy ke srovnání mzdových úrovní na územních jednotkách České republiky NUTS 3. Další část příspěvku je zaměřena na kraj, který je považován za jednu z největších průmyslových oblastí v České republice, tedy na kraj Moravskoslezský.

Klíčová slova

průměrná hrubá měsíční mzda, NUTS 3, průměrné tempo růstu, Moravskoslezský kraj

Annotation

The wages are the most important factors which influences the economy. This paper focuses on the detail of the issue of wages. The introductory part of this paper summarizes the important theoretical basis. Further there is the empirical part which is divided into two parts. First there is the comparison of wage levels in the territorial units NUTS 3 in the Czech Republic. Another part of the paper focuses on the region, which is considered one of the largest industrial areas in the Czech Republic. It is the Moravian-Silesian Region.

Key words

average gross monthly wage, NUTS 3, average growth rate, Moravian-Silesian region

JEL classification: J31, R23

FUNCTIONAL REGIONS: CONCEPT AND TYPES**Funkční regiony: koncept a typy**

**MGR. PAVEL KLAPKA, PH.D.¹ - DOC. RNDR. MARIÁN HALÁS, PH.D.¹ -
MGR. PETR TONEV²**

¹ Katedra geografie Přírodovědecká fakulta Univerzita Palackého v Olomouci		¹ Department of Geography Faculty of Science Palacký University in Olomouc
---	--	---

² Katedra regionální ekonomie a správy Ekonomicko-správní fakulta Masarykova univerzita		² Dep. of Regional Economics and Administration Faculty of Economics and Administration Masaryk University
--	--	---

Annotation

The contribution is concerned with a concept of a region in spatial and regional science. A number of terms related to specific instances of a region can cause a misinterpretation of the concept both in scientific and applied sphere. The objective of the contribution is to provide a concise theoretical introduction into a concept of a region, particularly of a region based on functional horizontal spatial relations, and a typology of functional regions. The discussion of different types of regions and their semantic content is put forward as well. Based on the relevant literature and own research six types of regions have been identified and their position in the spatial and regional science shortly explained.

Key words

functional region, nodal region, functional urban region, daily urban system, local labour market area

Anotace

Příspěvek se zabývá konceptem region v regionální a prostorové vědě. Řada termínů spojených se specifickými případy regionů může způsobit špatné pochopení tohoto konceptu jak v odborné tak aplikované sféře. Cílem příspěvku je poskytnout stručný teoretický úvod ke konceptu regionu, především regionu založenému na funkčních horizontálních prostorových vztazích, a k typologii funkčních regionů. Předkládáme rovněž diskusi různých typů regionů a jejich významového obsahu. Na základě relevantní literatury a vlastního výzkumu identifikujeme šest typů regionů a krátce objasňujeme jejich postavení v prostorové a regionální vědě.

Klíčová slova

funkční region, nodální region, funkční městský region, denní urbánní systém, lokální trh práce

JEL classification: J01, J40, R10, R12

NĚKOLIK POZNÁMEK K HIERARCHII SPOLEČENSKÝCH SYSTÉMŮ**Some remarks to hierarchy of social systems****DOC. RNDR. MILAN VITURKA, CSc. - ING. VILÉM PAŘIL**

<i>Katedra regionální ekonomie a správy</i>	<i>Dept. of Regional economics and Administration</i>
<i>Ekonomicko-správní fakulta</i>	<i>Faculty of Economics and Public Administration</i>
<i>Masarykova univerzita</i>	<i>Masaryk University</i>

Anotace

Příspěvek se zabývá prostorovými aspekty hierarchického uspořádání společenských systémů. V tomto ohledu je hlavní pozornost zaměřena na mikroregionální úroveň, která byla dále analyzována na příkladu České republiky. Zejména byla identifikována mikroregionální centra nesplňující své centrální funkce (zejména pracovní a dále vzdělávací funkce). Pro experimentální modelování pracovních interakcí pak byl využit teoretický koncept mezní míry mobility výrobních zdrojů. Příslušná případová studie byla zaměřena na hodnocení mezní míry mobility pracovní síly ve spádové oblasti krajského města Brna, která byla vymezena obcemi zahrnutými do Integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje. Tyto obce byly rozděleny do sedmi vzdálenostních pásem, pro které byla určena mezní míra mobility v souladu s potenciálním navýšením příjmů v případě vyjížděky za prací do Brna.

Klíčová slova

hierarchie, integrace, mobilita.

Annotation

The paper deals with the spatial aspects of a hierarchical arrangement of social systems. In this respect, the main attention is focused on the micro-regional level, which has been further analysed on the example of the Czech Republic. In particular, the identification of micro-regional centres not fulfilling their central functions (especially the working and further educational functions) was carried out. For experimental modelling of interactions was used the theoretical concept of marginal rate of mobility of production resources. Corresponding case study was focused on evaluation of the marginal rate of the mobility of workforce within the catchment area of regional capital town Brno, which has been defined by the municipalities included in the integrated transport system of the South Moravian region. These municipalities were divided to seven distance zones and consequently marginal mobility rate has been calculated according to expected potential revenue increase with assumption of job commuting to Brno.

Key words

hierarchy, integration, mobility.

JEL classification: R11

SLOVÁCI V ČESKÉ REPUBLICE: S DŮRAZEM NA DOJÍŽDKU ZA PRACÍ A DO VYSOKÝCH ŠKOL

Slovaks in the Czech Republic: with emphasis on commuting to work and universities

RNDR. ONDŘEJ ŠERÝ¹ - RNDR. TATIANA MINTÁLOVÁ, PH.D.² -
DOC. RNDR. ZDENĚK SZCZYRBA, PH.D.² - DOC. RNDR. VÁCLAV TOUŠEK, CSC.²

¹ *Geografický ústav* | ¹ *Department of Geography*
Přírodovědecká fakulta | *Faculty of Science*
Masarykova univerzita | *Masaryk University*

² *Katedra geografie* | ² *Department of Geography*
Přírodovědecká fakulta | *Faculty of Science*
Univerzita Palackého v Olomouci | *Palacký University in Olomouc*

Anotace

Příspěvek obsahuje regionálně geografickou analýzu změn v dojížděce za prací a do vysokých škol ze Slovenska do České republiky a opačným směrem v období po rozdělení Československa na konci roku 1992. Zatímco po rozdělení společného státu frekvence cest občanů ČR na Slovensko výrazně poklesla a k nijak vysokému nárůstu nedošlo ani po přistoupení obou nástupnických zemí do EU v roce 2004, totéž nelze konstatovat v případě cest občanů Slovenska do ČR. Četnost některých kontaktů ve směru SR - ČR se naopak postupně zvyšuje. Počet občanů Slovenska dojíždějících za prací do ČR se zvýšil od konce roku 1992 téměř šestinásobně a počet vysokoškoláků studujících v ČR je zhruba desetinásobný. Příspěvek se mimo jiné zabývá příčinami tohoto vývoje.

Klíčová slova

česko-slovenské kontakty, dojíždka za prací, dojíždka do vysokých škol

Annotation

The paper includes a regional geographical analysis of the changes in commuting to work and universities from Slovakia to the Czech Republic and in the opposite direction after the split of Czechoslovakia at the end of 1992. The frequencies of travel by Czech citizens to Slovakia significantly decreased and there was no considerable increase after both states joined the EU in 2004; the same cannot be said of travel to the Czech Republic by Slovak citizens. On the contrary, the frequency of some contacts in the direction of the Slovak Republic - Czech Republic is gradually increasing. Number of commuters to work from Slovakia to the Czech Republic has increased almost six times since the end of 1992 and the number of university students studying in the Czech Republic is roughly tenfold. The paper among other things deals with the causes of this development.

Key words

Czech-Slovak contacts, labour commuting, university commuting

JEL classification: I21, J61

NODÁLNÍ DOPRAVNÍ REGIONY V JIHOČESKÉM KRAJI: IMPLIKACE PRO REGIONÁLNÍ DOPRAVNÍ POLITIKU

Nodal transport regions in South-Bohemian region: implications for regional transport policy

RNDR. STANISLAV KRAFT, PH.D.

<i>Katedra geografie</i>	<i>Department of Geography</i>
<i>Pedagogická fakulta</i>	<i>Faculty of Education</i>
<i>Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích</i>	<i>University of South Bohemia in České Budějovice</i>

Anotace

Cílem příspěvku je vymezení dopravních regionů v Jihočeském kraji na základě nodálních vazeb automobilové dopravy, a hodnocení jejich relevance při tvorbě regionální dopravní politiky. V metodické části se příspěvek zaměřuje na diskusi a kritiku metod pro vymezení dopravních regionů a jejich využitelnost pro data z Celostátního sčítání dopravy na dálničních a silničních komunikacích v České republice. V analytické části jsou pak na základě těchto dat vymezeny nodální dopravní regiony. Hodnoceny jsou rovněž souvislosti s administrativním členěním sledovaného území a ostatními typy nodálních regionů (regiony dojížděky za prací). Závěrečná část pak obsahuje implikace vymezených dopravních regionů pro regionální dopravní politiku.

Klíčová slova

nodální region, silniční doprava, Jihočeský kraj, dopravní politika

Annotation

The main aim of this paper is the delimitation of transport regions in South Bohemia region, on the basis of nodal transport flows, and an evaluation of their relevance for the regional transport policy. The methodological part of the paper is focused on discussion and critique of methods for delimitation of transport regions and their applicability to data from the national road transport census. In the analytical part are these data used to delimitation of transport nodal regions. There is also evaluated the association of delimited transport nodal regions with administrative borders of monitored area and with other types of nodal regions (commuting regions). The final part contains the implication of defined transport nodal regions for regional transport policy.

Key words

nodal region, road transport, South Bohemia, transport policy

JEL classification: R40, R58

VYSOKÉ ŠKOLY JAKO AKTÉR REGIONÁLNÍHO ROZVOJE**Universities as an actor of regional development****MGR. JAN ZVARA¹ - ING. PETR ŠAŠINKA² -
JAKUB RYBÁŘ³ - MGR. PETR HUDEČEK⁴**

¹ *Geografický ústav* | ¹ *Department of Geography*
Přírodovědecká fakulta | *Faculty of Science*
Masarykova univerzita | *Masaryk University*

² *Katedra regionální ekonomie a správy* | ² *Depart. of Regional Economics and Administration*
Ekonomicko-správní fakulta | *Faculty of Economics and Administration*
Masarykova univerzita | *Masaryk University*

³ *Fakulta sociálních studií* | ³ *Faculty of Social Studies*
Masarykova univerzita | *Masaryk University*

⁴ *Ústav dovednostní výuky a inovace studia* | ⁴ *Institute of Legal Skills and Innovation of Studies*
Právnícká fakulta | *Faculty of Law*
Masarykova univerzita | *Masaryk University*

Anotace

Vysoké školy jsou stále významnějším aktérem v regionálním rozvoji. Jejich dynamický rozvoj v poslední dekádě se projevuje strmým nárůstem počtu studentů a klade nové nároky na městskou infrastrukturu, mobilitu a funkce. Příspěvek si klade za cíl poukázat na vliv přítomnosti studentů na rozvoj města Brna a ospravedlnit tak nutnost zahrnutí spolupráce s vysokými školami do strategického plánování města. Popsány jsou teoretické přístupy k vysokoškolskému prostředí v kontextu jeho působení na rozvoj měst (včetně modelů zapojení univerzit do místního prostředí); dále jsou zdůrazněny pro město nejviditelnější dopady a interakce v podobě prosté přítomnosti vysokoškolských studentů v Brně. Za účelem zmapování těchto dopadů vznikl dotazník pro studenty s cílem popsat vzájemnou interakci města a studentů a vyvodit z ní relevantní závěry pro městské strategické plánování. Nejzajímavější výstupy dotazníku budou v článku představeny.

Klíčová slova

vysoké školy, regionální rozvoj, Brno

Annotation

There is a growing importance of universities as an actor in regional development. Their dynamic development places new demands on city infrastructure, mobility and functions due to steep growth of number of students. The submitted article aims to point out impacts of presence of students on development of Brno and to excuse necessity of inclusion of cooperation among city and universities into city strategic planning. Theoretical approaches to university environment will be presented in context of its impacts on urban development (models of involvement into local environment included). Focus is given on minor but the most visible impacts and interactions of simple presence of university students in Brno. A questionnaire was created for students aimed to describe mutual interactions between students and the city for mapping those impacts. The most interesting outputs of this questionnaire will be presented.

Key words

universities, regional development, Brno

JEL classification: I25, O15

KONCEPT KOMPAKTNÍHO MĚSTA: PŘÍSPĚVEK K VÝZKUMU A SPRÁVĚ

Concept of a compact-city: contribution to research and administration

DOC. RNDR. MARIÁN HALÁS, PH.D.¹ - MGR. PETR KLADIVO, PH.D.¹ -
MGR. PAVEL ROUBÍNEK²

¹ Katedra geografie, Přírodovědecká fakulta | ¹ Dep. of Geography, Faculty of Science
Univerzita Palackého v Olomouci | Palacký University Olomouc

² Katedra sociální geografie a reg. rozvoje | ² Dep. of Social Geography and Reg. Development
Přírodovědecká fakulta, Ostravská univ. v Ostravě | Faculty of Science, University of Ostrava

Anotace

Termín kompaktní město se v odborné literatuře zmiňuje v několika významech. Cílem příspěvku je analyzovat některé z těchto významů a přístupů. Po zhodnocení kompaktnosti města jako důležitého konceptu pro územní plánování je kompaktní město hodnoceno jako prostor s urbánním charakterem zástavby odděleným od zástavby suburbánní a rurální. Součástí příspěvku je i srovnání financování a správy sídel v těsném zázemí kompaktního města. Pro vymezení kompaktního města na příkladu „stotisícových měst“ České republiky je použita metoda morfometrické analýzy, konkrétně vymezení prostřednictvím spojitosti GIS vrstvy budov. Kompaktnost sídel je důležitým předpokladem souvisejícím s kvalitou života. Suburbánní zástavbou nespojitá sídla v zázemí kompaktního města by taktéž měly být kompaktní ve svém intravilánu, a zároveň mají výhodu alternativ pro své financování a správu.

Klíčová slova

kompaktní město, morfometrická analýza, kvalita života

Annotation

The term compact-city exists in literature in several meanings. The aim of this paper is to analyse some of these meanings and approaches. After considering the compactness of a city as an important concept for area planning, the compact-city is evaluated as an area of urban character of housing development separated from suburban and rural development. A part of this paper is also represented by comparison of funding and administration of settlements in close surrounding of the compact-city. To define the compact city on the example of ‘hundreds-of-thousands cities’ of the Czech Republic, the method of morphometric analysis is applied, more specifically delimitation through connection of GIS layer of buildings. The settlements compactness is an important condition connected with life quality. Suburban areas in the hinterland of the compact-city with discontinuous building development should be also compact in their urban areas and their advantage is also an alternative for their funding and administration.

Key words

compact-city, of morphometric analysis, quality of life

JEL classification: R21, R51

PROSTOROVÁ SEGREGACE EKONOMICKÝCH AKTIVIT**Spatial segregation of economic activities****ING. VLADIMÍR ŽÍTEK, PH.D.**

<i>Katedra regionální ekonomie a správy</i>	<i>Dep. of Regional Economics and Administration</i>
<i>Ekonomicko-správní fakulta</i>	<i>Faculty of Economics and Administration</i>
<i>Masarykova univerzita</i>	<i>Masaryk University</i>

Anotace

Využití půdy ve městě je do značné míry podmíněno základními vlastnostmi půdy, kterými jsou její jedinečnost a cena. Teorie si všímá především vztahu mezi požadovaným množstvím, cenou půdy a vzdáleností od centra (CBD). Základním přístupem k využití půdy ve městě je Alonsův neoklasický model. Ten vychází z předpokladů Thünenova modelu izolovaného hospodářství. Popsané nedostatky Alonsova modelu řeší sektorový a polycentrický model. Na příkladu konkrétních měst lze ověřit platnost těchto modelů. Město Vamberk plní řadu předpokladů Alonsova modelu, město Milevsko ve své struktuře koresponduje s parametry sektorového modelu.

Klíčová slova

využití půdy, prostorová segregace, bydlení, renta, rozvoj měst

Annotation

Land use in the city is considerably determined by basic characteristics of land that are its uniqueness and its rent. Theory pays attention especially on relation between demanded quantity, rent of land and distance from the centre (CBD). The Alonso neoclassical model is the basic approach to land use. It works on the assumption of the Thünen model of isolated economy. The described drawbacks of Alonso model are solved by the sector and the polycentric models. It is possible to verify validity of these models on the case of concrete municipalities. The city of Vamberk meets a lot of requirements of the Alonso model assumptions. The structure of the city of Milevsko corresponds with the sector model parameters.

Key words

land use, spatial segregation, housing, bid rent, municipal development

JEL classification: R52, R12, R14

KOMPARACE DOPADU SROVNATELNÝCH INVESTIČNÍ AKCÍ NA ROZVOJ REGIONŮ

Comparison of similar investments impact on regional development

ING. PAVEL ZDRAŽIL - Bc. ANETA HÝBLOVÁ

Ústav regionálních a bezpečnostních věd | Institute of Regional and Security Sciences
Fakulta ekonomicko-správní | Faculty of Economics and Administration
Univerzita Pardubice | University of Pardubice

Anotace

Zaměřením příspěvku je komparace srovnatelných investičních akcí z odvětví automobilového průmyslu a jejich vliv na vývoj vybraných ukazatelů trhu práce a posouzení vlivu sledovaných přímých zahraničních investic na možnost vyvolání dalších investic v daném regionu; současně také vliv objemu investice na sledovaný vývoj. Příspěvek se zabývá regiony České republiky na úrovni okresů; komparace je provedena na základě aktuálních dostupných dat. Výsledky komparace naznačují notně diferencovaný vývoj jednotlivých regionů. Na základě provedené komparace je pak zřejmé, že izolace a snaha o postihnutí specifické investiční akce je značně problematická a významnou roli hraje řada dalších faktorů, jež na dané úrovni zkoumání není možné dostatečně postihnout. Výzkum se tak nepřiklání k jednoznačným závěrům, ale může sloužit jako podpůrné vodítko a jako inspirace pro další a podrobná šetření.

Klíčová slova

PZI, regionální rozvoj, trh práce, kapitál

Annotation

The aim of this paper is confrontation of comparable investment actions in automotive industry and its impact on development of chosen labour market indicators and to check the impact of foreign direct investments on possibility of indirect regional investments evocation; currently the impact of investments size on regional development comparison. The paper deals the county level of Czech regions; the comparison is based on actual available datasets. The results suggest huge differences among development of the regions. The comparisons suggest that isolation and effort of concerning only the specific investment action is very issuable while many further factors matters. The county level of interest makes such factors quite intangible. So the examination determines no explicit conclusions, but can be provide as support facility and inspiration for further and deeper research.

Key words

FDI, regional development, labour market, capital

JEL classification: R11, F21

STAV PRIAMYCH ZAHRANIČNÝCH INVESTÍCIÍ A ICH VPLYV NA TRVALO UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ REGIÓNOV V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Stock of foreign direct investment and its impact on the sustainable development of the regions in the Slovak Republic

DOC. ING. RASTISLAV KOTULIČ, PHD.¹ - DOC. ING. PETER ADAMIŠIN, PHD.² -
ING. IVANA VOZÁROVÁ¹

¹ Katedra ekonómie a ekonomiky	¹ Department of Economic Sciences and Economy
² Katedra environmentálneho manažmentu	² Department of Environmental Management
Fakulta manažmentu	Faculty of Management
Prešovská univerzita v Prešove	University of Presov in Presov

Anotácia

Priame zahraničné investície nadobúdajú na svojom význame a to najmä v oblasti miestneho a regionálneho rozvoja. Ich pozitívny vplyv sa prejavuje tak na miestnej ako aj na národnej úrovni. Hospodárska politika mnohých štátov, vrátane Slovenska, sa prikláňa k aktívnej podpore investorov prostredníctvom investičných stimulov. Aj keď medzinárodné dohody v princípe nedovoľujú diskrimináciu zahraničných alebo domácich investorov, rozdielne zaobchádzanie často vyplýva z nastavených kritérií, ktoré musí investor splniť, aby sa k týmto stimulom dostal. Cieľom príspevku je zhodnotiť stav priamych zahraničných investícií a regionálneho hrubého domáceho produktu na obyvateľa a poukázať tak na regionálnu ekonomickú divergenciu v Slovenskej republike. Predpokladáme, že rozdielny regionálny stav priamych zahraničných investícií bude mať výrazný vplyv na ekonomickú diferenciaciu regiónov v Slovenskej republike. Analýza tento náš predpoklad potvrdila.

Kľúčové slová

Priame zahraničné investície (PZI), regionálny HDP na obyvateľa, región NUTS III

Annotation

The foreign direct investment to acquire its significance, especially in the field of local and regional development. Their positive impact is reflected at the local as well as at the national level. The economic policy of many states, including Slovakia, is inclined to the active support of the investors through the investment incentives. Although the international agreements in principle do not allow discrimination of foreign or domestic investors, the different treatment often clear from the set of criteria that an investor must meet in order to receive these incentives. The aim of the contribution is to assess the stock of the foreign direct investment and regional gross domestic product per capita and to point out the regional economic divergence in the Slovak Republic. We assume that the different regional stock of the foreign direct investment will have a significant influence on the economic differences of the regions in the Slovak Republic. This analysis confirmed our assumption.

Key words

Foreign direct investment (FDI), regional GDP per capita, region NUTS III

JEL Classification: R15, R58

REVITALIZACE EKONOMICKÉ VÝKONNOSTI AUTOMOBILOVÉHO PRŮMYSLU V ČR V PRŮBĚHU HOSPODÁŘSKÉ KRIZE SE ZAMĚŘENÍM NA ÚSTECKÝ KRAJ

Economic performance resurgence of the automotive industry in the Czech Republic during the economic crisis, focusing on the Usti Region

RNDR. VÁCLAV NOVÁK, PH.D. - ING. EVA DRDOVÁ

Katedra regionálního a lokálního rozvoje | *Department Regional and Local Development*
Fakulta sociálně ekonomická | *Faculty of Social and Economic Studies*
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí n. Labem | *Jan Evangelista Purkyně University in Ústí n. Labem*

Anotace

Příspěvek se zabývá možnostmi využití údajů podnikového účetnictví v regionální analýze. Zkoumána byla ekonomická výkonnost automobilového průmyslu v České republice a v Ústeckém kraji v období hospodářské krize. Využity byly nejdůležitější indikátory, které podnikové účetnictví nabízí, včetně poměrových ukazatelů. Cílem článku je představení doposud ne příliš používané metody k hodnocení postavení průmyslových odvětví v regionální ekonomice. Výsledky vlastního šetření byly porovnány s veřejně dostupnými statistickými zdroji.

Klíčová slova

ekonomická výkonnost, automobilový průmysl, hospodářská krize, Ústecký kraj

Annotation

The paper deals with the possibilities of using corporate accounting data in regional analysis. The aim of the study is to analyze economic performance of automotive industry in the Czech Republic and the Usti Region during the economic crisis. There was used the most important indicators from corporate accounting, including financial ratios. This article aims to show not much used methods so far to assess the importance of industries in the regional economy. Own research results were compared with the sources of official statistics.

Key words

economic performance, automotive industry, economic crisis, the Usti Region

JEL classification: R11

HODNOCENÍ INOVAČNÍHO PROSTŘEDÍ POHLEDEM HIGH-TECH FIREM: PŘÍPADOVÁ STUDIE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

Evaluation of innovation environment by view of high-tech enterprises: a case study of South Moravian Region

RNDR. HANA SVOBODOVÁ PH.D. - DAVID ČOUPEK

<i>Katedra geografie</i>	<i>Department of Geography</i>
<i>Pedagogická fakulta</i>	<i>Faculty of Education</i>
<i>Masarykova univerzita</i>	<i>Masaryk University</i>

Anotace

Jihomoravský kraj je jedním z nejrychleji rostoucích regionů České republiky a střední Evropy v oboru informačních technologií a vědecko-technických inovací. Tento růst je však částečně dán podmínkami, které Jihomoravský kraj dlouhodobě vytváří. Prvním impulzem pro rozvoj bylo zpracování první Regionální inovační strategie v rámci České republiky, která napomohla odstartování další podpůrných činností. Jelikož však podniky naráží při své činnosti i na řadu problémů, je cílem příspěvku analýza vnímání inovačního prostředí v kraji, včetně potenciálu pro rozvoj i bariér, z pohledu high-tech firem, zjištěná pomocí kvalitativního dotazníkového šetření.

Klíčová slova

high-tech odvětví, inovace, Jihomoravský kraj

Annotation

South Moravian Region is one of the fastest growing regions in the Czech Republic and also in Central Europe in the field of information technology and scientific and technological innovation. This growth is partly due to the conditions that the South Moravian Region has created. The first impulse for the development was the processing of the first Regional Innovation Strategy of the Czech Republic, which helped to launch other supporting activities. However, as enterprises encounter in their activities to a number of problems, the aim of the paper is analysis of perception of the innovation environment in the region, including the potential for development and barriers in terms of high-tech companies, as determined by the qualitative survey.

Key words

high-tech industry, innovation, South Moravian Region

JEL classification: L52, O32

ŠTRUKTURÁLNA KONVERGENCIA REGIÓNOV SR VO VÄZBE NA INOVAČNÚ STRATÉGIU A POLITIKU SR

Structural convergence of regions of the SR in relation to innovation strategy and policy of the SR

ING. PAULA BOLCÁROVÁ - ING. STANISLAV KOLOŠTA, PhD. -
DOC. ING. RADOSLAV KOŽIAK, PhD.

Katedra verejnej ekonomiky a regionálneho rozvoja | *Dep. of Public Economy and Regional Development*
Ekonomická fakulta | *Faculty of Economics*
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici | *Matej Bel University Banská Bystrica*

Anotácia

Cieľom článku je prešetrenie, či regióny Slovenska konvergujú v zmysle odvetvovej podobnosti. Vývoj štruktúry ekonomických činností s použitím údajov o zamestnanosti analyzujeme pomocou indexu špecializácie, ktorý sledujeme separátne pre jednotlivé odvetvia a jednotlivé kraje. Dátová vzorka zahŕňa obdobie rokov 2009-2011. Pri podrobnejšom pohľade na vývoj regiónov SR aj jednotlivých odvetví sme zistili sklon ku diverzifikácii v odvetvovej štruktúre. Index špecializácie agregovaný pre celú SR potvrdil proces konvergenencie medzi regiónmi SR.

Kľúčové slová

plánovanie a príprava strategických dokumentov, štrukturálna konvergenca, index štrukturálnej heterogenity, štruktúra ekonomických činností.

Annotation

The aim of the article is investigating whether the Slovak regions converge in terms of sectoral similarity. Using employment data, all regions' economy structures are analysed by the index of specialization, which is computed specifically for each sector and each region. The data sample covers the period from 2009 to 2011. Considering the development of Slovak regions in detail, our results indicate the significant shift from the concentration to the diversification. Index of specialization on the aggregate level confirms the convergence process among the regions of the SR.

Key words

planning and preparation of strategic documents, structural convergence, index of structural heterogeneity, economic structure.

JEL classification: H00, R10, R11, R15

REGIONÁLNÍ INOVAČNÍ STRATEGIE A JEJICH FINANCOVÁNÍ

Regional innovation strategies and its financing

ING. BARBORA BABJAKOVÁ, PHD. ¹ - ING. PETR JIŘÍČEK ²

¹ *Katedra regionalistiky a rozvoja vidieka* | ¹ *Department of Regional and Rural Studies*
Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja | *Faculty of European Studies and Regional Develop.*
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre | *Slovak University of Agriculture in Nitra*

² *Katedra ekonomických štúdií* | ² *Department of Economic Studies*
Vysoká škola polytechnická Jihlava | *College of Polytechnics Jihlava*

Anotace

Znalostní ekonomika je postavena na inovacích a znalostech, které vytvářejí vysokou přidanou hodnotu a umožňují ekonomický růst. V regionální dimenzi je proto velice důležité zaměřit se na regionální podporu vytváření, zavádění a diseminace inovací v regionu, čím se zvyšuje jeho konkurenceschopnost. Plánování takové podpory je deklarováno v regionálních inovačních strategiích, které představují koordinování rozvoje v oblasti znalostní ekonomiky. Článek se zaměřuje právě na komparaci regionálních inovačních strategií v České a Slovenské republice ve vybraných regionech, které vytvářejí různé podmínky pro rozvoj znalostní ekonomiky. I když je možné pozorovat určitou podobnost mezi strategiemi, strategie jsou rozdílné v závislosti od zpracovatelů strategie, od předešlých zkušeností, v menší míře od hospodářského zaměření regionu.

Klíčová slova

inovace, znalostní ekonomika, inovační strategie, EIS, financování

Annotation

Knowledge based economy is based on innovations and knowledge creating high added value and enabling high economic growth. Therefore, it is important in regional dimension to focus on regional support of creation, introduction and dissemination of innovations in region to increase his competitiveness. Planning of such interventions is declared in regional innovation strategies presenting the coordinating of the development in the field of knowledge based economy. The paper is oriented on the comparison of regional innovation strategies in Czech and Slovak Republic in chosen regions which create different conditions for knowledge economy development. Even though it is possible to observe the similarity to some extent, strategies are different dependently on the participating stakeholders, previous experiences, to the lesser extent on the economic specialization of the region.

Key words

innovation, knowledge economy, innovation strategy, EIS, financing

JEL classification: R58

INOVAČNÍ INFRASTRUKTURA V MORAVSKÝCH REGIONECH

Innovation infrastructure in Moravian regions

ING. VIKTORIE KLÍMOVÁ, PH.D.

<i>Katedra regionální ekonomie a správy</i>	<i>Dep. of Reg. Economics and Administration</i>
<i>Ekonomicko-správní fakulta</i>	<i>Faculty of Economics and Administration</i>
<i>Masarykova univerzita</i>	<i>Masaryk University</i>

Anotace

Inovační infrastruktura přispívá k tvorbě a šíření nových znalostí, napomáhá spolupráci výzkumné a komerční sféry a transferu technologií a podporuje inovační podnikání. Za inovační infrastrukturu jsou v tomto článku považovány podnikatelské inkubátory, vědeckotechnické parky a výzkumná centra.

Cílem článku je zhodnotit dostupnost inovační infrastruktury ve sledovaných regionech a tyto regiony mezi sebou navzájem porovnat. Článek obsahuje přehled existující infrastruktury a srovnává výši veřejných investic do této oblasti. Mezi sledované regiony patří Jihomoravský, Moravskoslezský, Olomoucký a Zlínský kraj. Nejlépe vybavený je v tomto ohledu Jihomoravský kraj, avšak investice jsou koncentrovány pouze do Brna. Moravskoslezský kraj je infrastrukturou vybavený v menší míře, ale dominance hlavního města není tak silná. Za těmito kraji výrazně zaostávají Zlínský a především Olomoucký kraj.

Klíčová slova

inovační infrastruktura, podnikatelský inkubátor, vědeckotechnický park, výzkumné centrum

Annotation

Innovation infrastructure contributes to creation and diffusion of new knowledge, help to cooperation of science and business sphere and technology transfer and support innovation enterprise. In this article the innovation infrastructure means business incubators, science and technology parks and research centres. The aim of the article is to assess availability of innovation infrastructure in the selected regions and to compare them. The paper contains survey of existing innovation infrastructure and it compares the amount of public investments into it. The selected regions are the South Moravian, the Moravian-Silesian, the Olomouc and the Zlin Region. In this respect the best equipped is the South-Moravian Region, but the investments are concentrated only in Brno. The Moravian-Silesian Region is equipped with it in slightly lower extent, but the capital dominance is not so strong. The Zlin and especially the Olomouc region fall behind the previous two regions.

Key words

innovation infrastructure, business incubator, science and technology park, research centre

JEL classification: O38, R12

INOVATÍVNY PROFIL A ORIENTÁCIA NA INOVÁCIE. PRÍPADOVÁ ŠTÚDIA SLOVENSKO

Innovative profile and focus on innovations. Case study Slovakia

DOC. MGR. ING. RENÁTA JEŽKOVÁ, PHD.

*Katedra ekonomiky a řízení | Department of economy and management
Akademie STING, o. p. s. | STING Academy*

Anotácia

Príspevok analyzuje inovačný profil a orientácie Slovenska na inovácie. Cieľom je odpovedať na otázku, na akej úrovni je inovačný profil SR z pohľadu rôznych hodnotení v porovnaní s krajinami EU 27, V4 a s krajinami v skupine (tzv. dobiehajúcich krajín) a aké by mali byť opatrenia pre zlepšenie tohto stavu v budúcnosti? Opreli sme sa o výsledky sekundárnych empirických výskumov publikovaných vo výskume GEM – Globálneho monitoru podnikania, publikovaného v roku 2012 a v čiastkovej štúdií Inovácie a technologický transfer v SR, osobitne v SAV, ktorú publikovala SAV v rámci riešenia programu Centra excelentnosti SAV-CESTA. Slovensko je v oblasti inovačnej výkonnosti hodnotené ako mierny inovátor, tzv. dobiehajúca krajina, a celkovo v oblasti inovácií dosahuje neuspokojivé výsledky či už v porovnaní s ostatnými krajinami EU 27, V4, s krajinami v skupine, alebo vodcom v inováciách - Švajčiarskom. Tak počiatocní ako i etablovaní podnikatelia na Slovensku vo všeobecnosti skôr inovácie pasívne prijímajú, než by mali snahu ich sami na trh aktívne prinášať. Najhorším stavom a výrazným zaostávaním sa vyznačuje transfer vedy a výskumu na Slovensku. Je nevyhnutné, aby efektívnejšie fungoval systém vedy, čo predpokladá lepšie dotácie pre vedu a výskum, je potrebné ozdraviť grantový systém, zabráňovať korupcii pri pridelení veľkých projektov najmä zo štrukturálnych fondov, fungovanie inovačného systému, etablovanie systému vzdelávania pre inovátorov a vychovávanie mladých ľudí na vysokých školách ku kreativite, inovatívnosti a väčšej podnikavosti.

Kľúčové slová

inovácie, Slovensko, GEM (Globálny monitor podnikania), hodnotenie inovatívnosti

Annotation

The paper analyses the innovative profile and focus of Slovakia on innovations. The goal is to answer a question: On what level is an innovative profile of the Slovak Republic from a point of view of different evaluations in comparison with the EU 27 countries, Visegrad countries and with the countries in the group and what should be measures to improve this state in a future? We came out from the results of secondary empirical researches published in GEM (Global Entrepreneurship Monitor) research published in 2012, and in the partial study Innovations and technology transfer in the Slovak Republic, especially in Slovak Academy of Science, published by the Slovak Academy of Science within solving the programme of The Excellence Centre of the Slovak Academy of Science. In a field of innovative performance Slovakia has been evaluated as a moderate innovator and generally in the field of innovations it has reached not satisfied results in comparison with other EU27 countries, Visegrad countries, the countries in the group or with the innovation leader Switzerland. In general, the entrepreneurs-beginners as well as starting up in Slovakia rather passively accept innovations than they themselves actively bring it to the market. There is the worst situation and significant lag in technology transfer in Slovakia. A system of the science should work more effectively, what supposes: better grants for research and development, it is necessary to restore a health of the grant system, inhibit a corruption by allocation of big projects mainly from the Structural funds, working of the innovation system, starting the system of education for innovators and education of young people at universities to be creative, innovative and enterprising.

Key words

innovations, Slovakia, GEM (Global Entrepreneurship Monitor), evaluation of innovativeness

JEL classification: O31

SLUŽBY VE VENKOVSKÝCH REGIONECH ČESKA – KVANTITATIVNÍ HODNOCENÍ ZMĚN V UPLYNULÉM TRANSFORMAČNÍM OBDOBÍ (PŘÍSPĚVEK KE STUDIU VENKOVA)

Services in the rural regions of Czechia – quantitative assessment of changes in the elapsed transformation period (contribution to the study of rural space)

DOC. RNDR. ZDENĚK SZCZYRBA, PH.D.¹ - MGR. DAVID FIEDOR² -
RNDR. JOSEF KUNC, PH.D.³

¹ Katedra geografie | ¹ Department of Geography
Přírodovědecká fakulta | Faculty of Science
Univerzita Palackého | Palacký university in Olomouc

² Geografický ústav | ² Department of Geography
Přírodovědecká fakulta | Faculty of Science
Masarykova univerzita | Masaryk university

³ Katedra regionální ekonomie a správy | ³ Dep. of Regional Economics and Administration
Ekonomicko-správní fakulta | Faculty of Economics and Administration
Masarykova univerzita | Masaryk university

Anotace

V příspěvku se autoři věnují problematice služeb obyvatelstvu v modelových venkovských regionech česko-moravského pohraničí. Hodnoceny byly vybrané služby (školství, zdravotnictví a maloobchod), a to z pohledu dynamiky změn v průběhu transformačního období po roce 1989. Až na nepatrné výjimky byl vývoj v uplynulých více než dvaceti letech ve znamení mírného zvyšování dostupnosti služeb venkovskému obyvatelstvu. Nepotvrdila se tak hypotéza o snižování dostupnosti služeb na venkově, ačkoliv je třeba vzít v úvahu, že jde o hodnocení na úrovni absolutních čísel ne zcela postihujících kvalitu nabízených služeb. Základem pro hodnocení byl terénní výzkum, během něhož byly zjišťovány rovněž údaje o vybavenosti venkovských obcí na konci 80. let minulého století. Článek je příspěvkem k diskusi o současném postavení českého venkova v kontrastu sílící globalizace a prohlubujících se sociálních a ekonomických rozdílů v prostoru.

Klíčová slova

služby, venkov, hodnocení změn

Annotation

In this paper the authors deal with the issues of services for the population in model rural regions of Bohemian-Moravian borderland. Selected services (education, health care and retail) were assessed from the aspect of the dynamics of changes during the transformation period after the year 1989. Aside from minor exceptions, the development in the elapsed period of more than twenty years has followed a pattern of moderate increase in availability of services for the rural population. Therefore, a hypothesis on the decrease in availability of services in rural areas was not confirmed, even though it must be taken into consideration that the assessment was carried out based on absolute numbers, not taking into account the quality of the services offered. A field survey formed the basis of the assessment, collecting also data on facilities available in rural municipalities at the end of 1980s. The paper is a contribution to the discussion about the current position of the Czech countryside in contrast with the strengthening globalisation and deepening social and economic differences in space.

Key words

services, countryside, analysis of changes

JEL classification: R11, R12, R23, H4

VÝVOJOVÉ TENDENCE VE SPÁDOVOSTI ZA SLUŽBAMI NA PŘÍKLADĚ ZÁZEMÍ BRNA

Developments in the travelling to services on the example of the Brno hinterland

RNDR. JAROSLAV MARYÁŠ, CSc.

<i>Katedra regionální ekonomie a správy</i>	<i>Dep. of Reg. Economics and Administration</i>
<i>Ekonomicko-správní fakulta</i>	<i>Faculty of Economics and Administration</i>
<i>Masarykova univerzita</i>	<i>Masaryk University</i>

Anotace

Příspěvek je věnován problematice vývoje spádovosti za službami v zázemí Brna. Na základě dotazníkových šetření z osmdesátých let a ze současnosti je provedena komparace změn v relativní uzavřenosti jednotlivých obslužných procesů a jejich hierarchie. Nejvýznamnější změny přinesly koncentrační tendence v maloobchodě a nový fenomén hypermarkety. Výsledkem byl nárůst dojížděkové vzdálenosti do hlavních cílů v některých obslužných procesech, především v dojížděce za nákupy průmyslového zboží a za nákupy textilu a obuvi. Došlo rovněž k nárůstu vzdálenosti, na které jsou relativně uzavřeny obslužné procesy, a to prakticky u všech zkoumaných obslužných procesů.

Klíčová slova

spádovost za službami, relativní uzavřenost obslužných procesů, vývojové tendence, zázemí Brna

Annotation

Paper deals with the geographical pattern of higher-than-local retail and services centers and their spheres of influence in part of South Moravian region – hinterland of Brno city. Consumer's migration for retail and services were done, when respondents (the officials of Local Offices) were asked for main and secondary targets of local inhabitants in chosen services. Results were compared with analogical survey from the 80ies. The comparison of changes in the relative closeness of individual service processes and their hierarchy were made. The most significant changes have caused a concentration trend in retail net and a new phenomenon in our retail net – hypermarkets. The result was an increase in commuting distance to the main targets in some service processes, especially in commuting for purchases of industrial goods and purchases of clothing and footwear. There was also an increase in the distance that are relatively closed service processes.

Key words

travel to services, relative closeness of individual service processes, main trends, Brno hinterland

JEL classification: Y80

ATTRACTIVENESS OF AREA AS THE SIGNIFICANT DETERMINANT OF LOCALIZATION OF RETAIL

Atraktivita územia ako významný faktor lokalizácie maloobchodu

ING. ERIKA DUDÁŠ PAJERSKÁ

Katedra marketingu a obchodu | *Department of Marketing and Business*
Podnikovohospodárska fakulta so sídlom v Košiciach | *Faculty of Business Economy with seat in Košice*
Ekonomická univerzita v Bratislave | *University of Economics in Bratislava*

Annotation

Retail is currently defined as an important part of the economy with a significant impact on the level of gross domestic product. Due to this fact, many areas are trying to attract the interest of managers retailers to localize their business units directly in their ground. This new phenomenon – attractiveness of economy is emerging, which also affects the retail location. This article aims to introduce the phenomenon of area attractions, factors and values as well as it focuses more detail on those that affect the localization of retail units. Paper orients its views on the subject divided according to whether we perceive attractiveness in terms of "old" industrial economy or in terms of a "new" creative economy. To achieve the target, article uses empirical methods of inquiry which are based on actual data and created experimental "ideal" region. The main contribution of the work lies also in the comparative analysis of views of "old" and "new" economy to the attractiveness of the territory following the localization of retail units and paper examines the relationship between these two variables. By the summary, report is trying to conclude by its findings, for this sphere of research.

Key words

attractiveness, area, retail, localization, industrial economy, creative economy

Anotácia

Maloobchod je v súčasnej dobe definovaný ako dôležitá súčasť ekonomiky s výrazným dopadom na úroveň hrubého domáceho produktu. Vzhľadom k tejto skutočnosti, mnohé územia sa snažia prilákať záujem manažérov maloobchodov, aby umiestnili svoje obchodné jednotky priamo v danom území. Tým sa vynára nový fenomén atraktivity územia, ktorý ovplyvňuje aj lokalizáciu maloobchodu. Tento príspevok si kladie za cieľ predstaviť fenomén atraktivity územia, faktory či hodnoty, ktoré ho stanovujú, pričom sa detailnejšie orientuje na tie, ktoré majú vplyv na lokalizáciu maloobchodných jednotiek. Článok pritom svoj pohľad na túto problematiku rozdeľuje podľa toho, či atraktivitu vnímame v podmienkach „starej“ industriálnej ekonomiky alebo v intenciách „novej“ kreatívnej ekonomiky. Pre dosiahnutie cieľa článok využíva metódy empirického skúmania, ktoré sa opierajú o skutočné údaje a vytvorený experimentálny „ideálny“ región. Hlavný prínos práce spočíva ďalej vo využití porovnávacej analýzy pohľadov „starej“ a „novej“ ekonomiky na atraktivitu územia v nadväznosti na lokalizáciu maloobchodu a skúma vzťah medzi týmito dvoma veličinami. V zhrnutí sa článok prostredníctvom jeho zistení snaží vysloviť závery pre túto sféru výskumu.

Kľúčové slová

atraktivita, územie, maloobchod, lokalizácia, industriálna ekonomika, kreatívna ekonomika

JEL classification: R12, D21, L22

VYUŽITÍ FRANCOUZSKÉHO PŘÍSTUPU PRO REGENERACE BROWNFIELDS V ČR

Use of the French approach to the regeneration of brownfield sites in the Czech Republic

ING. MONIKA VYŠKOVSKÁ

<i>Katedra regionální ekonomie a správy</i>	<i>Dep. of Regional Economics and Administration</i>
<i>Ekonomicko-správní fakulta</i>	<i>Faculty of Economics and Administration</i>
<i>Masarykova univerzita</i>	<i>Masaryk University</i>

Anotace

Brownfields představují zcela nebo částečně opuštěná, zanedbaná území, se kterými může být spojena kontaminace. Pozemky negativně ovlivňují ekonomickou, sociální a environmentální situaci regionu. Ignorování lokalit není v souladu s principy udržitelnosti. Proto je nezbytná jejich regenerace. Regenerace je složitý a nákladný proces, který se často neobejde bez zapojení ze strany veřejného sektoru. Zemí, která má s regenerací řadu zkušeností je Francie. Otázky řešení problému se zde dostávaly do popředí již v 70. letech 20. století. Na území ČR se od konce 90. let 20. století v důsledku změny politického režimu a následné transformace hospodářství rovněž začaly objevovat lokality typu brownfields. Přes určité snahy o regeneraci se v ČR stále nachází velké množství těchto ploch a ČR stále hledá cestu, jak k lokalitám přistupovat. Článek má za cíl poukázat na jednu z významných nástrojů využívaných ve Francii, které by mohly sloužit jako inspirace pro ČR. Za tyto nástroje lze považovat *Etablissement public foncier* a nástroj umožňující spolupráci veřejného a soukromého sektoru *Société d'économie mixte*. Nástroje umožňují rozložit nejen rizika spojená s regenerací brownfields, ale především vysoké finanční náklady mezi více subjektů a tím urychlit a usnadnit proces regenerací. Pro naplnění cíle jsou využity metody analýzy a syntézy. Pro popis dosavadních poznatků a zkušeností je využita metoda deskriptivní.

Klíčová slova

brownfields, regenerace brownfields, *Etablissement public foncier*, *Société économie mixte*, udržitelný rozvoj

Annotation

Brownfields are totally or partially abandoned, neglected area, that can be linked to contamination. The land negatively affect economic, social and environmental situation of the region. Ignoring this site is not in accordance with the principles of sustainability. Therefore, their regeneration is necessary. Regeneration is a complex and costly process that often depends on the involvement of the public sector. A country that has a lot of experience with regeneration is France. Questions to solve the problem here getting into the foreground as early as the 70th 20th century. In the Czech Republic since the end of the 90th 20th century due to the change of the political regime and the subsequent transformation of the economy also began to appear brownfield sites. Despite some efforts to regeneration in the Czech Republic is still a large number of these areas and the Czech Republic are still looking for a way to access the sites. Article aims to highlight some of the important tools used in France, which could serve as an inspiration for the country. These tools can be *Etablissement public foncier* and the means of cooperation between the public and private sectors *Société économie mixte*. Tools allow you not only to spread the risks associated with brownfield regeneration, but also high financial costs among multiple entities and thus accelerate and facilitate the process of regeneration. To fulfill the objectives are utilized methods of analysis and synthesis. For a description of current knowledge and experience is used descriptive method.

Key words

brownfields, brownfield regeneration, *Etablissement Public Foncier*, *Société économie mixte*, sustainable development

JEL classification: X12

DEVELOPERSKÉ PROJEKTY NA BROWNFIELDS: PŘÍPADOVÉ STUDIE Z BRNA

Brownfield development projects: Brno City case studies

ING. ALENA MALACHOVÁ - RNDR. JOSEF KUNC, PH.D.

<i>Katedra regionální ekonomie a správy</i>	<i>Dept. of Regional Economics and Administration</i>
<i>Ekonomicko-správní fakulta</i>	<i>Faculty of Economics and Administration</i>
<i>Masarykova univerzita</i>	<i>Masaryk university</i>

Anotace

Především více než dvoustleté průmyslové tradice a útlum výroby v posledních desetiletích jsou příčinou postupného vzniku a koncentrace lokalit brownfields v městě Brně. Opuštěné a zanedbané objekty a prostory se stávají terčem kritiky ze strany místních obyvatel, palčivost problému si stále více uvědomuje brněnská radnice, roste i zájem developerů o vybrané lokality. Veřejný i soukromý sektor začínají nacházet společnou řeč ve snaze o regeneraci brownfields, řada projektů byla úspěšná a mohla by být příkladem pro jiná města v České republice, další projekty jsou ve fázi příprav. Předložený příspěvek představuje aktuální situaci v problematice developerských projektů na brownfields v Brně, jež jsou financovány z veřejných i privátních zdrojů. Vybrané zásadní projekty jsou podrobněji prezentovány v podobě případových studií (pasportů).

Klíčová slova

developerské projekty, brownfields, případové studie, Brno, Česká republika

Annotation

Gradual origination and concentration of brownfield locations in Brno has been caused by the industrial tradition spanning over 200 years and the manufacturing decline in the past decades. The derelict and neglected buildings and spaces have been criticized by the local population, the seriousness of the problem has been acknowledged by the Brno City Hall and we have witnessed increased developer interest in selected locations. Both public and private sectors have found common interest in the brownfields regeneration; many projects have been successful and these projects could be used as examples for other Czech cities; additional projects are in preparation stages. The article presented below describes the current situation in the field of brownfield development projects in Brno - projects financed both from public and private sources. Selected fundamental projects are described in detail in the form of case studies (passports).

Key words

development projects, brownfields, case studies, Brno city, the Czech Republic

JEL classification: R33, R38, R58

STRUKTURÁLNÍ PROBLÉMY V SEVEROVÝCHODNÍCH ČECHÁCH: ZAMĚŘENO NA BROWNFIELDS

Structural problems in Northeast Bohemia: focused on brownfields

ING. JAKUB ČERNÍK

*Katedra regionální ekonomie a správy
Ekonomicko-správní fakulta
Masarykova univerzita*

*Dep. of Regional Economics and Administration
Faculty of Economics and Administration
Masaryk University*

Anotace

Textilní průmysl patří k výrobním odvětvím, jež prodělala na evropském kontinentu závratný vzestup i následný úpadek. V uplynulých 20 letech prošla produktová skladba hospodářství změn, s nimiž souvisí jev nevyužívaných a zchátralých nejen průmyslových objektů, tzv. brownfieldů. Tyto plochy jsou obecně považovány za přítěž pro své okolí po stránce urbanistické, ekonomické, společenské a ekologické. Nejvíce se existence brownfieldů dotýká místních obyvatel a místní samosprávy, která má výraznou motivaci k vyvíjení činnosti v dané problematice. Předkládaný příspěvek mapuje brownfieldy v severovýchodních Čechách, hodnotí příčiny vzniku, geografické rozmístění a hledá souvislosti mezi deprimovanými plochami a hospodářským a socio-demografickým vývojem regionu.

Klíčová slova

brownfields, textilní průmysl, veřejná správa, regenerace, severovýchodní Čechy, Česká republika

Annotation

One of manufacturing sectors, which lost on risk and subsequent decline in European continent, is textile industry. In the past 20 years the product composition has undergone changes, which also caused a phenomenon of unused and abandoned not only industrial structures, so called brownfields. Such areas are generally considered to be a burden to their surroundings in terms of urban, economic, social and ecological. Most of these influences are felt by residents and local government, thus have a strong incentive to active participation on developing activities in these areas. This paper is mapping brownfield sites in Northeast Bohemia, evaluates the purposes of existence, geographical location and processes brownfields within the frame of economic and socio-demographical development of region.

Keywords

brownfields, textile industry, public policy, Northeast Bohemia, the Czech Republic

JEL classification: N94, R14, R33, R58

VYUŽITÍ BROWNFIELDS PRO ROZVOJ SOLÁRNÍ ENERGETIKY NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY (AKTUÁLNÍ STAV Z POHLEDU INVESTORŮ)
Re-use of brownfields for development of solar energy in the Czech Republic (current state from investors perspective)

**MGR. PETR KLUSÁČEK, PH.D.¹ - MGR. STANISLAV MARTINÁT² -
MGR. PETR DVORÁK, PH.D.²**

¹Ústav geoniky AV ČR | ¹Institute of Geonics, Academy of Sciences of the CR
Oddělení environmentální geografie | Department of Environmental Geography

²Ústav geoniky AV ČR | ²Institute of Geonics, Academy of Sciences of the CR
Oddělení environmentální geografie | Department of Environmental Geography

Anotace

Příspěvek se zabývá hlavními problémy a překážkami, které byli nuceni v rámci České republiky řešit investoři, kteří v našich podmínkách v minulosti realizovali projekty výstavby solárních elektráren na brownfields. Výzkumné aktivity byly realizovány v roce 2012 prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů se zástupci společností, které v minulosti úspěšně realizovaly tento typ projektů na území České republiky. Šetření ukázalo, že aktivita investorů v této oblasti nebyla prakticky žádným způsobem ze strany státu podporována a byly jí kladeny často administrativní překážky ze strany úřadů, které nerozlišovaly mezi výstavbou solárních elektráren na brownfields a greenfields. Reprezentanti firem tak byli motivováni individuální vhodností jednotlivých pozemků pro daný typ výstavby a v některých případech i snahou firmy o budování image šetrného k ochraně životního prostředí. V závěru příspěvku jsou formulována doporučení, jak zlepšit situaci ve zkoumané oblasti.

Klíčová slova

Brownfields, solární elektrárny, Česká republika

Annotation

The contribution deals with the main problems and obstacles, which investors have to manage in the Czech Republic, if they plan to create new solar power plants on brownfields. The research activities were conducted in 2012 by means of semi-structured interviews with representatives of companies, which successfully implemented this kind of energetic project on the territory of the Czech Republic. The survey identified that the investors did not received any special state help, subsidies or incentives and that they had to manage the different administrative obstacles created by representatives of the public administration institution, which did not differentiate between solar power plant on brownfields and greenfields. The investors were especially motivated by individual characters of selected brownfields for this kind of projects and in some cases by policies of their companies on creation of the environmentally-friendly image. The contribution concludes with some recommendation how to improve the situation of the studied issue.

Key words

Brownfields, solar energy, Czech Republic

JEL classification: Q2

GLOBALNÍ TRENDY A NOVÉ REGIONÁLNÍ VÝZVY V ROZVOJI VĚTRNÉ ENERGETIKY NA PŘÍKLADU MEXIKA

Global trends and new regional challenges for wind energy development on example of Mexico

MGR. STANISLAV CETKOVSKÝ

*Oddělení Environmentální geografie | Department of Environmental Geography
Ústav geoniky AV ČR, v.v.i. | Institute of Geonics, Academy of Sciences of the CR*

Anotace

Příspěvek se zamýšlí na trendy v investicích do větrné energetiky a analyzuje regionální rozdíly ve světě. Zatímco v tradičních zemích jako je Evropa, Severní Amerika, Čína dochází k poklesu růstu nových instalací, tak naopak rostou investice v rozvojových zemích. To je důvod, proč se řada investorů a energetických utilit ohlíží po nových trzích. Jednou z nejrychleji rostoucích zemí z pohledu větrné energetiky je Mexiko. Její rozvoj může být velkou příležitostí pro periferní aridní oblasti severních států Mexika, kde už neplatí, že by byl závislý na výkupních cenách.

Klíčová slova

větrná energie, regionální rozvoj, trend, Mexiko

Annotation

Presented contribution gives an overview about recent trends in the wind energy development. For traditional countries with a big install capacity in wind energy, e.g. Europe, USA, China is typical nowadays limited opportunity for next wind energy investment, which is the reason why many investors and energy utilities are looking for new markets. Mexico seems to be a region with a great potential. Wind energy development could bring an opportunity for peripheral regions. It is no more valid that investment to wind energy is dependent on feed-in tariffs.

Key words

wind energy, regional development, trend, Mexico

JEL classification: O2

DIVERGENTNÍ TRENDY V ZEMĚDĚLSTVÍ A V SEKTORU BIOPLYNOVÝCH STANIC V ČESKÉ REPUBLICE: PŘÍLEŽITOST NEBO HROZBA?

Divergent trends in agriculture and in sector of anaerobic digestion plants in the Czech Republic: opportunity or threat?

**MGR. PETR DVORŽÁK, PH.D.¹ - MGR. STANISLAV MARTINÁT¹ -
MGR. PETR KLUSÁČEK, PH.D.¹ - DR. DAN VAN DER HORST, PH.D.¹ -
RNDR. JOSEF NAVRÁTIL, PH.D.² - MGR. MARIÁN KULLA, PH.D.³**

¹ *Oddělení environmentální geografie* | ¹ *Department of Environmental Geography*
Ústav geoniky AV ČR | *Institute of Geonics, Academy of Sciences of the CR*

² *Zemědělská fakulta* | ² *Faculty of Agriculture*
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích | *University of South Bohemia*

³ *Ústav geografie* | ³ *Department of Geography*
Prírodovedecká fakulta | *Faculty of Science*
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach | *University of Pavol Jozef Safarik in Kosice*

Anotace

Obnovitelné zdroje energie a jejich podpora je v České republice široce diskutovaným tématem, které budí emoce na škále od souhlasu až po naprosté odmítání. Nicméně právě podpora z národních i evropských zdrojů je faktorem, který nejnámenněji ovlivnil dynamický rozvoj tohoto sektoru v poslední dekádě. Bioplynové stanice jsou jednou z variant zařízení na výrobu obnovitelných zdrojů energie, která vedle solárních elektráren zaznamenala v posledních letech nejnámennější růst svých kapacit. Předkládaný příspěvek si klade za cíl nejprve analyzovat samotný fenomén bioplynových stanic, jeho legislativní, strategickou podporu, podpůrné finanční nástroje, jednotlivé typy stanic a dále analyzovat na základě dostupných statistických dat prostorové rozmístění jednoho z jejich typů, a to zemědělských bioplynových stanic. Na základě srovnání dat o bioplynu a dat o zemědělské výrobě jsou vyvozovány základní konsekvence mezi propady zemědělské výroby v regionech České republiky a nárůsty počtů a instalovaných výkonů zemědělských bioplynových stanic. Krátce je rovněž analyzována struktura osevních ploch a intenzita chovů hospodářských zvířat a jejich souvislosti s rozmístěním zemědělských bioplynových stanic. Lze konstatovat, že zemědělské bioplynové stanice mají stále rostoucí vliv na strukturu osevních ploch zemědělství České republiky a jsou veřejností i samotnými zemědělci více považovány za alternativní zdroj příjmů než příspěvek k ochraně životního prostředí, omezení produkce skleníkových plynů a změně klimatu.

Klíčová slova

bioplyn, zemědělství, Česká republika, prostorové rozmístění

Annotation

Renewable sources of energies and its support have been recently experiencing wide public debate in the Czech Republic that varies from agreement to complete denial. Nevertheless support from national and EU sources is factor that heavily influenced dynamic development of this sector in last decade. Anaerobic digestion plants are one of options for production of renewable energies that have experienced next to solar plants the most important increase of its installed capacities. This contribution aim to firstly analyse phenomenon of anaerobic digestion plants, its legal, strategic support, supporting financial incentives, individual types of such plants and secondly based on available statistical data analyse spatial distribution of agricultural anaerobic digestion plants. On basis of comparison of data for increasing biogas production and declining agriculture in regions of the Czech Republic basic consequence are deduced. In context of spatial distribution of agricultural anaerobic digestion plants structures of sowing areas and intensities of animal husbandry are shortly discussed. We can conclude that agricultural anaerobic digestion plants have been increasingly influencing structure of sowing areas of agriculture of the Czech Republic and such facilities are in both agricultural sector and wide society perceived more as alternative source of income than contribution to environment protection, limitations for greenhouse gases production and climate change.

Key words

biogas, agriculture, Czech Republic, spatial differentiation

JEL classification: Q2

BIOPLYNOVÉ STANICE VE VENKOVSKÉM PROSTORU: POZNÁMKY K JEJICH AKCEPTACI MÍSTNÍM OBYVATELSTVEM

Anaerobic digestion plants in rural space: some comments on their acceptance at community level

MGR. STANISLAV MARTINÁT¹ - BC. VERONIKA MELNÍKOVÁ¹ -
MGR. PETR DVOŘÁK, PH.D.² - MGR. PETR KLUSÁČEK, PH.D.³ -
RNDR. JOSEF NAVRÁTIL, PH.D.⁴ - DRS. DAN VAN DER HORST, PH.D.⁵

¹ Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné | ¹ Silesian University in Opava
Slezská univerzita v Opavě | School of Business Administration in Karvina

² Oddělení environmentální geografie | ² Department of Environmental Geography
Ústav geoniky AV ČR | Institute of Geonics, Academy of Sciences

³ Ústav regionálního rozvoje a veřejné správy | ³ Dep. of Reg. Develop. and Public Administration
Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií | Faculty of Reg. Development and International Studies
Mendlova univerzita v Brně | Mendel University in Brno

⁴ Katedra biologických disciplín | ⁴ Department of biological disciplines,
Zemědělská fakulta | Faculty of Agriculture, University of South Bohemia
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích | in České Budějovice

⁵ School of Geography, Earth and Environmental Sciences, University of Birmingham

Anotace

Význam energie generované z obnovitelných zdrojů v České republice neustále stoupá. Jedním ze sektorů obnovitelných zdrojů energií, který se v posledních letech dynamicky rozvíjí, je produkce bioplynu. Počet bioplynových stanic a jejich instalovaný výkon zaznamenal v poslední dekádě dramatický růst (z 11 instalací o výkonu 4,19 MW v roce 2002 na 481 instalací s výkonem 363 MW v roce 2013). Je nepochybné, že fungování bioplynových stanic, stejně jako ostatních typů zařízení využívajících obnovitelné zdroje (větrné elektrárny, solární elektrárny atd.), přináší jako alternativa vůči vyčerpávaným fosilním zdrojům řadu pozitiv. Nicméně s jejich lokalizací, realizací, i samotným provozem je spojena řada problémů, které mají významný vliv jak na kvalitu života dané obce, tak i na prostorové vztahy v rámci obce či vzhled krajiny. Tento příspěvek se zabývá sociálně-prostorovými aspekty obnovitelných zdrojů energie se zaměřením na bioplynové stanice a jejich akceptaci obyvatelstvem na lokální úrovni. Problematika je diskutována na příkladu České republiky se zaměřením na faktory, které ovlivňují míru akceptace tohoto typu obnovitelných zdrojů energií. Jako případová studie bylo provedeno dotazníkové šetření zaměřené akceptací místní bioplynové stanice místním obyvatelstvem v obci Stonava (Moravskoslezský kraj), kde bylo provedeno dotazníkové šetření. Rovněž byla analyzována samotná bioplynová stanice, její vstupy, výstupy, jejich využití a samotný proces plánování, realizace i provozu tohoto projektu. Pozornost je věnována zejména souvislostem soužití venkovského obyvatelstva a bioplynové stanice.

Klíčová slova: obnovitelné zdroje energie, bioplyn, akceptace, venkov

Annotation

Importance of energy generated from renewable sources has been recently constantly increasing. One of sectors where huge development has been experienced is anaerobic digestion plants sector (biogas stations). Its number and installed capacities have dramatically risen in last decade in the Czech Republic (11 installations with 4,19 MW in 2002, 481 installations with 481 MW in 2013). There is no doubt that operation of anaerobic digestion plants, alike other types of renewable sources of energy (wind power plants, solar power plants etc.), yields as alternative to non-renewable fossil sources plenty of positives. However problems are linked to renewable energy projects too. Such problems are connected to its location, realisation and operation of such facilities that might have important impact on both quality of life, landscape character and spatial relations within municipality. This contribution deals with socio-spatial aspects of renewable sources of energy with focus on anaerobic digestion plants and their acceptance by population on local level. This problem is discussed on example of the Czech Republic and is focused on factors that influence level of acceptance of this type of renewable sources of energy. As case study anaerobic digestion plant in Stonava municipality (Moravian-Silesian Region) was chosen where questionnaire survey with local population was carried out. Also parameters of Stonava anaerobic digestion plant are being analysed from the point view of its inputs, outputs, its use, planning process, incentives and operation of this facility. Attention has been primarily paid to consequences of coexistence of rural population and anaerobic digestion plant.

Key words: renewable sources of energy, biogas, acceptance, rural regions

JEL classification: Q2

POSTOJE ZEMÍ K JADERNÉ ENERGII: ZMĚNY PO FUKUŠIMĚ**Attitudes of countries to nuclear energy: modifications after Fukushima****RNDR. JOSEF KUNC, PH.D. - Bc. VERONIKA HOLEČKOVÁ - Bc. JAROSLAV SEDLÁŘ**

<i>Katedra regionální ekonomie a správy</i>	<i>Dep. of Regional Economics and Administration</i>
<i>Ekonomicko-správní fakulta</i>	<i>Faculty of Economics and Administration</i>
<i>Masarykova univerzita</i>	<i>Masaryk University</i>

Anotace

Jaderná energie patří k nejvíce efektivním, ale i nejvíce kontroverzním energetickým zdrojům. Následky přírodní katastrofy a havárie v japonské Fukušimě v roce 2011 však obrátily postoje řady zemí k jaderným programům. Stalo se tak v době, která se od počátku nového milénia nesla v duchu jaderné renesance. Pro Českou republiku, která je dlouhodobým zastáncem jaderné energetiky a nic na tom nezměnil ani zmíněný incident, je důležitý zejména odklon od jádra v podání německého souseda a největšího obchodního partnera. Na druhou stranu mnoho vyspělých zemí v jaderných programech pokračuje a obavy Japonska, Německa a dalších států nesdílí. Cílem příspěvku je představit a diskutovat změny v postojích vybraných zemí světa k jádru a jeho využívání, a to zejména v souvislosti s poslední tragickou událostí ve Fukušimě.

Klíčová slova

jaderná energie, postoje států, změny, Fukušima

Annotation

Nuclear energy belongs among the most efficient yet most controversial energy sources. The impacts of the natural disaster and accident in Japanese Fukushima in 2011 have reversed the attitudes of many countries towards nuclear programs. This happened in the period after 2000, which could be characterized as Nuclear Renaissance. The Czech Republic, which has been a long-term advocate of nuclear energy industry and the above-mentioned accident has changed nothing in this attitude, has been mostly affected by the shift of its German neighbor and largest trading partner away from nuclear energy. On the other hand, many developed countries continue their nuclear programs and they do not share the Japanese, German and other countries' fears. It is the aim of this article to introduce and discuss changes in attitudes of selected countries from all over the world towards nuclear energy, especially in connection with the recent tragic events in Fukushima.

Keywords

Nuclear Energy, Attitudes of Countries, Modifications, Fukushima

JEL classification: Q28, Q32, Q38, Q48, Q54

TĚŽBA NEROSTNÝCH SUROVIN V ČR JAKO JEDEN Z FAKTORŮ REGIONÁLNÍHO ROZVOJE

Mining in the Czech Republic as one of the factors of regional development

DOC. RNDR. IRENA SMOLOVÁ, PH.D.¹ - MGR. MARTIN SVOBODA²

¹ Katedra geografie	¹ Department of Geography
² Katedra rozvojových studií	² Department of Development Studies
Přírodovědecká fakulta	Faculty of Science
Univerzita Palackého v Olomouci	Palacký University in Olomouc

Anotace

Jedním z faktorů ovlivňujících regionální rozvoj je přírodní potenciál území a jeho využívání. Příspěvek se věnuje problematice příjmů obcí souvisejících s těžbou nerostných surovin, kdy jedním z hlavních kompenzačních nástrojů státu v oblasti těžby nerostných surovin jsou environmentální poplatky (poplatky za využívání přírodních zdrojů). Ekonomický efekt pro obce tvoří zejména příjmová položka obecního rozpočtu, která je stanovena horním zákonem (úhrady za vydobytý nerost a úhrady z dobývacího prostoru), dále příjmy plynoucí do rozpočtu obce jako daňové výnosy v místě sídla těžební společnosti a důležitým zdrojem jsou i mimorozpočtové příjmy obcí, pomoc při údržbě komunikací či finanční spoluúčast na projektech podporujících rozvoj regionu. Legislativa i přístup obcí k těžbě surovin se od roku 1989 výrazně proměnil, což je dokumentováno na vybraných příkladech.

Klíčová slova

těžba surovin, úhrady z těžby surovin, těžba uranu v ČR

Annotation

One of the factors influencing regional development is the natural potential and its use of the area. The paper deals with the issue of municipal revenues associated with the mining and quarrying where one of the main instruments of the state compensation in the mining sector are environmental fees (fees for the use of natural resources). The economic effect of the municipalities is mainly revenue into municipal budget, which is set by the Mining Act (payments for extracted mineral and taxes from the mining spaces), as well as revenue flowing into the municipal budget as tax yields at the domicile of the mining company and important sources are also non-budgetary income of municipalities, help with road maintenance or financial participation in projects supporting the development of the region. Legislation and communities approach to raw materials extraction since 1989 has changed, which is documented on selected examples.

Key words

mining, payments from mining, uranium mining in the Czech Republic

JEL classification: R11, R14, R51

TEORETICKÁ VÝCHODISKA OVLIVŇOVÁNÍ BARIÉR REGIONÁLNÍHO ROZVOJE

Theoretical bases of influencing the barriers of regional development

ING. LUCIE KOVÁČSOVÁ

Katedra regionální ekonomie a správy | *Dep. of Regional Economics and Administration*
Ekonomicko-správní fakulta | *Faculty of Economics and Administration*
Masarykova univerzita | *Masaryk University*

Anotace

Cílem příspěvku je shrnout základní teoretická východiska, která určitým způsobem ovlivňují existenci bariér regionálního rozvoje. První kapitola se zabývá samotným pojmem region, tedy jeho charakteristikou a klasifikací různých typů regionů. V druhé kapitole je řešena problematika regionální konkurenceschopnosti, kde jsou zdůrazněny především dva odlišné přístupy v pohledu na tuto záležitost. Třetí část stručně pojednává o faktorech regionálního rozvoje, na což navazuje problematika regionálních disparit. Všechny tyto kapitoly vycházejí především z dosavadní rešerše publikačních zdrojů, zabývajících se uvedenými tématy.

Klíčová slova

regionální rozvoj, bariéry rozvoje, regionální konkurenceschopnost, disparity

Annotation

The aim of this paper is to sum up the basic theoretical approaches, which somehow influence the existence of the barriers of regional development. First part deals with the term region, its characteristics and classifying the different types of regions. In the second part, there is solved the issue of regional competitiveness and there are emphasized especially two different approaches in the view of this matter. Third part deals briefly with factors of regional development and it is followed by the issue of regional disparities. All these chapters are particularly based on existing summary of publication sources dealing with mentioned topics.

Key words

regional development, barriers of the development, regional competitiveness, disparities

JEL classification: R12, R58

NAPLŇOVÁNÍ STŘEDNĚDOBÝCH CÍLŮ MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE V NÁVAZNOSTI NA REALIZACI REGIONÁLNÍHO OPERAČNÍHO PROGRAMU NUTS II MORAVSKOSLEZSKO 2007-2013

Fulfillment of middle term aims of Moravian-Silesian region amongst the continuity of realization of Regional operational program NUTS II Moravskoslezsko 2007-2013

ING. IVANA JANEČKOVÁ

Katedra regionální ekonomie a správy | *Dep. of Regional Economics and Administration*
Ekonomicko-správní fakulta | *Fakulty of Economics and Administration*
Masarykova univerzita | *Masaryk University*

Anotace

Stat' se zabývá současným aktuálním tématem regionální politiky a tím je čerpání prostředků z fondů EU. Cílem příspěvku bylo zhodnotit naplňování střednědobých cílů Moravskoslezského kraje v návaznosti na realizaci Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko 2007-2013. Moravskoslezský kraj prostřednictvím fondů EU má možnost čerpat nemalé prostředky pro svůj rozvoj a tím naplňovat principy a cíle regionální politiky na svém území. Finanční zdroje z EU mají podporovat ekonomický růst, rozvoj podnikání a životní úroveň obyvatel Moravskoslezského kraje. Výstupy zkoumání prokázaly opodstatněnost a pozitivní přínos strukturálních fondů při naplňování střednědobých cílů Moravskoslezského kraje. V článku je také poukázáno na problémy spojené s naplňováním jednotlivých cílů kraje.

Klíčová slova:

regionální politika, regionální rozvoj, NUTS, strukturální politika, strukturální fondy

Annotation

This essay discusses contemporary topics of a regional policy and elaborates on funds drawing from the EU. The aim of this article was to evaluate fulfilment of middle term aims of Moravian-Silesian region amongst the continuity of realization of Regional operational program NUTS II Moravskoslezsko 2007-2013. Moravian Silesian region has possibility to draw funds for its development and thereby fulfill principles and aims of regional politics in its territory. Financial funds from the EU are to support economical growth, development of trading and living standards of citizens in Moravian Silesian region. The outcomes of examination has shown legitimacy and positive benefit of structural funds in the process of fulfilment of middle term aims of Moravian-Silesian region. In the article, there are also highlighted problems connected with fulfilment of targets in particular regions.

Key words:

regional politics, regional development, NUTS, structural policy, structural funds

JEL classification: R58

EVROPSKÉ SESKUPENÍ PRO ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCI JAKO ZPŮSOB PŘESHraniČNÍ REGIONÁLNÍ SPOLUPRÁCE V RÁMCI EVROPSKÉ UNIE

European Grouping of Territorial Cooperation as a way of cross-border regional cooperation
within the European Union

ING. JIŘÍ DUŠEK, PH.D.

Katedra managementu a marketingu služeb | Management and Marketing Services Department
Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s. | College of European and Regional Studies

Anotace

Nynější pojetí regionální politiky jako činnosti, jejímž úkolem je přispívat ke snižování disparit mezi úrovněmi rozvoje jednotlivých regionů a zabezpečování jejich harmonického rozvoje, zdůrazňuje i vyžaduje nutnost spolupráce měst, obcí, mikroregionů a regionů při rozvoji daného prostoru. Lokální iniciativa tak získává větší a větší význam a stává se za určitých podmínek klíčovým faktorem regionálního rozvoje. Tento příspěvek se zabývá analýzou Evropského seskupení pro územní spolupráci, nové formy přeshraniční spolupráce v rámci Evropské unie. Hlavním cílem příspěvku je analyzovat historický vývoj této spolupráce v obecné rovině a popsat její konkrétní podobu na příkladu Evropského regionu Dunaj-Vltava.

Klíčová slova

Evropské seskupení pro územní spolupráci, mikroregion, přeshraniční spolupráce, regionální rozvoj, spolupráce

Annotation

In the current concept of regional politics as an activity, the main purpose of which is to reduce disparities in development of individual regions and to ensure their harmonious development, emphasis is also laid on cooperation of towns, municipalities, microregions and regions in development of a given area. Local initiative thus gains more and more on significance and under certain circumstances becomes the most important factor in regional development. The paper deals with an analysis of European Grouping of Territorial Cooperation, new form of cross-border cooperation in the European Union. The main objective of the submitted contribution is to analyse historical development of this cooperation at the general level and describe its particular form on the case of European Region Danube-Vltava.

Key words

European grouping of territorial cooperation, cooperation, cross-border cooperation, microregion, regional development

JEL classification: R11

EVROPSKÝ REGION DUNAJ-VLTAVA: NA CESTĚ K EVROPSKÉMU SESKUPENÍ PRO ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCI

European Region Danube-Vltava: on the way to a European Grouping for Territorial
Cooperation

ING. LUKÁŠ KAŇKA - DOC. RNDR. JIŘÍ JEŽEK, PH.D.

<i>Katedra geografie</i>	<i>Department of Geography</i>
<i>Fakulta ekonomická</i>	<i>Faculty of Economics</i>
<i>Západočeská univerzita v Plzni</i>	<i>University of West Bohemia</i>

Anotace

Příspěvek se zabývá iniciační a plánovací fází založení Evropského regionu Dunaj-Vltava, který se rozprostírá na území třech členských států Evropské unie: České republiky, Spolkové republiky Německo a Republiky Rakousko. Vychází nejenom ze studia dostupných dokumentů a právních předpisů, ale také z řízených rozhovorů s aktéry tohoto procesu. Poukazuje na časově a finančně náročnou cestu vedoucí k jeho založení. Tento proces je představen na základě rešerše strategických dokumentů Evropského regionu Dunaj-Vltava, právních předpisů Evropské unie a ostatních dokumentů Výboru regionů Evropské unie. Příspěvek poukazuje, že založení takového evropského regionu je dlouhodobý a finančně náročný proces, který si vyžádal velkou míru entuziazmu zúčastněných aktérů.

Klíčová slova

evropské seskupení pro územní spolupráci, přeshraniční spolupráce, Evropský region Dunaj-Vltava

Annotation

The paper deals with the initiation and planning phase of establishing the European region Danube-Vltava, which borders the territories of three member states of the European Union: the Czech Republic, the Federal Republic of Germany and the Republic of Austria. It is not only based on the study of available documents and legislation, but also on structured interviews with people involved in this process. It highlights the expensive and time-consuming path leading to the establishment of the region. This process is presented on the basis of research of strategic documents of the European Region Danube-Vltava, EU legislation and other documents of the Committee of the Regions of the European Union. This paper points out that the establishment of such a European Region is a long and costly process which requires a great degree of enthusiasm of the participating actors.

Key words

European grouping for territorial cooperation, cross-border cooperation, European region Danube-Vltava

JEL classification: R5, O2

REGIONÁLNÍ ROZVOJ A ROZVOJOVÁ POMOC NA PŘÍKLADU VYBRANÉ ZEMĚ Z OBLASTI BALKÁNU - SRBSKO

Regional development and development assistance on example selected country of the Balkan -
Serbia

BC. LENKA TOMŠÍKOVÁ - DOC. ING. ARCH. VLADIMÍRA ŠILHÁNKOVÁ, PH.D.

*Ústav regionálních a bezpečnostních věd | Institute of Regional and Security Sciences
Fakulta ekonomicko-správní | Faculty of Economics and Administration
Univerzita Pardubice | University of Pardubice*

Anotace

Tento článek se věnuje problematice regionálního rozvoje a rozvojové pomoci na konkrétním příkladu české rozvojové pomoci tzv. projektové zemi, a to konkrétně Srbsku. Článek se soustředí na hospodářský vývoj Srbska v kontextu regionální rozvojové pomoci této balkánské zemi. Popisuje jednotlivé tematické oblasti pomoci a vybrané projekty, které zde Česká republika v rámci zahraniční rozvojové spolupráce realizuje a pokouší se zhodnotit efektivnost poskytnuté pomoci.

Klíčová slova

regionální rozvoj, rozvojová pomoc, Srbsko, zahraniční rozvojová spolupráce

Annotation

This paper deals with the issue of regional development and development assistance on a specific example of the Czech development assistance to the project country, specifically Serbia. The paper focuses on the economic development in Serbia in the context of regional development assistance to this Balkan country. Describes the individual thematic areas of development assistance and selected projects, which Czech Republic implements in the framework of international development cooperation and try to evaluate the effectiveness of the provided assistance.

Key words

regional development, development assistance, Serbia, international development cooperation

JEL classification: X12

DETERMINANTY POZÍCIE OBCE AKO AKTÉRA ROZVOJOVÝCH PROCESOV

Determinants of the local municipality's status as an actor of development processes

PROF. ING. ELENA ŽÁRSKA, CSC.

Katedra verejnej správy a regionálneho rozvoja | *Dep. of Public Administration and Reg. Developmnet*
Národohospodárska fakulta | *Faculty of National Economy*
Ekonomická univerzita v Bratislave | *University of Economics in Bratislava*

Anotácia

Posilňovanie samosprávneho riadenia spoločnosti ako cieľový aspekt demokratizačného a decentralizačného procesu sa premieta do kompetenčnej, organizačnej a finančnej vybavenosti miestnej samosprávy (obce) ako lokálnej vlády. Uvedená vybavenosť jej dáva postavenie reálneho aktéra procesov vo svojom území. Je súčasťou inštitucionálneho prostredia v danom území, a preto sú na ňu kladené požiadavky byť efektívnym a kvalitným aktérom. Vychádzajúc z cieľového pôsobenia – zvyšovanie kvality života svojich občanov pri zachovávaní udržateľného rozvoja – pre miestnu samosprávu (obec) napĺňanie daného cieľa znamená dosahovať také parametre rozvoja, ktoré zvyšujú jej konkurencieschopnosť pri rešpektovaní verejného záujmu občanov a štátu. Uvedená pozícia má svoje determinanty pre miestnu samosprávu (obec): východiská v endogénnych konceptoch rozvoja (nový verejný manažment, dobré vládnutie, lokálne iniciovaný ekonomický rozvoj) a faktory podmieňujúce jej výkon (limity a stimuly). Cieľom príspevku je zhodnotiť na ich základe pozíciu obce pre rozvojové procesy.

Kľúčové slová

miestna samospráva, udržateľnosť, konkurencieschopnosť, determinanty rozvoja

Annotation

Strengthening the self-governing management of society as the final aspect of democratisation and decentralisation is reflected on organisational, financial facilities and competences of the local municipality as the local self-government. The status of the real actor in all processes within its area is given by these facilities and competences. Municipality is a part of the institutional surroundings and that is why requirements of being efficient and superior actor are being imposed on it. Fulfilling the aim of improving the quality of life of its inhabitants while securing sustainable development means to reach such development parameters of the local municipality that improve its competitiveness in respecting public interests of citizens and state. This status has its determinants: scope in endogenous development concepts (new public management, good governance, local economic development) and factors supporting its outcomes (limits and stimuli). The aim of the paper is on the basis of these determinants to evaluate municipal status in the development processes.

Key words

local self-government, sustainability, competitiveness, development determinants

JEL classification: H76, O01, Q56

VÝZNAM ÚZEMNÍHO OBVODU ORP PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ A MOŽNOSTI JEHO VYUŽITÍ PŘI SPOLEČNÉM ŘEŠENÍ ÚKOLŮ V SAMOSTATNÉ PŮSOBNOSTI OBCÍ

The importance of the territorial district of municipality with extended power (ORP) for regional development and its possible use in solving common tasks within the original competence of municipalities

ING. MAREK JETMAR, PH.D.

Vysoká škola regionálního rozvoje, s.r.o. | College of Regional Development

Anotace

Článek se zabývá problematikou využití regionu tvořeného územím ORP v kontextu regionálního rozvoje ČR, zajištění vybraných veřejných služeb za jejichž nabídku jsou odpovědné obce. Zvláště se pak soustředí na formy meziobecní spolupráce a dalších formy kooperace obcí s ostatními subjekty veřejné správy ale i soukromými ziskově a neziskově orientovanými subjekty. Zaměřuje se na vývoj meziobecní spolupráce v ČR regulované veřejným právem (okresní shromáždění, návrh společenství obcí) a především pak předkládá návrh svazků obcí územního obvodu ORP.

Klíčová slova

regionální rozvoj, municipality, obce, meziobecní spolupráce

Annotation

The article deals with the problem use of region represented by territorial district of municipality with extended power in the context of regional development of the Czech Republic - providing some public services for which they supply are responsible municipalities. In particular, it is focused on the forms of inter-municipal cooperation and other forms of municipal cooperation with other government agencies, public authorities as well as private non-profit making and profit-oriented entities. It is focused on the development of inter-municipal cooperation regulated by Czech public law (district assemblies, proposal of municipal communities) and particular proposes association of municipalities of territorial district of municipality with extended power.

Keywords

regional development, municipalities, inter-municipal cooperation

JEL classification: R38, R58

IMIGRACE ANGLICKY MLUVÍCÍCH (RODILÝCH MLUVČÍCH) DO ČESKÉ REPUBLIKY

Immigration of English speaking (native) population in the Czech Republic

MGR. LUKÁŠ NEVĚDĚL, PH.D. - BC. SABINA ŠTIBOROVÁ

*Ústav demografie a aplikované statistiky | Department of Demography and Applied Statistics
Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií | Faculty of Reg. Development and International Studies
Mendelova univerzita v Brně | Mendel University in Brno*

Anotace

Cílem příspěvku je prezentace intenzity migrace dle statistiky dat, důvodů a motivací emigrantů z USA, Spojeného království, Kanady a Austrálie do České republiky. Zjištění důvodů a motivací k emigraci ze své rodné země, zvážení kladů a záporů pobytu v České republice, uplatnění se na trhu práce, integrace a akceptace českou společností a srovnání očekávání s realitou byly shromažďovány pomocí kvalitativních metod výzkumu. Intenzita imigrace je dále prognózována do budoucnosti pomocí časové řady na roky 2012 a 2013. Získané výsledky byly srovnány s výzkumem preferencí české společnosti, jakým způsobem vnímá výše zmíněné imigranty a jak jejich imigraci vidí - jako přínos a příležitost či naopak.

Klíčová slova

imigrace, integrace, trh práce, Česká republika

Annotation

The main object of this thesis is presentation of migration strength - on the basis of hard data, the reasons and motivation of emigrants from USA, UK, Canada and Australia to Czech Republic. Determination the reasons and motivation to emigrate from their native country, consider the Pros and Cons of immigration to Czech Republic, success at the labour market, integration and acceptance of Czech society and comparison their expectation and reality were collected using qualitative research methods. The intensity of immigration is predicting further into the future. These results were compared with the research of Czech society, how they perceive the above mention immigrants, if they see their immigration as benefit and opportunity in favour or vice versa.

Key words

immigration, integration, labour market, Czech Republic

JEL classification: J61

STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ OBCÍ A MĚST: NOVÉ PŘÍSTUPY A CESTY K JEHO ZEFEKTIVNĚNÍ

Strategic urban planning: New approaches and the ways how to streamline it

DOC. RNDR. JIŘÍ JEŽEK, PH.D.

<i>Středisko pro výzkum regionálního rozvoje/ katedra geografie</i>	<i>Centre for Regional Development Research/ Department of Geography</i>
<i>Fakulta ekonomická</i>	<i>Faculty of Economics</i>
<i>Západočeská univerzita v Plzni</i>	<i>University of West Bohemia</i>

Anotace

Příspěvek se zabývá kritickou analýzou strategického plánování českých měst a hledá cesty k jeho zefektivnění. Využívá poznatky z empirického výzkumu 384 měst, které jsou zasazeny do kontextu nových poznatků z oblasti strategického výzkumu (policy analysis, emergentní strategie aj.). Dochází k závěru, že úkolem plánovacího procesu není pouze navrhnout strategie a projekty, ale také organizační strukturu, jak o nich bude rozhodováno, jak budou realizovány a evaluovány. Navrhuje, aby byla klíčová pozornost věnována nadmístní spolupráci obcí a měst v oblasti strategického plánování.

Klíčová slova

Strategické plánování, rozvoj měst a regionů, Česká republika

Annotation

The paper deals with a critical analysis of strategic planning of the Czech towns and it looks for the ways how to streamline it. It exploits results from the empirical research of 348 towns which are included in a context of new knowledge from a strategic research sphere (policy analysis, emergency strategies etc.). There is a summary that the role of the planning process is not only proposing strategies and projects, but also the organisational structure, how it will be decided about them, how they will be realized and evaluated. It suggests pay a significant attention to supra-local cooperation between municipalities and the towns in the strategic planning sphere.

Key words

Strategic planning, strategic urban and regional development, Czech Republic

JEL classification: O2, R5

HODNOCENÍ METODIKY TVORBY VEŘEJNÝCH STRATEGIÍ

Evaluation of methodology of public strategies creation

DOC. ING. LUDMILA DŮMEOVÁ, CSC.¹ - ING. ANDREA JINDROVÁ, PH.D.²

¹ Department of Systems Engineering

² Katedra statistiky

Provozně ekonomická fakulta
Česká zemědělská univerzita v Praze

¹ Katedra systémového inženýrství

² Department of Statistics

Faculty of Economics and Management,
Czech University of Life Sciences Prague

Anotace

Pro podporu vytváření strategických dokumentů na všech úrovních státní správy a samosprávy připravilo Ministerstvo financí ČR dokument „Metodika přípravy veřejných strategií“ (dále Metodika). Tento dokument obsahuje 6 kapitol a proces tvorby veřejné strategie rozděluje do sedmi navazujících fází. Příspěvek se zabývá názory představitelů malých obcí, mikroregionů a místních akčních skupin (dále MAS) na důležitost, srozumitelnost a praktickou použitelnost jednotlivých částí předloženého dokumentu. Informace jsou založené na výsledcích vlastního dotazníkového šetření. Hodnocení Metodiky probíhalo ve formě anonymního dotazníku a rovněž i ve formě řízené diskuse. Respondenty bylo 125 představitelů obcí a vedoucích pracovníků MAS. Výběr respondentů byl proveden tak, aby bylo vyvážené zastoupení podle počtu obcí v krajích. Zpracovávaný dotazník obsahoval 23 otázek ve 4 sekcích. Velmi malé procento (4 %) respondentů považovalo Metodiku za celkově vyhovující. Nejčastější hodnocení „je potřeba provést velké změny“ se vyskytlo v 50,4 % odpovědí. Poměrně velký počet dotazovaných (22,4 %) považuje dokument za nevyhovující. Pokud sečteme požadavek na velké změny a názor, že Metodika je nevyhovující, požaduje podstatné přepracování Metodiky celkem téměř 73 % respondentů.

Klíčová slova

metodika, strategické dokumenty, veřejná správa, místní správa a samospráva

Annotation

The Ministry of Finance of the Czech Republic has prepared a document „Methodology of public strategies creation“ (Methodology) which should support the creation of all strategic documents on all levels of public administrations and local self-governance. The Methodology consists of 6 chapters; the process of the public strategy creation divides into 7 phases. The contribution deals with the point of view of the representatives of local communities and their associations (micro regions and Local active groups). The representatives evaluated the parts of the Methodology from the point of view of the importance, comprehensibility, and practical applicability. The analysis is based on the results of original survey. The evaluation of the Methodology was made through the questionnaires and controlled dialogues. There were 125 respondents chosen adequately the number of communities in all regions of the Czech Republic. The question form consisted from 23 questions in 4 sections. Only a low percentage (4 %) of the responders was satisfied with the Methodology. The most frequent evaluation was “big changes are necessary” (50.4 %); great number of the responders evaluated the document as “unsatisfactory” (22.4 %). The call for a substantial revision is strong e.g. the sum of the negative evaluation gives nearly 73 %.

Key words

methodology, strategic documents, public administration, local government and self-government

JEL classification: R58

ZVYŠOVANIE KONKURENCIESCHOPNOSTI REGIÓNU NA ZÁKLADE UPLATŇOVANIA INOVATÍVNYCH PRÍSTUPOV K MARKETINGU – BRANDING NIAGARA REGION

**The regional competitiveness increase by the implementantion of the innovative marketing
approaches – Branding of Niagara Region**

ING. MARICA MAZUREKOVÁ

<i>Inštitút ekonomických vied</i>	<i>Institute of Economic Sciences</i>
<i>Centrum vedy a výskumu</i>	<i>Centre for Science and Research</i>
<i>Ekonomická fakulta</i>	<i>Faculty of Economics</i>
<i>Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici</i>	<i>Matej Bel University Banska Bystrica</i>

Anotácia

Marketing území je jedným z nástrojov tvorby a udržania konkurenčnej výhody územia na základe využitia potenciálu územia (komparatívnej výhody). Jeho cieľom je rozvoj územia, využitie potenciálu trhu s cieľom skvalitnenia života miestneho obyvateľstva, vytvorenie kvalitného a trvalo udržateľného životného prostredia územia, ekonomický rast a sociálny rozvoj. Na rozvoj území v minulosti existovalo a v súčasnosti existuje viacero názorov a tieto sa prejavili následne i v uplatňovaní marketing území. Niektoré prístupy sú zamerané na tzv. neoklasický prístup k tvorbe marketingových stratégií s využitím tradičného prístupu k marketingu (založeným na využití marketingového mixu územia), ale vznikajú i nové pohľady na marketing území, ktoré sa zameriavajú na spotrebiteľa a jeho preferencie, lojalnosť a prinášajú efekty pre územie z hľadiska dlhodobého účinku. V minulosti existovali aj názory, ktoré považovali marketing území za neefektívny, v súčasnosti sú ale tieto názory prekonané. Tieto názory sa prejavujú najmä v období krízy, ktorá môže byť ekonomickou krízou alebo iným druhom krízy (spôsobená pričinením človeka alebo náhodne). Naším cieľom je vyvrátiť tento názor a poukázať na nevyhnutnosť marketingu územia najmä v období ekonomickej stagnácie, ale aj v období konjunktúry s cieľom zlepšenia konkurencieschopnosti územia. Prípadová štúdia z Kanady, ktorá má skúsenosti s inovatívnym prístupom k marketingu (Niagara Region) môže byť dobrým štartom a príkladom pre iné krajiny, napr. Slovensko alebo Česká republika.

Kľúčové slová

konkurencieschopnosť území, konkurenčná výhoda, komparatívna výhoda, inovatívny marketing územia, branding, place marketing

Annotation

Marketing of territories is one of major tools of the creation and sustainability of territorial competitiveness based on the implementation of territorial comparative advantage. Its goal is development of territory, the utilization of territorial market potential in order to improve the quality of life of local people, creation of sustainable living environment at the high qualitative level with the economic and social growth potential. The territorial development has been in the past influenced by several ideological streams and they have influenced the view on marketing of territories. Some approaches were based on the so called „neoclassical“ approach to the marketing strategies formation, which were based on the traditional marketing (by using of marketing mix of territory). However, there also exist new approaches to marketing of territories, which are focused on a supplier and his/her preferences, loyalty, and these approaches influence positively a territory in the long-term perspective. In the past, there existed opinions that marketing of territories is non-effective, but these ideas are overcome. This opinion is valid especially in the time of crisis, which could be economic crisis or other type of crisis (man made or inflicted). Our goal is to disconfirm this opinion and to point out at the necessity of territorial marketing especially during the period of economic stagnation or specific crisis in order to improve territorial competitiveness. The case study from Canada, which is experienced in the innovative approach to marketing (Niagara Region), might be a good starting point for other countries as for example Slovakia.

Key words

competitiveness of territories, competitive advantage, comparative advantage, territorial innovative marketing, branding, place marketing

JEL classification: M31

NÁSTROJE PŘEDINVESTIČNÍ FÁZE PROJEKTU A JEJICH VÝZNAM V INVESTIČNÍM ROZHODOVÁNÍ NA ÚROVNI OBCÍ A MĚST

Tools pre-investment phase project and their importance in the investment decision-making at
municipality level

ING. RENÁTA VÁCLAVKOVÁ

<i>Katedra regionální a environmentální ekonomiky</i>	<i>Dep. of Regional and Environmental Economics</i>
<i>Ekonomická fakulta</i>	<i>Faculty of Economics</i>
<i>Vysoká škola báňská- Technická univerzita Ostrava</i>	<i>VSB - Technical University of Ostrava</i>

Anotace

Úlohou municipální samosprávy je rozhodnout o efektivní alokaci veřejných prostředků s co největším celospolečenským přínosem. Rozhodování z pohledu municipálního managementu o realizaci či nerealizaci veřejného projektu s sebou nese vysokou odpovědnost. Dopady rozhodnutí se promítají na subjekty regionálního prostředí. Nástrojem pro řešení těchto otázek jsou technicko-ekonomické studie. Dokument analyzuje tyto nástroje z hlediska jejich výstupů, podstaty, výsledků a významu pro rozhodování. Nejvíce podporovaným nástrojem jsou studie proveditelnosti. Svůj význam ovšem mají také další technicko-ekonomické studie, které mají svůj dopad v procesu řízení regionálního rozvoje.

Klíčová slova

municipální management, veřejný projekt, předinvestiční proces, rozhodování, studie proveditelnosti, analýza nákladů a přínosů

Annotation

The role of municipal government is to decide on the efficient allocation of public resources with the greatest societal benefit. Decision-making from the perspective of the municipality management of realization or non realization of the public project carries a high responsibility. Implications of decisions are reflected in the regional environment. Tool for addressing those issues are technical and economic studies. The document analyzes these tools in terms of their outputs, deliverables, results and relevance for decision-making. Most tools are supported by a feasibility study. Its importance, however, also have other techno-economic studies, which have an impact in the process of regional development.

Key words

municipality management, public project, pre-investment process, feasibility study, cost benefit analysis

JEL classification: R58, M19

ROZPOČTOVÉ HOSPODÁRENIE OBCÍ V SLOVENSKEJ REPUBLIKE A PODMIENKY JEHO PLÁNOVANIA

Budget management of municipalities in the Slovak Republic and the conditions of its planning

DOC. ING. RADOSLAV KOŽIAK, PH.D. - ING. PAULA BOLCÁROVÁ

*Katedra verejnej ekonomiky a regionálneho rozvoja
Ekonomická fakulta
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici*

*Dep. of Public Economy and Regional Development
Faculty of Economics
Matej Bel University Banská Bystrica*

Anotácia

Predložený príspevok sa zaoberá problematikou rozpočtového hospodárenia, vývoja a zmien podmienok, za ktorých slovenské obce plánujú svoje hospodárenie. Za cieľ si kládie deskripciu a kvantifikáciu rozpočtového hospodárenia obcí v Slovenskej republike v sledovanom období rokov 2000 až 2010, následne identifikáciu vývojovej tendencie vybraných zložiek rozpočtového hospodárenia, ako aj celkového hospodárenia obcí a špecifikáciu podmienok a zmien, pri plánovaní rozpočtových príjmov a výdavkov v sledovanom období. Pri spracovaní predloženého príspevku sme využili predovšetkým metódu analýzy, syntézy a komparácie dostupných štatistických údajov o rozpočtovom hospodárení obcí v Slovenskej republike, metódu popisnú, pri špecifikácii zákonom stanovených podmienok a ich zmien v súvislosti s rozpočtovým hospodárením, matematicko-štatistické metódy, pri kvantifikácii rozpočtového hospodárenia a identifikácii vývojových trendov niektorých zložiek rozpočtových príjmov a výdavkov, ako aj metódy abstrakcie, indukcie a dedukcie. Nami zámerné zvolené časové obdobie rokov 2000 – 2010 sme vybrali z dvoch dôvodov. V prvom rade je to realizácia niekoľkých etáp reformy verejnej správy v SR, ako aj z dôvodu negatívneho vplyvu hospodárskej krízy na rozpočtové (predovšetkým daňové) príjmy obcí a miest. Za vyššie uvedených 11 rokov sa podmienky rozpočtového plánovania a hospodárenia zásadným spôsobom menili. Ich objem a štruktúra súvisia najmä s prechodom mnohých kompetencií zo štátnej správy na miestne a regionálne samosprávy. Problémom bolo meškanie fiškálnej decentralizácie, za decentralizáciou kompetencií, ale aj do súčasnosti pretrvávajúce podfinancovanie preneseného výkonu štátnej správy, ktorý sú obce nútené dofinancovať z vlastných zdrojov. Napriek viacerým negatívnym vplyvom je z analýzy zrejmé, že celkové príjmy i výdavky miestnych samospráv v Slovenskej republike v absolútnom vyjadrení rastú, mierne sa zvyšuje relatívny podiel investičných výdavkov. Zároveň sme však zistili, že stagnujú, mierne klesajú bežné príjmy a zvyšuje sa podiel príjmov kapitálového charakteru, to môže znamenať jednak zvyšovanie úverového zaťaženia, resp. predaj majetku, z ktorého príjem je jednorazový a už sa do budúcnosti nebude opakovať. Tieto skutočnosti sú výzvovou pre ďalšie skúmanie, ktoré sme vzhľadom na limitovaný rozsah príspevku nemohli spracovať.

Kľúčové slová

rozpočet, miestna samospráva, plánovanie, príjmy a výdavky.

Annotation

The present contribution deals with the problem of financial management and the development and changes in the conditions under which the Slovak municipalities plan their economy. It aims description and quantification of the financial management of municipalities in the Slovak Republic in the period 2000 to 2010 followed by the identification of trends in selected components of financial management, as well as the overall management of municipalities and specification of conditions and changes in the planning of revenues and expenses during the period. When processing the present paper, we mainly used the method of analysis, synthesis and comparison of available statistical data on financial management of municipalities in the Slovak Republic, descriptive methods, by specifying legal conditions and changes in the budgetary management, mathematical and statistical methods in quantifying the financial management and identifying trends of certain components of revenues and expenses, as well as abstraction, induction and deduction methods. The time period from 2000 to 2010 was chosen for two reasons. First reason, it is the realization of several phases of public administration reform in Slovakia, as well as because of the negative impact of the economic crisis on the budget (mainly tax) incomes of villages and towns. For above 11 years, the conditions for financial planning and management fundamentally changed. Their volume and structure are mainly related to the transition of many competencies from government to local and regional authorities. The problem was late fiscal decentralization, but also to the persistent underfunding transferred state administration to municipalities is forced to bring in their own resources. Despite a number of negative effects is evident from the analysis that the total revenues and costs of local governments in the Slovak Republic are growing in absolute terms, slightly increasing the relative share of investment spending. At the same time, we found that current incomes stagnate, slightly decreasing and increases the share of income of a capital nature, it can mean both increasing loan burden, respectively, sale of property, from which income is disposable and never to be repeated in the future. These facts are a challenge for further investigation. We could not analyze them, because of limited extent of the contribution.

Key words

budget, local self-government, planning, incomes and costs.

JEL classification: R51

FINANČNÍ KONDICE OBCÍ JIHOMORAVSKÉHO KRAJE**Financial condition of municipalities in the South Moravian Region****ING. IRENA OPLUŠTILOVÁ, PH.D. - ING. PETR HALÁMEK, PH.D.**

<i>Katedra regionální ekonomie a správy</i>	<i>Dep. of Regional Economics and Administration</i>
<i>Ekonomicko-správní fakulta</i>	<i>Faculty of Economics and Administration</i>
<i>Masarykova univerzita</i>	<i>Masaryk University</i>

Anotace

Příspěvek se zabývá hodnocením finanční kondice obcí, tj. schopností financovat rozvojové investice. Metodika je založena na hodnocení soustavy ukazatelů založených na finančních výsledcích obce v letech 2009-11. Výsledkem výzkumu je zejména identifikace obcí s problematickou finanční kapacitou. Tyto obce se měly primárně soustředit na hledání úspor v provozní části rozpočtu, případně hledat cesty na navýšení svých běžných příjmů.

Klíčová slova

rozpočet obce, deficit, zadluženost, finanční kondice

Annotation

The paper deals with the municipal financial condition, ie the ability of municipalities to fund development investment. The methodology is based on the original evaluation system using indicators based on the financial results in years 2009-11. The result of the research is identification of municipalities with problematic financial capacity. These municipalities should be primarily focused on finding savings in the operating budget or looking for ways to increase their operational income.

Keywords

municipal Budget, Deficit, Debt, Financial condition

JEL classification: H72

HOSPODAŘENÍ A ROZVOJ OBCÍ**Economy and development of municipalities****ING. PETR ŘEHOŘ, PH.D. - ŠÁRKA ŠEBESTOVÁ**

Katedra řízení | Department of management
Ekonomická fakulta | Faculty of Economics
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích | University of South Bohemia in České Budějovice

Anotace

Článek se zabývá zhodnocením hospodaření tří vybraných obcí (měst) Jihočeského kraje ČR - Kaplice, Sezimova Ústí a Soběslavi v roce 2011. Cílem je porovnat hospodářské výsledky měst a navrhnout opatření, která by mohla vést ke zlepšení stávajícího stavu a k dalšímu rozvoji. Pro účely finanční analýzy byly vybrány ukazatele, které hodnotí finanční zdraví. V porovnání měst bylo stanoveno nejlépe hospodařícím městem Sezimovo Ústí.

Klíčová slova

hospodaření, rozvoj, rozpočet, obec, management, ukazatel

Annotation

Paper deals with evaluation of economy of three municipalities (towns) in South Bohemia of Czech Republic – Kaplice, Sezimovo Ústí a Soběslav in the year 2011. The aim is to compare the economy results and give the arrangements which would lead to improvement of current state and to town's next development. For financial analysis purposes were chosen indicators which should evaluate town's economic health. In comparison was the most successful economy the town Sezimovo Ústí.

Key words

economy, development, budget, municipality, management, indicator

JEL classification: R50, H70

ÚLOHA POZEMKOVEJ DANE V LOKÁLNEJ POLITIKE

Role of land tax in local policy

ING. EVA BALÁŽOVÁ, PHD.¹ - DOC. ING. VIERA PETRÁŠOVÁ, CSC.²

¹ Katedra verejnej správy	¹ Department of Public Administration
² Katedra regionalistiky a rozvoja vidieka	² Department of Regional and Rural Development
Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja	Faculty of European Studies and Reg. Development
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre	Slovak University of Agriculture in Nitra

Anotácia

Pozemková daň je oddávna ekonomickým nástrojom správcov územia. V súčasnom období reštrukturalizácie poľnohospodárstva a lesného hospodárstva spôsobuje táto daň problémy obhospodarovateľom a užívateľom lesnej a poľnohospodárskej pôdy a neplní svoju historickú podstatu. Stagnujúci odbyt poľnohospodárskych výrobkov nadvýrobou poľnohospodárskej produkcie, nízky odbyt surového dreva a na druhej strane vplyvom klimatických zmien vznikajúce škody najmä záplavami alebo suchom spôsobujú obhospodarovateľom pôdy veľké problémy znižujúce ich zisk. V stredoeurópskych regiónoch príjemcom pozemkovej dane je obec, ktorá v období hospodárskej krízy ju využíva ako zdroj príjmov a nie ako motivačný nástroj pre obhospodarovanie pôdy v súlade s politikou životného prostredia a na základe poznatkov o ekosystémoch v regióne. Príspevok obsahuje návrh zmeny uplatnenia pozemkovej dane v politike samospráv na základe ovplyvnenia využitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy podľa miestnych podmienok.

Kľúčové slová

lokálna politika, poľnohospodárska pôda, lesná pôda, pozemková daň

Annotation

Land tax has always been an economical instrument for land managers. Nowadays, in the time of restructuring of agriculture and forestry the tax causes difficulties to the managers and users of agricultural and forest land as it does not fulfill its historical function. Stagnant market of agricultural products due to overproduction and low sales of green timber together with serious damages caused by climate changes bring on significant issues to the land managers mainly by decreasing their profit. In the Central European regions, the municipalities are beneficiaries of the land tax. Under the condition of economic recession the municipalities use the land tax as a source of income rather than as a motivation tool for land managers in order to encourage them to manage the land according to the environmental policy and based on the knowledge about ecosystems in the regions. The article offers suggestions for changes in land taxation within the municipal policy which are based on their influence on agricultural and forest land usage according to the local conditions.

Key words

regional policy, land tax, environmental policy

JEL classification: R51

FINANČNÁ AUTONÓMIA MIESTNYCH SAMOSPRÁV AKO DETERMINANT KVALITY VEREJNÝCH SLUŽIEB

Financial autonomy of local governments as a determinant of public services quality

ING. VERONIKA ČERNÁKOVÁ, PHD.

*Katedra Regionálnych vied a manažmentu
Ekonomická fakulta
Technická univerzita v Košiciach*

*Department of Regional Science and Management
Faculty of Economics
Technical university of Košice*

Anotácia

Mnohé výskumy poukazujú na skutočnosť, že kvalita poskytovaných verejných služieb priamo determinuje subjektívne vnímanie kvality života jednotlivcov. Zohľadňovaním miestnych špecifik pri poskytovaní verejných služieb a tiež uskutočňovaním decentralizačných procesov dochádza k intenzívnejšiemu priblíženiu verejných služieb občanom. Príspevok sa venuje problematike vzťahu finančných ukazovateľov vypovedajúcich o finančnej samostatnosti miestnych samospráv a subjektívneho vnímania kvality verejných služieb zo strany obyvateľov, a to vzhľadom na predpoklad, že miestne samosprávy s vyšším podielom výdavkov pokrytých príjmami z vlastných daní vykazujú efektívnejšie správanie sa pri poskytovaní verejných služieb. Prostredníctvom ekonometrického modelovania skúma príspevok faktory, ktoré uspokojujú dopyt po kvalitných verejných službách u obyvateľov. Výsledky použitých modelov naznačujú, že spokojnosť obyvateľstva s kvalitou verejných služieb rastie s rastúcou ekonomickou úrovňou na území miestnej samosprávy a s rastúcimi výdavkami na verejné služby zo strany miestnej samosprávy.

Kľúčové slová

verejné služby, miestna samospráva, finančná samostatnosť

Annotation

Many studies point to the fact that the quality of public services directly determines the subjective perception of the quality of life of individuals. Taking into account the local conditions in the provision of public services and the implementation of the decentralization processes in general allow more intensive consideration of citizen's needs. The paper examines the relationship between financial indicators representing the financial autonomy of local governments and the subjective perception of the quality of public services by citizens, with respect to the assumption that local governments with a higher proportion of expenditures covered by revenues from their own taxes exhibit more effective behaviour in the provision of public services. Using econometric modeling, the paper examines factors that satisfy the demand of citizens for quality public services. The results of the models suggest that the satisfaction with the quality of public services is increasing with the growing economic level of the municipality and with increasing spending on public services by local governments.

Key words

public services, local government, financial independence

JEL classification: H53, I31

ORGANIZACE A SPRÁVA GIS NA KRAJSKÝCH ÚŘADECH**The organization and administration of GIS in regional offices****RNDR. ALEŠ RUDA, PH.D - BC. MIROSLAV MUSIL**

Ústav regionálního rozvoje a veřejné správy | *Dep. of Regional develop. and public administration*
Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií | *Faculty of Region. Develop. and International Studies*
Mendelova univerzita v Brně | *Mendel University in Brno*

Anotace

Rozvoj informačních systémů přispěl k výraznému všestrannému rozvoji naší společnosti. Informace se stala významným ekonomickým zdrojem a stále roste její hodnota. Ze zpracování, uchování a přenosu informací se stal v posledních letech významný obchod, který se promítá do společenských a ekonomických činností. Možnost pracovat s informacemi již není výsadou jen odborníků a expertů. K informacím má dnes přístup v podstatě každý, proto je o to důležitější s nimi správně nakládat. Jednu z kapitol informačních technologií začaly před více jak půl stoletím psát i geografické informační systémy. Jejich přínos je v regionálním rozvoji natolik ceněný, že se povinnost spravovat GIS dostala v rámci správy vyšších územně správních celků také do české legislativy. Ta ovšem přímo neurčuje, jakým způsobem mají kraje GIS organizovat. Různé přístupy krajských úřadů k využívání a organizaci GIS proto přinášejí zajímavý pohled.

Klíčová slova

GIS, krajský úřad, organizace správy GIS

Annotation

The development of information systems has contributed to a significant all-round development of our society. Information has become an important economic resource and its value still grows. Data processing, storage and transmission of information have recently become a significant business that is projected into social and economic activities. The opportunity to work with the information is no longer just the prerogative of professionals and experts. Basically everyone has an access to information, so it is important to work properly with data. Geographic information systems have started to write one of the chapters of information technology more than half a century ago. Their contribution in regional development is so valuable that the obligation to manage GIS got into the Czech legislation. This, however, does not directly determine how to organize the regional GIS. Different approaches to the use of regional offices and organization of GIS, therefore, provide an interesting insight.

Key words

GIS, regional Office, organization of GIS management

JEL classification: O32

ŠTRUKTÚRA PERSONÁLNEJ VYBAVENOSTI ÚRADOV MIESTNEJ SAMOSPRÁVY V PODMIENKACH SLOVENSKEJ REPUBLIKY

The structure of personal facilities local government offices in the Slovak Republic

ING. IVANA GECÍKOVÁ, PHD.¹ - DOC. ING. VIERA PAPCUNOVÁ, PHD.²

¹ Katedra verejnej správy, Ústav pre verejnú správu | ¹ Public Administration Institute
Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy | School of Economics and Management in Public
v Bratislave | Administration in Bratislava

² Ústav manažmentu a informačných technológií, | ² Institute of Manag. and Information Technology
Fakulta prírodných vied | Faculty of Natural Sciences
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre | Constantine the Philosopher University in Nitra

Anotácia

Procesom decentralizácie kompetencií zo štátnej správy na obce sa vytvoril a neustále pôsobí tlak na pracovníkov úradov miestnej samosprávy, aby svoju prácu vykonávali na vysokej profesionálnej úrovni a aby si permanentne zvyšovali svoju odbornosť pri výkone činností spadajúcich do agendy obecných a mestských úradov. Výsledky výskumu prezentované v príspevku poukazujú na jednej strane na štruktúru zamestnancov úradov miestnej samosprávy a ich zapojenie sa do procesov odborného vzdelávania. Na druhej strane sa príspevok zameriava aj na poznanie názorov a postojov na prístup a profesionalizáciu pracovníkov úradov miestnej samosprávy očami občana – klienta, ktorý si danú službu objednáva.

Kľúčové slová

miestna samospráva, úradníci, profesionalizácia, školenia

Annotation

The decentralization process of competences from state administration to municipalities created and continuously operates the pressure on officials of local self-governments to carry out their work on a high professional level and continuously improve their expertise in carrying out activities falling under the administration of the municipal offices. The research results presented in this paper, show on the one hand on structure of the local self-government employees and their involvement in the training process. On the other hand, the paper also focuses on knowing the opinions and attitudes of access and professionalism of local self-governments officials through the eyes of a citizen - a client who ordered the service.

Key words

local self-government, officials, professionalism, training

JEL classification: H 11

ZAJIŠŤOVÁNÍ ZÁKLADNÍHO ŠKOLSTVÍ OBCEMI A MĚSTY: VYBRANÉ POSTŘEHY

Provision of primary education by municipalities and towns: selected reflections

JUDR. MAREK STARÝ, PH.D. - ING. ZUZANA KHENDRICHE TRHLÍNOVÁ, PH.D.

Katedra práva a veřejné správy | Department of Law and Public Administration
Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. | University of Finance and Administration

Anotace

Příspěvek se zaměřuje na představení vybraných aktuálních reformních tendencí a záměrů České republiky v oblasti základního školství a předpokládaným dopadům těchto změn do možností a potenciálu obcí a měst podporovat rozvoj základního školství na svém území. Specifická pozornost je věnována současným legislativním krokům v oblasti základního školství, zejména školskému zákonu a reformě financování regionálního školství. Představeny jsou i vybrané otázky změn rozpočtového určení daní v souvislosti s financováním výdajů spojených se zabezpečováním základního školství. Závěry prezentované v textu jsou výsledkem analýzy stávajících koncepčních dokumentů a právních předpisů i terénních empirických poznatků. Navrhované i realizované reformní kroky v oblasti školského zákona i financování základního školství jsou relevantní ve vztahu k současným potřebám veřejného sektoru i vzdělávací politiky, řada specifických otázek však není dostatečně ve stávajících i navrhovaných změnách reflektována, např. role krajů, financování nepedagogických pracovníků a školských služeb, finanční dopady vybraných úprav do rozpočtu obcí apod.

Klíčová slova

obce, základní školy, obecní rozpočet, školský zákon

Annotation

Contribution is orientated to the introduction of selected actual reform tendencies and objectives of Czech Republic in the domain of elementary schools. Contribution presents also supposed impacts of these changes to the possibilities and potential of local governments to promote the basic education on their territory. Specific attention is paid to the actual legislative changes in the domain of basic schools, mainly to the Education Acts and to the reform of regional education funding. Basic issues of the tax redistribution changes and their impacts to the local budget capacity to promote education are also mentioned in the text. Text is based on the analysis of actual legal acts and conceptions as well as empirical experiences. Proposed and actually realised reform tendencies in the education domain are relevant to the actual public sector needs and possibilities, especially in the education domain. Some specific issues and impacts of reform steps are not enough discussed in these days, e.g. the role of the regions in funding of some educational needs, funding of non-pedagogic staff in the elementary schools, financial impacts of supposed changes etc.

Key words

municipalities, Elementary schools, Municipal budget, The Education Act

JEL classification: I28

HUMAN RESOURCES IN PUBLIC ADMINISTRATION**Lidské zdroje ve veřejné správě****ING. LIBUŠE MĚRTLOVÁ, PH.D. - MGR. ZDEŇKA DOSTÁLOVÁ***Katedra ekonomických studií | Department of Economic Studies
Vysoká škola polytechnická Jihlava | The College of Polytechnics Jihlava***Anotace**

Článek informuje o výsledcích výzkumu probíhajícího v rámci interního grantu VŠP Jihlava, který je zaměřený na zkoumání efektivnosti ve veřejné správě, a to z pohledu samotných pracovníků úřadu. Výzkum je rozdělen do 3 etap, které probíhaly postupně ve velkých organizacích veřejné správy s výkonem samosprávy i státní správy v přenesené působnosti. Výzkum probíhal na podkladě dotazníků, které byly předány pracovníkům úřadu, kteří byli vybráni náhodným výběrem a anonymně odpovídali na 60 otázek rozdělených do šesti okruhů: lidské zdroje, organizační kapitál, informační kapitál, zákaznický kapitál, měření výkonnosti a inovační kapitál. Respondenti prováděli hodnocení situace v úřadu na základě vlastního posouzení. Cílem tohoto příspěvku je informovat o výsledcích výzkumu zejména z pohledu lidského, organizačního a sociálního kapitálu v organizacích veřejné správy.

Klíčová slova

veřejná správa, lidské zdroje, organizační kapitál, informační kapitál, zákaznický kapitál, měření výkonnosti, inovační kapitál

Annotation

The article informs about results of a research taking place within an internal grant of College of Polytechnics Jihlava, which is aimed at examining the efficiency in public administration from the point of view of the office workers themselves. The research took place in the form of questionnaires given to randomly chosen workers of the offices who anonymously answered 60 questions divided into six topics: human resources, organisational capital, information capital, customer capital, performance measuring and innovation capital. The aim of the paper is to inform about the results of this research especially from the point of view human capital, organizational capital and social capital in organisations of public administration.

Key words

public administration, human resources, organisational capital, information capital, customer capital, performance measuring, innovation capital

JEL classification: H 11

ZMĚNY VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ**Changes in public administration****ING. SVATAVA NUNVÁŘOVÁ**

<i>Katedra Regionální ekonomie a správy</i>	<i>Dept. of Regional Economics and Administration</i>
<i>Ekonomicko-správní fakulta</i>	<i>Faculty of Economics and Administration</i>
<i>Masarykova univerzita</i>	<i>Masaryk University</i>

Anotace

Článek má za cíl zjistit jaké základní atributy mají vliv na uplatňování změn ve veřejné správě a stručně naznačit změny, které byly realizovány v české veřejné správě po roce 1989. K tomu jsou využity zejména metody analýzy dostupné literatury, dokumentů a legislativy. Článek nejdříve obecně vymezuje veřejnou správu a principy, na základě kterých funguje, neboť různá míra jejich užití má vliv na konečnou podobu systému veřejné správy. Další pozornost je na obecném představení způsobů a důvodů realizace reformy veřejné správy. Stručně je naznačen průběh reformy veřejné správy ČR v letech 1990 – 2012 a zhodnoceny její výsledky.

Klíčová slova

reforma veřejné správy, principy fungování veřejné správy

Annotation

The goal of the article is to find out basic attributes which have key effects on public administration changes. Next goal is to present changes which were realized in Czech public administration after 1989. Analysis of literature, documents and legislation methods are use for it. First there are generally presented public administration and their basic principles of function. Second the focus is on proceedings and reasons of implementation of public administration reform. Next process of Czech public administration reform (in years 1990 – 2012) is suggested short.

Key words

public administration reform, public administration principles

JEL classification: H83

ZHODNOTENIE ĎALŠEJ ETAPY REFORMY VEREJNEJ SPRÁVY V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Evaluation of the next stage of public administration reform in the Slovak Republic

ING. MILENA MAJOROŠOVÁ - MGR. IVANA KOVÁCSOVÁ

Katedra verejnej správy | *Department of public administration*
Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy | *School of Economics and Management in Public*
v Bratislave | *Administration in Bratislava*

Anotácia

Turbulencia súčasného celospoločenského prostredia si vyžaduje neustálu realizáciu reforiem verejnej správy. Všetky podstatné zmeny spoločenského prostredia vyvolávajú potrebu zmien riadiacich štruktúr. Po prehodnotení poslednej etapy reformy verejnej správy, ktorá bola realizovaná v rokoch 1999–2005 vznikla potreba demokratizácie, debyrokratizácie a zefektívnenia výkonu správy vecí verejných. Zistili sa nedostatky v troch hlavných oblastiach: špecializovaná štátna správa je neprehľadná, neefektívna, nedostupná a prebyrokratizovaná, nedosiahli sa pozitívne efekty z decentralizácie (v dôsledku vysokej fragmentácie sídelnej štruktúry) a nie je jednoznačne stanovená zodpovednosť za výkon niektorých kompetencií medzi štátnou správou a samosprávou. Tieto problémy chce vláda riešiť prijatím programu ESO, ktorý približuje tento príspevok.

Kľúčová slová

verejná správa, reforma, stratégia, ESO – Efektívna, Spoľahlivá a Otvorená štátna správa

Annotation

The turbulence of the current overall social environment requires continuous realization of public administration reform. Any material changes to the social environment creating a need for changes in management structures. After reviewing the final stage of public administration reform, which was implemented in the years 1999-2005 created the need for democratization, de-bureaucratisation and streamlining exercise governance. There were deficiencies in three main areas: a specialized government is unclear, ineffective, unavailable, and over-bureaucratic, there have been positive effects of decentralization (due to the high fragmentation of the settlement structure) and is not clearly defined responsibilities for the performance of certain powers between the state and local governments. This government wants to solve problems by adopting ESO program, which approximates this post.

Key words

public administration, reform, strategy, ESO - effective, reliable and open state administration

JEL classification: H830

THE RESILIENCE OF CZECH REGIONS TO ECONOMIC CRISIS**Odolnost krajů České republiky vůči hospodářské krizi****ING. ONDŘEJ SVOBODA - ING. MARTIN MAŠTÁLKA, PH.D.**

<i>Ústav regionálních a bezpečnostních věd</i>	<i>Institute of Regional and Security Sciences</i>
<i>Fakulta ekonomicko-správní</i>	<i>Faculty of Economics and Administration</i>
<i>Univerzita Pardubice</i>	<i>University of Pardubice</i>

Annotation

The concept of the regional resilience is defined as an ability of the region to restore the original level after the incident that causes significant negative deviation from equilibrium. As an example of the negative step change it could be considered not only the impact of the global economic crises but also natural and anthropogenic disasters. It is obvious that there are regions that are more resistant to such events than the others. The aim of the paper is to present an example of the possible quantification of the regional resilience. There are also four hypotheses evaluated in the article. The analytic part of the work is made upon the CZ-NUTS3 data sets and reflects the impacts of the 2008 economic crises. As a main methodological attitude it is used the correlation analyses. There are described the regional economic resilience pillars that would be able to help to explain the regional disparities in the regional resilience. The results of the analyses confirm the hypothesis that Human Capital, Regional Economic Performance, Innovation and R&D activity are very important determinants.

Key words

regional development, Regional resilience, Recessionary shocks, Determinants of Regional resilience, Employment

Anotace

Pojem regionální odolnost se týká schopnosti regionu obnovit svůj původní stav po události, jež představuje významnou negativní odchylku od rovnovážného stavu. Jako příklad negativní skokové změny lze považovat řadu událostí počínaje dopady globální ekonomické krize až po různé přírodní či antropogenní pohromy. V tomto ohledu je možné sledovat, že některé regiony jsou v určitém úhlu pohledu více či méně odolné. Cílem článku je ukázat některé z možných způsobů kvantifikace regionální ekonomické odolnosti a ověřit hypotézy vztahující se k potenciálním pilířům ekonomické odolnosti regionů. Průzkum regionální ekonomické odolnosti je proveden na příkladu regionů NUTS 3 České republiky v návaznosti na dopady hospodářské krize v roce 2008. Hlavní výzkumnou metodou je korelační analýza. Článek se zabývá pilíři regionální ekonomické odolnosti, které mají schopnost vysvětlit regionální rozdíly v odolnosti vůči hospodářským krizím. Výsledky ukazují, že mezi významné pilíře ekonomické odolnosti regionů patří kvalita lidského potenciálu, ekonomická výkonnost regionu a regionální inovační a výzkumná aktivita.

Klíčová slova

regionální rozvoj, odolnost regionů, hospodářská krize, determinanty regionální odolnosti, zaměstnanost

JEL classification: R00, R10, R11

HODNOCENÍ DOPADŮ VYBRANÝCH PROJEKTŮ DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Z POHLEDU PROSTOROVÝCH NÁROKŮ

Environmental impact evaluation of chosen infrastructure transport projects with emphasis on appropriation of land

ING. VILÉM PAŘIL

*Katedra regionální ekonomie a správy | Dep. of Regional Economics and Administration
Ekonomicko-správní fakulta | Faculty of Economics and Administration
Masarykova univerzita | Masaryk University*

Anotace

Následující článek je zaměřen na hodnocení dopadů vybraných dopravních projektů pozemních komunikací v České republice na životní prostředí s důrazem na problematiku záboru půdy. Jsou zde zkoumány především expresní koridory a cílem je určení možností jejich vzájemné komparace vzhledem k ostatním rozvojovým souvislostem expresní infrastruktury, především ve vztahu k poptávce. Zkoumány budou stávající dopravní tepny i plánované projekty, které vycházejí z dopravní sektorové strategie Ministerstva dopravy ČR.

Klíčová slova

dopravní infrastruktura, expresní doprava, dopady na životní prostředí, zábor půdy.

Annotation

Following article is aimed on environmental impact evaluation of chosen ground transport infrastructure projects in Czech Republic with emphasis on the appropriation of land. The subject of this article is to analyze express transport corridors and the objective is to identify opportunities of project comparison in the relation with the other development circumstances, e.g. in the relation with demand. Analysis includes both current transport projects and even planned projects that come from the long-term transport sector strategy from Ministry of Transport in Czech Republic.

Key words

transport infrastructure, express transport, environmental impact evaluation, appropriation of land.

JEL classification: Q51, R42

URBÁNNÍ ZELEŇ A JEJÍ VÝZNAM PRO RESILIENCI METROPOLITNÍCH OBLASTÍ

Urban greenery and its importance for metropolitan area's resilience

MGR. MICHAEL PONDĚLÍČEK

Vysoká škola regionálního rozvoje, s.r.o. | College of Regional Development

Anotace

Příspěvek se zabývá problematikou urbáně zeleně v kontextu udržitelného regionálního rozvoje. Zvláštní důraz je kladen na vliv zeleně na resilienci metropolitních oblastí (jako jádrových územích regionů). Hodnocení udržitelnosti a resilience s sebou nese i poptávku po adekvátních indikátorech. Příspěvek zkoumá existující indikátory popisující kvalitu urbáně zeleně a jejich aplikace z hlediska udržitelnosti a resilience metropolitních oblastí a navrhuje nový - agregovaný „Indikátor obecné kvality zeleně“. Tento indikátor je v práci ověřen na vzorku 70 velkých a středních měst v ČR a je ověřena jeho vypovídací schopnost, a to i ve vztahu k probíhající klimatické změně a dalším faktorům rozvoje. Indikátor a jeho matematická konstrukce přináší nové informace o potenciálním vlivu zeleně a její využitelnosti v rámci zvýšení udržitelnosti metropolitního regionu a jeho resilience při klimatické změně i kvality života jeho obyvatel.

Klíčová slova

zeleň, resilience, metropolitní oblast

Annotation

The paper is focused on urban greenery questions in the context of sustainable regional development. The main focus is based on impact of greenery into metropolitan area's resilience. The resilience assessment brings also the necessity to have adequate indicators. The paper observe existing indicators whose describe the urban greenery quality and their applicability from the sustainability and resilience point of view in the metropolitan areas. There is designed a new aggregate "Indicator of common quality of greenery". This new indicator is evaluated on the set of 70 big and medium sized cities and towns in the Czech Republic. There is evaluated its validity and competence to describe sustainability, climate changes and other regional development's factors. The indicator and its mathematical construct bring new information about potential impact of urban greenery on sustainability and resilience as well as urban life quality (urbanity) in towns, cities and metropolitan areas.

Key words

greenery, resilience to climatic change, metropolitan area

JEL classification: Q56

VYUŽITÍ SYSTÉMOVÉ DYNAMIKY V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ: NA PŘÍKLADU ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ MĚSTA ZNOJMA

The utilization of system dynamics in the environment: the example of waste management from
the City of Znojmo

ING. ET ING. STANISLAV ČURDA, PH.D.¹ - ING. MICHAL PLAČEK, M.SC.¹ -
ING. MILAN PŮČEK, MBA, PH.D.²

¹ Katedra ekonomie a veřejné správy | ¹ Department of Economics and Public Administration
Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo | Private College of Economic Studies in Znojmo

² Centrum pro sociální a ekonomické strategie | ² Centre for Social and Economic Strategies
Fakulta sociálních věd | Faculty of Social Sciences
Univerzita Karlova v Praze | Charles University in Prague

Anotace

Cílem článku je využít nástroje systémové dynamiky pro rozvoj a řízení města, a to na konkrétním případě odpadového hospodářství Města Znojma (na problému nakládání s biodegradabilním odpadem – odhad produkce biodegradabilního odpadu). Druhým cílem je popsat vazby odpadového hospodářství na rozpočet města a provést benchmarking s městy se stejnou velikostí a strukturou odpadového hospodářství. K naplnění cílů byla provedena analýza dostupných zdrojů, byla vedena diskuze s odborníky k identifikaci hlavních faktorů ovlivňující produkci biodegradabilního odpadu. Byly použity tyto metody: analýza literatury a dostupných zdrojů, srovnávací analýzy (benchmarking), strukturované rozhovory s odborníky, objektivizace analýz, systémově dynamické modelování procesů. Výsledkem práce je kromě analyzovaných dat a provedených srovnání zejména diagram kauzálních vazeb, jež může sloužit jako základ pro vytvoření dynamického modelu a v také v neposlední řadě odpovědným činitelům města pro uvědomění si základních vazeb a kauzalit v extrémně komplexním systému jakým je odpadového hospodářství.

Klíčová slova

odpadové hospodářství, systémová dynamika, benchmarking, rozpočet

Annotation

This article deals with the utilization of system dynamics for the development and management of cities, with emphasis on the particular case of waste management in Znojmo (regarding the issue of management of Biodegradable waste – estimation of Biodegradable waste). The second objective is to describe the links between waste management and municipal budgets and to apply benchmarking to cities of similar size and with a similar structure of waste management. To meet the objectives, an analysis of available resources was provided and discussions were held with experts in order to identify the main factors influencing the production biodegradable waste. The following methods were used: an analysis of the literature and of the available resources, comparative analysis (benchmarking), structured interviews with experts, corroboration of the analysis, and system dynamic modeling processes. The result of this work is an addition to the analyzed data and applied benchmarking, in particular the causal links diagram, that serve as a tool for city officials to be used for the realization of the fundamental links and causality within extremely complex systems such as waste management.

Keywords

waste management, system dynamic, benchmarking, budget

JEL classification:R1,R5, C1

KONCEPT KVALITY ŽIVOTA V ROZVOJOVÝCH STRATEGIÍCH MIKROREGIONŮ JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

Quality of life concept in development strategies of microregions of the South Moravian Region

MGR. JAROSLAV BIOLEK^{1,2} - MGR. IVAN ANDRÁŠKO, PHD.^{1,2,3} -
RNDR. ONDŘEJ ŠERÝ¹ - MGR. KAMILA KLEMEŠOVÁ¹ - MGR. PAVLÍNA ZRŮSTOVÁ¹
- DOC. RNDR. VÁCLAV TOUŠEK, CSC.^{1,2}

¹ *Geografický ústav* | ¹ *Institute of Regional and Security Sciences*
Přírodovědecká fakulta | *Faculty of Economics and Administration*
Masarykova univerzita | *University of Pardubice*

² *Katedra geografie* | ² *Department of geography*
Přírodovědecká fakulta | *Faculty of Science*
Univerzita Palackého v Olomouci | *Palacký University Olomouc*

³ *Geografický ústav* | ³ *Institute of Geography*
Slovenská akadémia vied | *Slovak Academy of Sciences*

Anotace

Příspěvek zkoumá strategie rozvoje mikroregionů Jihomoravského kraje z hlediska konceptualizace kvality života. Kvalita života představuje klíčový koncept, který je v současnosti poměrně běžnou součástí strategií místního a regionálního rozvoje. Lze to dokumentovat také v případě strategicky plánovacích dokumentů na mikroregionální úrovni. Předkládaná studie analyzuje, na příkladu mikroregionů Jihomoravského kraje, jak je ve strategických dokumentech chápána kvalita života, jestli je vyjadřována explicitně, ke kterým strategickým cílům se vztahuje, jaké oblasti života jsou akcentovány apod. V závěru se zamýšlíme nad důsledky vágního a povrchního ukotvení kvality života ve strategiích rozvoje.

Klíčová slova

strategie rozvoje, kvalita života, mikroregion, Jihomoravský kraj, textová analýza

Annotation

The study investigates how quality of life is conceptualised within development strategies of the microregions from the South Moravian Region. Quality of life is the key concept that is currently the common part of local and regional development strategies. It can be documented in the case of strategic planning on a microregional level. The study analyses, on the example of the microregions from the South Moravian Region, how quality of life is interpreted in the strategic planning documents, if it is expressed explicitly, to which strategic goals it is related, which domains of quality of life are emphasised etc. In the conclusion, we consider the impacts of the superficial and vague use of quality of life concept in the development strategies.

Key words

development strategy, quality of life, microregion, South Moravian region, textual analysis

JEL classification: R58

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ VENKOVSKÝCH OBLASTÍ JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

Demographic development in rural areas of the South Moravian Region

ING. ONDŘEJ PETR

Katedra regionální ekonomie a správy | *Dep. of Regional Economics and Administration*
Ekonomicko-správní fakulta | *Faculty of Economics and Administration*
Masarykova univerzita | *Masaryk University*

Anotace

Článek se zabývá problematikou demografického vývoje venkovských oblastí Jihomoravského kraje. Úvodní část nabízí stručný přehled východisek zkoumané problematiky, kterou následují výsledky zpracování vývojových trendů vybraných demografických charakteristik na úrovni obcí v období 1991 – 2011, na jehož základě je vyhodnocena regionální diferenciací demografického vývoje venkovských oblastí Jihomoravského kraje. Zajímavých výsledků je dosaženo zejména v souvislosti s kategorizací venkovských obcí dle intenzity vyjížděky do zaměstnání.

Klíčová slova

Venkovské oblasti, demografický vývoj, zázemí měst, vyjížděka, regionální diferenciací, Jihomoravský kraj.

Annotation

The paper deals with the demographic development in rural areas of the South Moravian Region. The introductory part presents an overview of the departure points for our research. It is followed by the results of a study of development trends in selected demographic characteristics at the municipal level, concerning the period 1991–2011. Based on this study, the regional differentiation of demographic development in rural areas of the South Moravian Region is established. Interesting results have been obtained especially as regards the classification of rural settlements according to the intensity of commuting to work.

Key words

Rural Areas, Demographic Development, Suburb, Commuting, Regional Differentiation, Southern Moravia.

JEL classification: J11

UDRŽITELNOST DEMOGRAFICKÉHO RŮSTU A MÍSTNÍ AGENDA 21**Sustainability of demographic growth and Local Agenda 21****DOC. DR. LUBOMÍR PÁNA, PH.D.**

Katedra společenských věd | Department of Social Sciences
Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s. | College of European and Regional Studies

Anotace

Řešení populačního problému je do značné míry spojeno s kvalitou vládnutí, s posilováním individuální ekonomické svobody a podporování demokratických institucí. V České republice se tento problém snaží řešit Místní Agenda 21, která je programem OSN pro 21. století a ukazuje cestu k udržitelnému rozvoji na naší planetě. Agenda se zaměřuje na všechny sektory společnosti a ke zlepšení by mělo docházet, interakcí mezi demografickými trendy a faktory a udržitelným rozvojem.

Klíčová slova

demografický růst, Místní Agenda 21

Annotation

The solution of the population problem is more or less connected with the quality of reigning, the reinforcement of individual economic freedom and the support of democratic institutions. In the Czech Republic this problem is solved with the Local Agenda 21 which is the programme for 21st century and it shows the way to the sustainable development on Earth. This agenda focuses on all the sectors of the society, and the improvement should come with the interaction among the demographic trends and the factors and the sustainable development.

Key words

demographic growth, Local Agenda 21

JEL classification: J11

COMPENSATORY GRANT IN POLISH RURAL COMMUNES – MODIFICATION CONCEPT AND ITS IMPACT ON FINANCES OF COMMUNES

JAROSŁAW OLEJNICZAK, PH.D.

*Department of Finance, Faculty of Economic Sciences
Wrocław University of Economics*

Annotation

The aim of this paper is to present the results of research on the scale of the compensatory mechanism in Polish rural communes in the context of their differentiation by the development level described by means of the taxonomic measure of development by Hellwig. The following research questions were formulated: how significant is compensatory grant for rural communes from the viewpoint of their income and current expenses, should its present beneficiaries receive funds from the viewpoint of their development level as a criterion for awarding grants, what financial effects might the modification of the list of beneficiaries cause. A division of communes into four groups in terms of the designated development level and four groups in terms of income level per resident was used for the analysis. The analysis of the basic taxable income ratio per capita in the period 2009-2011 demonstrates the presence of significant and permanent differences between individual Polish regions. The largest number of communes with high BTI ratio per capita occurs in western Poland. Based on the research it can be stated that compensatory grant significantly contributes to the balancing of current expenses with current income, in particular in communes in eastern Polish voivodeships. The self-financing ratios adjusted by grant are obtained mainly by communes with a high development level. The number of these communes was not affected by the financial effects of the 2008-2010 crisis. With the assumed division of communes into three groups with diverse granting level, it can be stated that grant liquidation for developed communes would concern merely 5.5% of the entire compensatory grant for rural communes in 2011. At the same time, it needs to be observed that this would mean disturbing the financial sustainability of certain communes. The greatest decrease in income per resident would be experienced by communes in the Lower Silesian, Masovian, Greater Poland and Silesian voivodeships. Based on the conducted research, it must be stated that accounting for the development level of communes while building a new funds redistribution model brings along the necessity to pay attention to ensuring budget stability in the communes which, as a result of grant restriction, might lose the self-financing capacity and face a current deficit.

Key words

local government finance, rural development, financial indicators

JEL classification: H71, O18

THE ROLE OF THIRD SECTOR ORGANIZATIONS IN RURAL DEVELOPMENT

Význam organizací třetího sektora vo vidieckom rozvoji

ING. GABRIELA VACEKOVÁ, PH.D. - ING. SIMONA ŠKARABELOVÁ, PH.D.

<i>Katedra veřejné ekonomie</i>	<i>Department of Public Economics</i>
<i>Ekonomicko-správní fakulta</i>	<i>Faculty of Economics and Administration</i>
<i>Masarykova univerzita</i>	<i>Masaryk university</i>

Anotácia

Organizácie tretieho sektora reflektujú a vytvárajú komunitné podmienky. Za účelom preukázania ich úlohy a významu vo vidieckom rozvoji prezentujeme teoretický a empirický prístup k rurálnemu tretiemu sektoru. Predkladaný príspevok vychádza z novej ekonomickej teórie tretieho sektora, “teórie rurality”. Túto teóriu formuloval Vladislav Valentinov a vychádza z predpokladu, že existencia tretieho sektora je zapríčinená obmedzenou schopnosťou ziskových firiem uspokojiť ľudské potreby, pričom dôvodom sú špecifické charakteristiky vidieckych oblastí a z nich vyplývajúce “ruralitné špecifické náklady”. Základnou hypotézou teórie rurality je, že ruralitné špecifické náklady podnecujú vznik vidieckych organizácií tretieho sektora. Existujú empirické dôkazy z rôznych krajín (napr. USA a Belgicka), ktoré buď potvrdzujú alebo vyvracajú význam rozdielov medzi vidiekom a mestom ako determinantu úlohy tretieho sektora v rurálnom rozvoji. V príspevku prezentujeme medzinárodný výskumný projekt “Third sector organizations in rural development: a theoretical and empirical analysis” v podmienkach Českej republiky. Výskumné aktivity predpokladajú prínos významného množstva teoretického a empirického materiálu na testovanie opodstatnenosti teórie rurality.

Kľúčové slová

vidiecky rozvoj, tretí sektor, neziskové organizácie, teória rurality

Annotation

Third sector organizations reflect and shape community conditions. To show their role and importance in rural development we present theoretical and empirical approach to the rural third sector. The paper is based on a new economic theory of the third sector, the “rurality theory”. This theory was formulated by Vladislav Valentinov and assumes that the existence of the third sector is caused by the limitations of for-profit firms’ ability to satisfy human needs. The argument to their limitations is characteristics of rural areas and the resulting “rurality specific costs”. Thus, the rurality theory’s general hypothesis is that the rurality-specific transaction cost gives rise to the emergence of rural third sector organizations. There is some empirical evidence from different countries (e.g. USA and Belgium) either confirming or refuting the rural-urban distinction as a determinant of the third sector’s role in rural development. The paper presents the survey outline “Third sector organizations in rural development: a theoretical and empirical analysis” on the case of the Czech Republic. The research activities are expected to deliver a critical mass of theoretical and empirical material for testing the rurality theory.

Key words

rural development, third sector, non-profit organizations, rurality theory

JEL classification: L31, R19

THE ROLE OF MUNICIPALITIES IN RELATION TO NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS: IMPLEMENTATION OF PUBLIC POLICIES TOWARDS NGOS AT THE LOCAL LEVEL

Role obcí ve vztahu k nestátním neziskovým organizacím: implementace veřejné politiky vůči nestátním neziskovým organizacím na obecní úrovni.

ING. ZUZANA PROUZOVÁ, PH.D.

*Katedra veřejné ekonomie | Department of Public Economics
Ekonomicko-správní fakulta | Faculty of Economics and Administration
Masarykova univerzita | Masaryk university*

Annotation

The Czech Republic's subsidy policy towards non-governmental organizations (NGOs) is centrally coordinated by the government to support selected legal forms: foundations, endowment funds, public benefit corporations, church organisation and civic associations. The relationship between the state and NGOs in the Czech Republic takes the form of a conceptual framework set to create an appropriate environment for the existence and work of NGOs and for the forms of financial and in-kind support to NGOs. Cooperation between NGOs and public administrations and support provided to NGOs from public budgets takes place at the regional level as well. At the regional level, as at the national level, the relationship is usually conceptually grounded. However, what is the situation like at the municipal level? Is it necessary to formalize the relationship between public administration and NGOs at the municipal level? Do the motives for support provided to NGOs at the municipal level differ from those at higher levels of public administration? What forms does the support of NGOs take at the local level? These questions are answered in the paper through a representative survey, which was conducted in 2012 with respondents from the municipal offices in the Czech Republic, and through an analysis of secondary data sources. The research results show a high degree of cooperation between municipalities and NGOs, a high level of indirect support to NGOs at the municipal level, and concurrently a low level of formalization and a legal documentation confirming such relationships. Support to NGOs is implemented informally.

Key words

municipalities, NGOs, public policy, funding, indirect support

Anotace

Státní dotační politika České republiky vůči nestátním neziskovým organizacím je vládou centrálně koordinovanou politikou zaměřenou na podporu vybraným právních forem právnických osob, kterými jsou nadace, nadační fondy, obecně prospěšné společnosti, účelová zařízení církví a občanská sdružení. Tento vztah státu a nestátních neziskových organizací v ČR nabývá formy koncepčního nastavení vhodného prostředí pro existenci a činnost nestátních neziskových organizací v České republice ale také i formy finanční i nefinanční podpory nestátních neziskových organizací. Spolupráce nestátních neziskových organizací a veřejné správy a podpora nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů probíhá i na regionální úrovni. Na krajské úrovni podobně jako na státní úrovni bývá koncepčně uchycena, jak je tomu ale v případě obecní úrovně? Je potřeba vztah veřejné správy a nestátních neziskových organizací na obecní úrovni formalizovat? Jsou motivy podpory nestátních neziskových organizací z obecní úrovně jiné než v případě vyšších úrovní veřejné správy? Jakých forem nabývá podpora nestátních neziskových organizací na obecní úrovni? Na tyto otázky je v příspěvku zodpovězeno prostřednictvím reprezentativního dotazníkového šetření, který probíhalo v roce 2012 mezi respondenty z obecních úřadů v ČR a také na základě analýzy sekundárních zdrojů dat. Výsledky výzkumu ukazují vysokou míru spolupráce obcí a nestátních neziskových organizací, vysokou míru nepřímé podpory nestátních neziskových organizací z obecní úrovně, a zároveň nízkou míru formalizace a nutnosti právního ukotvení tohoto vztahu. Implementace podpory nestátních neziskových organizací na obecní úrovni se tak děje neformálně.

Klíčová slova

obce, nestátní neziskové organizace, veřejná politika, financování, nepřímá podpora

JEL classification: L38

KRAJSKÁ MĚSTA V MÉDIÍCH: KVANTITATIVNÍ A KVALITATIVNÍ ASPEKTY

Regional capitals in media: quantitative and qualitative aspects

DOC. ING. JAN SUCHÁČEK, PH.D.

<i>Katedra regionální a environmentální ekonomiky</i>	<i>Dep. of Regional and Environmental Economics</i>
<i>Ekonomická fakulta</i>	<i>Faculty of Economics</i>
<i>Vysoká škola báňská-Technická univerzita Ostrava</i>	<i>VŠB-Technical University of Ostrava</i>

Anotace

Reference sdělovacích prostředků o jednotlivých typech území přispívají k utváření mentálních map. Televizní zpravodajství se přitom vyznačuje nejen vysokým stupněm dopadu na publikum, ale podle srovnání je také dostatečně reprezentativní. Cílem našeho článku je kvantitativní a kvalitativní analýza a interpretace příspěvků o krajských městech v rámci celostátního televizního zpravodajství. Hodnocen zde je nejen počet příspěvků vztažených k jednotlivým krajským městům, ale také jejich obsahová skladba. Analýza ukázala, že se z kvantitativního hlediska projevila u počtu příspěvků určitá – a nikoliv překvapivá – dominance hlavního města. Z kvalitativní perspektivy se pak ukázalo, že navzdory poměrně diferencovanému charakteru krajských měst je skladba příspěvků o nich poměrně nepestrá a témata bulvární vytlačují témata rozvojově orientovaná.

Klíčová slova

Krajská města, sdělovací prostředky, televizní zpravodajství, mentální mapy

Annotation

Media contributions related to individual territories contribute to the formation of mental maps. TV coverage has both high degree of impact on the public as well as sufficient representativeness. The objective of our article consists in quantitative and qualitative analysis and interpretation of contributions related to regional capitals in the framework of national TV coverage. We evaluated not only the amount of news related to individual regional metropolises but their composition as well. Our analysis showed that from quantitative point of view we are entitled to talk about certain and not surprising dominance of the capital city of Prague. From qualitative perspective it turned out that in spite of rather differentiated character of regional capitals the composition of news about them is much less motley. Moreover, tabloid topics tend to subdue development-orientated themes.

Key words

Regional capitals, media, TV coverage, mental maps

JEL classification: R10, M30, B50

MEDIÁLNÍ OBRAZ JIHOMORAVSKÉHO A MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

The media image of South Moravian and Moravian-Silesian Region

MGR. MARTINA MELÁROVÁ - MGR. MARTINA STACHOŇOVÁ

<i>Katedra regionální a environmentální ekonomiky</i>	<i>Dep. of Regional and Environmental Economics</i>
<i>Ekonomická fakulta</i>	<i>Faculty of Economics</i>
<i>Vysoká škola báňská- Technická univerzita Ostrava</i>	<i>VSB- Technical University of Ostrava</i>

Anotace

V současné době mají média stále větší vliv na jedince. Prostřednictvím interpretace zpravodajských příspěvků dochází k vytváření názorů veřejnosti na image regionů. Cíl článku spočívá v analýze aspektů vyobrazení Moravskoslezského a Jihomoravského kraje v médiích. Ač se jedná o relativně odlišné kraje, lze v jejich mediálních obrazech nalézt obdobné znaky. Pro výzkum byla použita metoda kvalitativní a kvantitativní analýzy. Sledovány byly údaje za roky 2004, 2007 a 2010. Hodnocená data se opírají o výzkum společnosti Media Tenor. Dále se pracovalo s veřejně přístupnými daty Českého statistického úřadu. Článek je zaměřen na televizní zpravodajské příspěvky prezentované Událostmi České televize, Událostmi a komentáři České televize, Televizními novinami TV Nova a Zprávami FTV Prima. Potvrdila se hypotéza upřednostňování negativních témat zpravodajskými relacemi výše uvedených televizních společností před tématy regionálně-rozvojovými. Z analýzy vyplynulo opomíjení Moravskoslezského kraje v počtu publikovaných zpráv vzhledem k počtu obyvatel. Tento stav může být přisuzován značné geografické, ekonomické a psychologické vzdálenosti od hlavního města Prahy.

Klíčová slova

média, kraje ČR, zpravodajství

Annotation

These days, media increasingly influence to each individual. Public opinion about image of region is created through the interpretation of media news. The objective of the article is to analyse the media picture of Moravian-Silesian Region and The South Moravian Region. Even though, the regions are different, in the media picture there can be found similarities. Qualitative and quantitative analyses were used as method for the research. Monitored data are from years 2004, 2007 and 2010. The evaluated data are based on the research made by Media Tenor. Other data comes from publicly accessible database of Czech Statistical Office. The article is focused on the news reports presented by Udalosti České televize, Udalosti a komentáře České televize, Televizni noviny TV Nova and Zpravy FTV Prima. The hypothesis, which was confirmed, is about the preferences of negative news instead of regional development news in above mentioned news programs. The Moravian-Silesian Region is marginalized in the number of published news considering population as the result of analysis. This state is attributed to significant geographical, economic and psychological distance from the capital Prague.

Key words

media, regions CR, coverage

JEL classification: R1, M3

STAKEHOLDER MAPPING IN SELECTED CZECH REGIONS**Mapování stakeholders ve vybraných regionech České republiky**

**ING. MARTIN LUŠTICKÝ¹ - Bc. PAVLA ZAUNMÜLLEROVÁ¹ -
ING. LUCIE VÁCHOVÁ¹ - PHDR. JAROSLAVA KADEŘÁBKOVÁ, CSc.²**

¹ *Katedra managementu* | ¹ *Department of Management*
Fakulta managementu | *Faculty of Management*
Vysoká škola ekonomická v Praze | *University of Economics, Prague*

² *Katedra regionálních studií* | ² *Department of Regional Studies*
Národohospodářská fakulta | *Faculty of Economics*
Vysoká škola ekonomická v Praze | *University of Economics, Prague*

Annotation

Tourism has a significant potential to have a beneficial effect on all three pillars of regional development – economic, social and environmental. From this point of view the managing of tourism development can be considered as a tool of the regional policy which can be suitable for an efficient reducing of regional disparities. This paper is focused on collaboration tourism planning within the framework of sustainable competitive advantage which can be reached by an engagement of regional stakeholders in the planning process – primarily into the phase of strategy implementation and control. The aim of this paper is to realize the first phase of Stakeholder Audit which includes mapping of regional stakeholders. The paper utilizes information from regional governments' representatives and it maps regional stakeholders in travel & tourism sector on a basis of the main principle of the Stakeholder Circle method. It analyses the stakeholders with the help of three widely used attributes which are modified with respect to specific condition of tourism sector. By the means of those attributes it determines the Stakeholder Index and identifies the most important generic stakeholders groups which should be engaged in the process of tourism development planning.

Key words

tourism, stakeholder, mapping, Stakeholder Circle

Anotace

Cestovní ruch má významný potenciál působit na všechny tři pilíře regionálního rozvoje – ekonomický, sociální a ekologický pilíř. Z tohoto úhlu pohledu může být řízení jeho rozvoje vnímáno jako nástroj regionální politiky, díky kterému lze účinně působit na snižování regionálních disparit. Příspěvek se zaměřuje na kooperativní plánování rozvoje cestovního ruchu v kontextu dlouhodobě udržitelné konkurenční výhody, které je možné dosáhnout zapojením regionálních aktérů (stakeholders) do plánovacího procesu, především do fáze implementace a kontroly strategie. Cílem příspěvku je realizovat úvodní fázi tzv. Stakeholder Audit, spočívající ve zmapování regionálních aktérů. Příspěvek využívá informací od zástupců regionální veřejné správy a na základě principu metody Stakeholder Circle mapuje regionální stakeholders v cestovním ruchu. Provádí jejich analýzu s pomocí tří nejčastěji užívaných charakteristik, které jsou modifikovány s ohledem na specifika cestovního ruchu. S využitím těchto charakteristik stanovuje tzv. Stakeholder Index a identifikuje nejdůležitější generické skupiny stakeholders, které by měly být do procesu plánování rozvoje cestovního ruchu zapojeny.

Klíčová slova

cestovní ruch, stakeholder, mapování, Stakeholder Circle

JEL classification: R58

VÝZNAM STRATEGICKÉHO MARKETINGOVÉHO ŘÍZENÍ V PODNICÍCH PRO ZVYŠOVÁNÍ JEJICH KONKURENCESCHOPNOSTI

The importance of strategic marketing management in companies for increase in their competitiveness

ING. ZDENĚK BEDNARČÍK, PHD., MBA

Katedra marketingu | *Department of Marketing*
Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné | *School of Business Administration in Karvina*
Slezská univerzita v Opavě | *Silesian University in Opava*

Anotace

V článku jsou uvedeny dílčí výstupy ze sekundárního a primárního výzkumu, prováděného v rámci projektu katedry marketingu SU OPF, zaměřeného na malé a střední podnikání. Výzkum byl zaměřen na posouzení tvorby a významu marketingových strategií v podnikovém řízení ve vybraných malých a středních podnicích pro získání konkurenční výhody na relevantních trzích. Ukazuje se, že nestačí jen vytvořit odpovídající strategii, ale podstatná je její implementace do praktické firemní činnosti a především její průběžná aktualizace.

Klíčová slova

konkurenční výhody, strategický marketing, plánování, strategické řízení, marketingové plánování, situační analýza, marketingová strategie, tržní pozice, marketingový výzkum

Anotation

In this article are introduced the results of secondary and primary research, performed in project of marketing department SU OPF. The research is aimed for small and middle enterprise. The research considers creation and importance of marketing strategies in small and middle companies for gaining of competitive advantage. There is analysis of using of marketing strategy for gain an advantages of competition. The current information-oriented times are more and more governed by competitive battles while the ability to hold onto a market position based merely on a material offer is not certain.

Key words

advantages of competition, strategic marketing, planning, strategic management, marketing planning, situation analysis, marketing strategy, target position, research of marketing

JEL classification: E52

EKONOMICKÉ ASPEKTY UDÁLOSTÍ CESTOVNÍHO RUCHU – TEORETICKÉ PŘÍSTUPY K MĚŘENÍ DOPADŮ

Economic aspects of tourism events - theoretical approaches to measuring the impact

ING. MARTIN ŠAUER, PH.D. - ING. ONDŘEJ REPÍK

<i>Katedra regionální ekonomie a správy</i>	<i>Dep. of Regional Economics and Administration</i>
<i>Ekonomicko-správní fakulta</i>	<i>Faculty of Economics and Administration</i>
<i>Masarykova univerzita</i>	<i>Masaryk University</i>

Anotace

Příspěvek se zabývá fenoménem událostí cestovního ruchu a jejich významem pro rozvoj destinací. Pozornost je věnována hlavně ekonomickým dopadům takových akcí. Příspěvek se zaměřuje na rešerši teoretických přístupů k měření ekonomických dopadů na regionální a lokální úrovni. Cílem je snaha o vytvoření strukturovaného přehledu metod a postupů, které mohou být prakticky uplatnitelné v českém prostředí.

Klíčová slova

regionální rozvoj, ekonomické efekty, akce cestovního ruchu

Annotation

This paper deals with the phenomenon of tourism events and their significance for the development of destinations. A good amount of attention is paid to the economic impacts of such events. This paper focuses on research of theoretical approaches to measuring economic impacts at the regional and local levels. The aim is to create a structured overview of methods and procedures that can be practically applicable in the Czech environment.

Key words

regional development, economic impacts, tourism events

JEL classification: R15, R58

PRÍRODNÝ A KULTÚRNO-HISTORICKÝ POTENCIÁL – KATALYZÁTOR ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU

Natural and cultural-historical potential - a catalyst for tourism development

ING. JANKA BERESECKÁ, PHD.

<i>Katedra regionalistiky a rozvoja vidieka</i>	<i>Department of Regional and Rural Development</i>
<i>Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja</i>	<i>Faculty of European Studies and Reg. Development</i>
<i>Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre</i>	<i>Slovak University of Agriculture in Nitra</i>

Anotácia

Cieľom tohto príspevku je prezentovať výsledky sekundárne a terénneho výskumu, ktorý bol vykonaný v priestore Nitrianskeho kraja Slovenskej republiky v roku 2010/2011. Vedeckým cieľom bolo analyzovať možnosti rozvoja cestovného ruchu vo vybraných obciach Nitrianskeho kraja. Každé cieľové miesto má potenciál poskytnúť jedinečnú kombináciu vedomostí, hmotného dedičstva, prírodného a kultúrno-historického potenciálu, ktorý robí niektoré miesta osobitne atraktívne. Je však nevyhnutné analyzovať tento potenciál a vhodným spôsobom ho zakomponovať do produktu cestovného ruchu. Správnym využitím sily rastového existujúceho potenciálu, ktorý je alokovaný na vidieku možno dosiahnuť oživenie vidieka, jeho ekonomického, sociálneho rozvoja a prispieť k regionálnej konkurencieschopnosti.

Kľúčová slova

potenciál, cestovný ruch, regionálna konkurencieschopnosť

Annotation

The aim of this paper is to present the results of a secondary field research, which was conducted in the area of Nitra Slovak Republic in 2010/2011. Scientific objective was to analyze the possibilities of tourism development in selected municipalities Nitra. Each destination has the potential to provide a unique combination of knowledge, tangible heritage, natural and cultural-historical potential, which makes some points particularly attractive. However, it is necessary to analyze the potential and appropriate ways to incorporate it into the tourism product. Correct use of the existing workforce growth potential, which is allocated to rural development can be achieved recovery, its economic, social development and contribute to regional competitiveness.

Key words

potential, tourism development, regional competitiveness

JEL classification: R19

ADMINISTRATIVNÍ HRANICE JAKO PŘEKÁŽKA PRO DESTINAČNÍ MANAGEMENT

Administrative boundaries as a barrier to destination management

ING. ANDREA HOLEŠINSKÁ, PH.D. - PAVLÍNA JEZDINSKÁ

<i>Katedra regionální ekonomie a správy</i>	<i>Dep. of Regional Economics and Administration</i>
<i>Ekonomicko-správní fakulta</i>	<i>Faculty of Economics and Administration</i>
<i>Masarykova univerzita</i>	<i>Masaryk University</i>

Anotace

Destinační management je vyspělá forma spolupráce mezi aktéry cestovního ruchu (Bieger, 1996), kteří byli situací na trhu donuceni se z role konkurentů transformovat do role partnerů, a získat tak konkurenční výhodu na trhu. Článek se zabývá spoluprací v rámci destinace, kterou protínají administrativní hranice. Aplikována je síťová analýza, která má poukázat na nevýhody a slabá místa zkoumané problematiky na případu destinací Krkonoše a Český ráj. Na základě rozhovorů a dotazníkového šetření byly hodnoceny tři principy destinačního managementu (Holešinská, 2007), tj. komunikace, spolupráce a koordinace. Respondenty byly dvě destinační společnosti a dotčené krajské úřady.

Klíčová slova

destinační management, spolupráce, administrativní hranice

Annotation

Destination management is a mature form of cooperation among stakeholders in tourism (Bieger, 1996) that were forced to transfer their roles from competitors to partners and thus to gain the competitive advantage. The paper deals with the cooperation within a destination that is divided by administrative boundaries. The network analysis is practised to explain disadvantages and weaknesses of the issue on the case of Krkonoše and Český ráj. On the basis of interviews and questionnaires the three principles of destination management (Holešinská, 2007), e.g. communication, cooperation, and coordination were evaluated. Respondents of the research were two destination management organizations and concerned regional authorities.

Key words

destination management, cooperation, administrative boundaries

JEL classification: L83

VYUŽITIE POTENCIÁLU ROZPTÝLENÉHO OSÍDLENIA V CESTOVNOM RUCHU V NOVOBANSKEJ ŠTÁLOVEJ OBLASTI

Utilization of the Dispersed Settlement Potential in Tourism of Nová Baňa „Štál“ Area

**BC. LENKA ŠUHAJDOVÁ - DOC. ING. JANA JARÁBKOVÁ, PHD. -
ING. MARIÁN HAMADA**

Katedra regionalistiky a rozvoja vidieka | *Department of Regional and Rural Development*
Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja | *Faculty of European Studies and Regional Develop.*
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre | *Slovak University of Agriculture in Nitra*

Anotácia

Cieľom príspevku je poukázať na významný potenciál a špecifiká rozptýleného osídlenia z hľadiska rozvoja cestovného ruchu, analyzovať a zhodnotiť súčasné využitie potenciálu vybraných objektov rozptýleného osídlenia v mikroregióne Nová Baňa v rámci Novobanskej štálovej oblasti. Rozptýlené osídlenie v skúmanej oblasti zostalo takmer v pôvodnej forme a podobe, avšak už dávno neplní svoju primárnu funkciu, ktorou je bývanie. Štruktúra štáloveho osídlenia nadobúda postupom času nový rozmer. Jednou z významných foriem domáceho cestovného ruchu je druhé bývanie a chalupárenie. Atraktívne okolie vybraných objektov vytvára predpoklady pre aktivity ako turistika a šport počas celého roku. Osobitne vhodné podmienky sú vytvorené pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky. Príspevok ponúka aj odpovede na otázky Ako vnímajú miestni obyvatelia návštevníkov a osobitne chalupárov? Sú chalupári pre vybrané lokality prínosom alebo ich miestni obyvatelia vnímajú skôr negatívne?

Kľúčové slová

rozptýlené osídlenie, objekty individuálnej rekreácie, Novobanská štálová oblasť, cestovný ruch

Annotation

The aim of this paper is to highlight the significant potential and specificities of scattered settlements in terms of tourism development, analyze and assess the current use of the potential of scattered settlements in the selected objects in the microregion Nová Baňa. Scattered settlements in the study area remained almost in its original form, but already does not fulfill its primary function of housing. Structure of “štál” settlement acquires a new dimension over time. Significant form of domestic tourism is the second housing. Attractive surroundings of selected objects create conditions for activities such as hiking and sport during the whole year. Especially favorable conditions are created for the development of rural tourism and agrotourism. Article also provides answers to questions: How visitors are perceived by local residents? Are the visitors beneficial for selected sites or they are perceived rather negatively by local residents?

Keywords

dispersed settlement, objects of individual recreation, Nová Baňa „Štál“ area, tourism.

JEL Classifications: O 18

TOURISM INDUSTRY REGIONAL ASPECTS**Regionální aspekty cestovního ruchu****PROF. PHDR. KAREL LACINA, DRSC.***Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. | University of Finance and Administration***Annotation**

Tourism industry is dynamically developed not only in the European continent but also in the North America, Asia, the Middle East, Australia and in the Pacific area predominantly in the last twenty five years. It represents the source of precious effects as the tourism activities implementation in regions closely connected with the improvement of different tourism industry services has an important share in the growth of municipalities and regions economic and social potential. Its role is especially apparent in villages regions where mainly the development of agrotourism, ecotourism and eco-agrotourism together with biketourism significantly contribute to their economic and social stabilization.

Key Words

tourism industry, regions, regional development strategies, village tourism industry, regional tourism industry strength and weakness, biketourism

Anotace

Cestovní ruch se nejen na evropském kontinentu, nýbrž i v Severní Americe a rovněž v Asii, na Blízkém a Středním východě, Austrálii a v Oceánii dynamicky rozvíjí zvláště v posledním čtvrtstoletí. Je zdrojem cenných efektů, neboť uskutečňování turistických aktivit v regionech úzce spojené se zkvalitňováním nejrůznějších služeb cestovního ruchu se významným způsobem podílí na růstu ekonomického a sociálního potenciálu municipalit a celých regionů. Jeho přínos je zvláště patrný ve venkovských regionech, v nichž zejména rozvoj agroturistiky, ekoturistiky a eko-agroturistiky spolu s aktivizací cykloturistiky v nemalé míře přispívají k jejich hospodářské i sociální stabilizaci.

Klíčová slova

cestovní ruch, regiony, regionální rozvojové strategie, venkovský cestovní ruch, silné a slabé stránky regionálního cestovního ruchu, cykloturistika

JEL classification: ROO

ŘECKO JAKO KULTURNÍ DESTINACE**Greece as cultural destination****ING. PATRIK KAJZAR, PH.D.**

<i>Katedra cestovního ruchu</i>	<i>Department of Travel Movement</i>
<i>Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné</i>	<i>School of Business Administration in Karvina</i>
<i>Slezská univerzita v Opavě</i>	<i>Silesian University in Opava</i>

Anotace

Cestování se stále více stává neodmyslitelnou součástí našeho života. Na cestovní ruch mají neustálý vliv změny jednak demografické, tak i ekonomické faktory, stejně tak jako změny v oblasti životního stylu. Tyto změny v cestovním ruchu potvrzuje i řada výzkumů v mnoha evropských státech, ale i státech mimo Evropu. V posledních letech dochází ke změně motivů účasti na cestovním ruchu. Turisté začíná vyhledávat především gastronomii, kulturní a přírodní bohatství. Kulturní zážitky se staly hnacím motorem pro rozvoj cestovního ruchu v mnoha zemích. Ve svém příspěvku se věnuji zhodnocení kulturního cestovního ruchu v destinaci Řecka.

Klíčová slova

kulturní cestovní ruch, Řecko, geografie, populace, historie, archeologie, životní styl.

Annotation

Travel is increasingly becoming an essential part of our lives. On the tourism have continuous influence of both demographic changes, and economic factors as well as changes in lifestyle. These changes in the travel industry is also confirmed by many studies in many European countries as well as countries outside Europe. In recent years there has been a change of motives participation in tourism. Tourists begins search for particular gastronomy, cultural and natural wealth. Cultural experiences have become a driving force for the development of tourism in many countries. In my contribution I evaluate cultural tourism destination in Greece.

Key words

cultural tourism, Greece, geography, population, history, archaeology, lifestyle.

JEL classification: L83, N93, N94, R23

Handwriting practice lines. The page features 28 horizontal lines spaced evenly down the page. On the left side, a short horizontal line is positioned at the same vertical level as the 10th line from the top.

Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod

Evropská unie
Evropský fond pro regionální rozvoj
Investice do vaší budoucnosti

www.jihovychod.cz

MASARYKOVA UNIVERZITA
EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA
Katedra regionální ekonomie a správy

doc. RNDr. Milan Víturka, CSc.
vedoucí katedry

XVI. MEZINÁRODNÍ KOLOKVIUM O REGIONÁLNÍCH VĚDÁCH

Editoři / Edited by:
Ing. Viktorie Klímová, Ph.D.
Ing. Vladimír Žítek, Ph.D.

©2013 Masarykova univerzita

www.econ.muni.cz/kolokvium